

*Alfred Morgan - **V R A N A** Oko istine*

Udruga branitelji Hrvatske

Nakladnik:
Udruga branitelji Hrvatske

Glavni urednik, lektura, korektura
i naslovna stranica:
Uredništvo Udruge

Recenzije:
Josip Manolić
Drago Frančišković

Tisak:

Naklada: 5000 primjeraka

CIP

Alfred Morgan

V R A N A

OKO ISTINE

Udruga branitelji Hrvatske

Zagreb, 2014.

*Ovu knjigu uz vječnu zahvalnost posvećujem
prvom Predsjedniku Republike Hrvatske*

Alfred Morgan

SADRŽAJ

Recenzija.....	11
Predgovor.....	13
Tako je počelo.....	17
Predsjednik i Vrana.....	21
Adolfovac.....	24
Pijani policajci.....	28
Dolazak u SZUP.....	31
Pukovnik Wagner.....	35
Slučaj ministra Manija.....	41
Oružje u Mešihatu.....	43
Lijepa Anja.....	45
Faraon.....	47
Ministar MUP-a BiH.....	51
Bradonja.....	52
Čuvar državnog pečata.....	57
Načelnik Hasan.....	59
Magnum.....	61
Himzo.....	64
Srpski obavještajac na HTV-u.....	68
Tjelohranitelj Esad.....	69
Vukovarska priča.....	73
Robovi.....	77
Izbjeglice kao izvor zarade.....	80
Vukobrat.....	82
Kramarić.....	82
Rudolf.....	83
Ahmići i Sarajevo.....	85
Bali beg.....	91
Nabava oružja.....	96
Atentat na Fikreta Abdića.....	98
Kama.....	101
Skup projekata MI6 – planovi ugrožavanja RH.....	111

Arkan.....	116
Granatiranje Srbije.....	118
Pleso.....	120
Milko.....	121
Zenica.....	122
Bihać.....	124
Muslimani.....	125
Tuzla.....	128
Fatma.....	129
Garavi.....	131
Tri gracije.....	133
Ministar Mravojed.....	134
Humanitarne organizacije.....	137
Abolicija.....	142
General BU.....	144
Hercegovci.....	150
Pastir.....	153
Tupi.....	156
Bankar.....	161
Očenašek.....	164
Nogometaš.....	165
Plan Z4.....	167
Pukovnik Laki.....	172
Slovenci.....	173
Adolf.....	175
Miranda.....	177
Tko je ovdje pošten.....	178
Pile.....	178
Kevin.....	179
Žac.....	181
Jarak.....	182
Guzonja.....	183
Štrbac.....	184
Mršavi i Debeli.....	185

Stari udbaši.....	186
General Grom.....	190
Mafija.....	193
Braća Saladin.....	195
Gospodin Hudi.....	199
Katedrala duha.....	203
Smrt Predsjednika.....	205
Bush.....	208
General Kuku.....	209
Fuki.....	212
Pošta.....	214
Džep.....	217
Kuća.....	223
I na kraju.....	225
Pogovor.....	227
Kazalo.....	231

R E C E N Z I J A

Čitajući knjigu **VRANA – oko istine**, u početku se stječe dojam da je ovdje riječ o nekim površno opisanim događajima glede stvaranja naše novije hrvatske povijesti.

Međutim, daljnje čitanje tekstova u ovoj knjizi ukazuje na duboko poznavanje naših odnosa i prilika u vrijeme Domovinskog rata, a tu je i najveća vrijednost ove knjige.

Pojedine epizode nekih slučajeva obrađene su na doista izazovan način. Izazovan u smislu mogućeg pobijanja nekih teza i zaključaka, što daje dodatnu vrijednost i težinu ovoj knjizi. Ona otvara prostore i područja koja su dobrim dijelom našoj javnosti do sada bila zatvorena, budući ta ista javnost smatra da je prva crta bojišnice bila tamo gdje se puca puškama, topovima, raketama i svim drugim mogućim oružjima koje danas pozna ratna tehnika. Međutim, pored te bojišnice koju poznaje naša javnost a naročito naša braniteljska populacija kao takvu, postoji i ova bojišnica koju je autor ove knjige obradio, a to je bojišnica koja ide od Berlina do Vatikana, od Washingtona do Hrvatske... Potrebno je sagledati i tu komponentu Domovinskog rata a koja je bila vrlo značajna za ostvarenje onih ciljeva, koje je sebi postavilo hrvatsko vodstvo s predsjednikom Tuđmanom, a to je, ostvariti suverenu državu Hrvatsku te obraniti i njezin suverenitet.

Poneki segmenti ove knjige će se možda činiti jako izazovni, čak provokativni do te mjere da traže odgovore, i to ne po onome „slikom na sliku“ nego - „knjigom na knjigu“. Naime, da bi se argumentirano odgovorilo na pojedine teze i zaključke, trebalo bi napisati čitavu knjigu. Stoga bi ova knjiga mogla biti izazov i hrvatskim braniteljima koji su do sada dosta jednostrano promatrali Domovinski rat i nisu sagledavali ovu dimenziju obrane Hrvatske koja se vodila u zatvorenim diplomatskim

krugovima. I to treba imati na umu kod sagledavanja pojedinih slučajeva prikazanih u ovoj knjizi.

Na trenutke se dobiva utisak dramatičnosti nekih slučajeva kojima autor nastoji zamagliti onu nit kojoj je težila službena hrvatska politika s predsjednikom Tuđmanom. Međutim, raščlanjujući detalje u opisima određenih situacija, može se shvatiti da su to ipak bili samo pojedinačni slučajevi. U suštini, daju odgovor na jedno pitanje, s kim smo se mi to morali boriti da bi ostvarili svoj cilj?!...

To su bile određene snage koje pisac zorno prikazuje, ali ipak sa zadovoljstvom moramo konstatirati, da su daleko veće i jače bile one snage koje su se istinski borile za suverenu Hrvatsku. A te su pobijedile! Pobijedile su snage koje su se borile protiv tih sila zla koje su se postavile da nas spriječe u našim nastojanjima.

Knjiga se inače čita nadušak, vrlo glatko, čitko, pitko, s velikim zanimanjem. Kada se počne čitati, ne možete je ostaviti. Idete s teme na temu, sa stranice na stranicu. Čitajući ovu knjigu, ne osjeti se neprospavana noć. Vjerodostojnost ovoj knjizi pojačava i to što je autor stavio sam sebe u centar zbivanja. Sam je sebi izvor informacija, što daje dodatnu uvjerljivost njegovim pričama. Nije tražio ni citirao neke druge izvore, iako ponegdje ima i toga.

Autor ove knjige nije se držao povijesno – dokumentarnih standarda, što ne umanjuje njegovu vrijednost.

Nije mu ni bila namjera pisati povijest, već opisati određene segmente te povijesti.

Pojedini segmenti koje autor opisuje nisu podložni kriterijima povjesničara, ali povjesničari neće moći zaobići niti ignorirati mnoge situacije i događaje opisane u ovoj knjizi.

Josip Manolić
general pukovnik HV

PREDGOVOR

Čitajući knjigu „VRANA – OKO ISTINE“ sa sigurnošću mogu reći da se po prvi put pojavila knjiga ovako teške i crne tematike u našoj nakladničkoj produkciji. Od postanka naše države Hrvatske do danas, očito niti jedna knjiga ovoliko istinski, sadržajno i sveobuhvatno nije prikazala ni obradila spoznaju postojećih činjenica koje su u nastajanju i stvaranju jedne nove države (kao što je Hrvatska), toliko izravno i sudbonosno utjecale na njezinu sudbinu.

Uzročno-posljedične veze svih aktera ovih priča pokazuju savršen sklad stalnog postojanja vinovnika UDB-e i KOS-a koji su direktnim utjecajima stvarali svoj svijet, ponesen bljeskom moći, a koja se evidentno uvukla u sve pore našega društva.

U ovoj knjizi obrađeni i opisani su i akteri s očito izmjenjenim imenima iza kojih stoje stvarni ljudi – vinovnici istinskih događanja, a svi redom pršte zastrašujućim prijetnjama i konotacijama koje su obilježile vrijeme stvaranja države Hrvatske u protekle 24 godine. Događaji vrve tragičnim posljedicama kojima je oblikovano, kako sadržajno tako i stilski naše društvo. Koliko se god autor trudio da aktere priča u ovoj knjizi sakrije i zamagli, u tome nije potpuno uspio iz razloga što su pojedine akcije i htjenja toliko evidentni, da se tužno crnilo u beskrupuloznom plesu pojedinaca izborilo da isplovi na površinu i da u svakodnevnom vrtlogu valova plivaju u bezdan naše mlade povijesti.

U tim pričama dominira ljudska pohlepa i grabež s ciljem ostvarivanja pritom vlastitih ciljeva ne birajući sredstva što isključuje svaku kategoriju ljudske časti, dostojanstva i morala...

Autor je očitim trudom nastojao dobrim pripovjedačkim stilom opisati u pričama istaknute događaje a likove zatamniti da se manje vide. Ponesen emocijama, na žalost u tome nije potpuno uspio iz razloga što je i sam u mnogim događanjima od opisanih, u njima neposredno sudjelovao.

Svaka priča ponaosob i sve u ukupnosti zajedno, ukazuju i čitatelja vode u tugu izazivajući bol i nemoć nad ovim događajima koji se ne mogu zatamniti bezizlaznim protokom vremena te izbrisati iz sjećanja ljudi. Ma koliko god proteklo vremena, u ljudskoj svijesti ostaje zapis sjećanja i utječe na pamćenje ne prizivajući zaborav od ovakvih zastrašujućih događaja kojih se ljudsko biće, ma koliko htjelo, ne može osloboditi.

Iz svake ove priče izvire živ čovjek i njegova crna duša koja beskrupulozno gazi po izmorenim i napaćenim ljudima otimajući im imovinu, dostojanstvo i sve što imaju. U svemu ovome žrtve su ljudi, pravi istinski domoljubi i borci za slobodu i samobitnost naroda u jednoj novonastaloj ljudskoj zajednici u kojoj su mnogi u stvaranju države Hrvatske polagali i svoje živote.

Svi događaji koji su u ovoj knjizi opisani nastali su u životu ove generacije koja se neumitno i britko sjeća svirepih detalja koji pothranjuju uzroke svekolike propasti jednog naroda. Bilo bi sigurno i za mnoge bezbolnije, da je ova knjiga objavljena nakon 50 godina iza ove generacije jer ova tematski i sadržajno nije poželjna sve dok su akteri i „heroji“ ovih priča još živi, pa bi bezbolno povjesničari i drugi spisatelji mogli analizirati navedene događaje u ovoj knjizi te ih s mirom odložiti tamo gdje pripadaju – u povijest.

Ne bih ni ulazio u potanku analizu pojedinih likova i priča jer bi me to odvelo u labirint bezizlazne tuge i mraka iz kojega se nije moguće izvući bez konstatacije

i tvrdnje da su ovi događaji koji su u ovoj knjizi opisani, djelo ljudi bez kontinuiranog odgoja, bez obiteljske topline, lišeni osjećaja pripadnosti jednom narodu i pripadnosti jednoj domovini. Oni su očito nastali i živjeli na zgarištima neumitne požude za materijalno i drugo sablasno sazvežđe života na zemlji koje ih puni i koje im daje i osigurava opstojnost života. Ma koliko god crnila i šokantnih događaja prezentiraju priče u ovoj knjizi, valja je pročitati da bi se svakom čitatelju ponaosob podastro vidik žudnje da svojim osobnim stavom, a prethodno stvorenim mišljenjem i zaključkom nastoji upozoriti eventualne vinovnike sličnih događanja a kojih ni danas, nažalost, nismo lišeni jer se često pojavljuju u našem svakodnevnom životu.

S obzirom na sve gore navedeno, ovu knjigu toplo preporučam čitatelju da ju pomno i zdušno pročita i proanalizira budući ista obiluje upozorenjima koja bi svakog normalnog čovjeka trebala probuditi i voditi poukom da se valja od svake iole slične situacije proizišle događajima iz ove knjige, dobrono distancirati.

U Zagrebu, rujna 2014.

Emilio Rubirosa

TAKO JE POČELO

Soba načelnika SDS-a u Zagrebu. Godina 1989. Broj Jedan kao glavni sjedi na čelu stola za sastanke. Ostali šute i čekaju. Broj Jedan se nakašlje pa počne:

- Poznato vam je da se Milošević uspinje na vlast u Srbiji, da namjerava postati predsjednikom Jugoslavije. Mi nemamo snage spriječiti njegove namjere. Svjesni smo da je JNA na njegovoj strani. Moramo se sami unutar Hrvatske organizirati. Naši analitičari tvrde da će doći do raspada Jugoslavije što znači da može doći do rata. Mi moramo naći način kako da se zaštitimo od hrvatskog nacionalizma koji će eskalirati ako će se Hrvatska odvojiti. Ne smijemo dozvoliti da se oni okrenu protiv nas. Zato sam napravio plan da ubacimo svoje ljude u sve pore nove vlasti i tako je držimo pod kontrolom.

U prostoriji je vladao muk. Svi su šokirani spoznajom da će se Jugoslavija raspasti i da više ništa neće biti kao prije...

Broj Jedan vadi papire na kojima je pisačim strojem napisan tekst i podijeli ga prisutnima.

- Ovdje su upute šta i kako raditi. Trebate što prije provesti sve kako je napisano. Imajte na umu da nismo više pod Beogradom, sada sami odlučujemo o svojoj sudbini. Sastanak je završen, možete ići i odmah počnite raditi po napisanim uputama.

Kada su ostali sami, načelnik Zrinjevca će zabrinuto Broju Jedan:

- A šta će biti kada me smijene, šta ću ja raditi?

- Ja ću ti naći posao, ne brini, sve je isplanirano. Novac je u austrijskim bankama. Budući tajkuni spremni su kupovati pa uništavati tvornice i tvrtke. Hrvatsku treba

ekonomski uništiti. Raznim aferama Hrvatima ćemo uništiti moral...Poseban plan imamo za predsjednikovu obitelj.

Tako je to počelo...

U Zračnu luku Zagreb slijeće zrakoplov iz Kanade. Izlazi Gusan, jedan od onih sa liste emigranata koji ne smiju u Jugoslaviju. Nakon pregleda putovnice i kontrole podataka, milicajci ga pozivaju u pokrajnju prostoriju. Odnekud se pojavljuje Broj Jedan:

- Ja sam iz Državne, on je naš čovjek, ide s nama.

Godinama pripreman u Kanadi, slovio je za velikog nacionalistu.

Kako djeluje pod zaštitom Amerikanaca, vremenom se uspijeva osloboditi Broja Jedan. Postaje ministar. Međutim, nije znao da je njegova supruga suradnik SDS-a. Bila je suradnik Mozga.

Plan koji javnost nije mogla ni naslutiti bio je da se novcem povučenim iz Beograda, a koji je sada ležao u austrijskim bankama, počnu kupovati hrvatske tvornice i tvrtke, da se iste ekonomski unište i potom prodaju za male novce a radnike otpusti.

U Hrvatskoj su vlasnici, direktori ili menadžeri značajnijih tvrtki uglavnom bili suradnici SDS-a ili njihovi bivši pripadnici. Ili su to bila njihova djeca. Isto tako, bivši pripadnici SDS-a i SUP-a bili su članovi raznih Nadzornih odbora u poznatim tvrtkama a i često su obnašali dužnosti šefova osiguranja. Oni, nacionalno osvješteni, brzo bi bili smijenjeni. Na taj su način kontrolirali Hrvatsku.

Na taj ju način kontroliraju i danas.

Informacije su „curile“ na sve strane. Srbi su sve znali, a MI6 i Francuzi stvorili su „mrežu“ oko Predsjednika.

Inače, našeg „po narodu izabranog Predsjednika“ ustoličio je KOS i MI6. Između šest kandidata tražio se najnaivniji, najpodložniji utjecaju savjetnika. Tako je to odlučeno u Londonu.

A Predsjednik je trebao biti dr. Marko Veselica.

Da bi stvari postale jasnije treba se sjetiti rečenice Aleksandra Vasiljevića na suđenju Miloševiću u Haagu:

- Bre Slobo, sve smo ti pripremili 1990. u Hrvatskoj, banke, poduzeća, tvornice, medije, a ti si sve zeznuo, ništa nisi iskoristio...?!

Milošević na to zatraži odobrenje od suca za postaviti pitanje generalu. Nakon što mu je sudac odobrio, Milošević upita:

- Kako to da je KOS od 1988. godine vlasnik Zagrebačke banke?

Kasnije postaje jasno zašto je vlast u Hrvatskoj inzistirala na tome da svaki policajac mora primati plaću preko Zagrebačke banke. Tako je KOS od samog početka imao sve podatke o hrvatskim policajcima, njihovim obiteljima, adresama stanovanja i brojeve telefona.

Što ima i danas.

Predsjednik je pregovarao s Miloševićem. Mislili su, ako šću parkom dok razgovaraju, ne mogu ih prisluškovati. Prevarili su se. Amerikanci su imali sve snimke njihovih razgovora. Zato je izostala brza međunarodna intervencija za spas Hrvatske. Zato je MI6 rušio Margaret Thatcher jer je htjela spriječiti razaranje Vukovara.

Sam Bog je spasio Hrvatsku.

Iako je postojala direktna telefonska veza Tuđman – Milošević, rijetko se koristila zbog prisluškovanja. Važne stvari su u pisanom obliku prenosili kuriri poput Veselog.

Veseli je za vrijeme bivše Jugoslavije radio za Službu državne sigurnosti. Kako je bio podstanar u kući tada budućeg Predsjednika, imao je i više nego dobre uvjete da ga špijunira. Dolaskom države Hrvatske, Veseli postaje načelnik VI Odjela SZUP-a, a kasnije i šef osiguranja predsjednikove obitelji. Imao je veliki utjecaj na obitelj.

PREDSJEDNIK I VRANA

Ponoć je, 1991. Vrana stoji ispred Predsjednika.

- Vi ste mi jedina nada da se na nekog mogu osloniti. Ne mogu nikome vjerovati. Nitko ne zna tko ste. Od sada ste samo meni odgovorni. Moja je supruga na vezi s ruskim službama, još od bivše države. Svi oko mene suradnici su SDS-a ili neke od stranih službi. Nemam sa kime raditi.

Počet ćete u nekoj policijskoj postaji, a zatim ću vas prebaciti u SZUP. Bilo bi sumnjivo da vas odmah, direktno stavim u SZUP. Broj Jedan bi vas dao likvidirati. Samo ćete se meni javljati. Imam ovaj mobitel, a vi imate onaj kojeg su vam dali vaši izraelski prijatelji. Nitko ne smije znati da smo na vezi. Rečeno mi je da se ovi mobiteli teško prisluškuju.

Vrana će na to, gledajući Predsjednika ravno u oči:

- Gospodine Predsjedniče, vi znate da sam ovdje dragovoljno, ali i da sam zahtijevao da se određena svota novca stavi na moj račun u Švicarskoj, kao garancija da ću imati od čega živjeti kada sve ovo prođe. Ako prije toga ne poginem. U tom slučaju, novac ide u dobrotvorne svrhe.

Predsjednik samo kratko kimne te mu pruži fasciklu s dokumentima gdje je bilo rješenje za policijsku postaju, domovnica, nekoliko putovnica i osobnih iskaznica, na lažna imena.

- Sada idite. Kontakt je preko mobitela.

Vrana se lagano nakloni pa nakon čvrstog stiska ruke Predsjedniku, napušta prostoriju. Odsada je Vrana bio sam. Odgovoran samo Predsjedniku.

Vozio se neko vrijeme po gradu kako bi mogao uočiti da li ga slučajno tko prati. Kada se uvjerio da ga nitko ne

prati, krenuo je prema svome stanu koji je bio u jednoj od onih malih ulica koje izlaze na Zvonimirovu. U staroj dvokatnici s obnovljenom fasadom, njegov stan imao je dvije sobe namještene masivnim drvenim namještajem, modernu kuhinju, kupaonicu i mali balkon. Ono što ga razlikuje od svakog drugog pristojnog građanskog stana, dvostruki su prozori sa staklom otpornim na streljivo. Sve je napravljeno točno onako kako je zamislio. Okolo je bilo gusto drveće. To mu je naročito odgovalo.

Dok jede u kuhinji, čita rješenje za policijsku postaju gdje bi se trebao javiti već idući dan.

Predsjednik nije gubio vrijeme...

Dan kasnije javlja se Vrana u PP. Šalju ga da se s rješenjem javi pomoćniku, za odoru. Kuca na vrata ureda i ulazi.

Za stolom sjedi pomoćnik, muškarac srednje dobi, obavezni brkovi, stari jugoslavenski kadar. Pogleda u Vranu, uzima rješenje.

- Još jedan novi? Nisi li malo star za pozornika – početnika?

Vrana šuti, znao je da će ga pitati za oca.

- Šta ti je bio otac, nekako mi je poznato prezime?

- Bio je general.

- Hej, pa ti si jedan od naših! To je dobro. Od svih ovih bedaka što dolaze i misle da će biti nova NDH, konačno jedan od naših. Dobro, odmah ćeš ići zadužiti opremu. Pištolja nema, zadužuju se na revers i vraćaju nakon završene smjene. Tebi ću dati jedan od svojih, tako da ga možeš uvijek imati.

Javlja se potom starijem milicajcu koji ga treba podučiti poslu. Milicajac u svojoj jugoslavenskoj odori bez oznaka,

a Vrana u sivoj s oznakom policije, sjedaju u „Stojadina“ i kreću u patrolu. Milicajac je zadovoljan jer ipak radi sa jednim od njihovih.

Dani prolaze u radu, a Milicajac, prava enciklopedija, nastoji svoje znanje i iskustvo prenijeti svom učeniku u što kraćem roku.

Vrana uživa, upijajući sve što mu njegov mentor prenosi.

ADOLFOVAC

Jedne večeri oko 21,00 sat zove ih dežurni smjene Francek, još jedan jugo kadar, te im, prethodno zatvorivši vrata dežurnog, tajnovito priopćava da imaju tajni zadatak o kojem ne smiju nikome ni zucnuti. Moraju se odvesti u planinarski dom „Adolfovac“ i zapečatiti ga. Dao im je vosak i špagicu.

Pečatiti planinarski dom usred noći? Krajnje čudno i sumnjivo, pomisli Vrana.

Dovezli su se „Stojadinom“ do „Adolfovca“. Mrkli je mrak, tek mjesec povremeno iza oblaka baca diskretnu svjetlost. Vrana razabire obrise naoružanih osoba. Kada su se približili uoči zelene odore bez oznaka, s najmodernijim vojnim puškama. Vođa grupe, njih dvanaestorice vojnika ili policajaca, uvodi ih u dom. Tamo je i pas, njemački ovčar. Vođa već poznaje Milicajca pa povede njega i Vranu u obilazak doma. Kaže im da je u domu bila stacionirana jedna teroristička grupa vojnika JNA. Pokazuje im njihove vojne odore, plave, kakve su nosili „plavci“ sa Zračne luke „Pleso“. U sobama njihove osobne stvari. Vođa im ispriča da je riječ o teroristima odgovornim za mnoga ubojstva u Zagrebu, koja se inače pripisuju Hrvatima.

Dobio je zapovjed da se sa svojom grupom ubaci u dom i likvidira teroriste. Kako bi kojeg „sredili“, tijelo bi mu u plastičnoj vreći bilo odveženo na nepoznatu lokaciju.

Zazvonio je telefon. Vođa se javlja i priča s nekim na srpskom. Kaže im da je iz Mađarske zvala majka jednog od terorista. Rekao je da joj je sin u gradu i da ne zna kada će se vratiti.

Nastavi im potom pričati kako su likvidirali teroriste kada bi se ovi vraćali u dom. Bez hapšenja. Samo metak i gotovo.

Vrani je bilo jasno da je nekome iz vrha jako odgovaralo da teroristi više nikada ne progovore.

Pomislio je na Predsjednika. Kako li je njemu raditi s takvim ljudima?

U međuvremenu su se bojovnici spakirali i krenuli terencima prema Zagrebu.

Dolazi domar i kaže da će pogasiti svjetla pa mogu zapečatiti dom. Vrana se pita tko će počistiti sav taj nered ako dom bude zapečaćen? Milicajac izvadi vosak i zapečati ulazna vrata.

U jezovitoj tami stršio je dom poput sablasti.

Putem natrag prema postaji Milicajac je, kao i obično, bio razgovorljiv. Objašnjavao je Vrani da mora šutjeti o svemu što je noćas vidio. Da se to u stvari nikada nije ni dogodilo.

Po povratku, Francek ih šalje u obližnju pekaru po pecivo. Prije toga su trgnuli po jednu „ljutu“. Za dobro obavljen posao.

Tri mjeseca kasnije dom je izgorio do temelja a sa njime i svi dokazi. Nitko nikada neće saznati za koja su ubojstva odgovorni oni teroristi i svatko će svakoga sada moći sumnjičiti i optuživati. To je svakako odgovaralo Broju Jedan.

Tijekom iste noći Vrana je zvao Predsjednika. Sastali su se tek idućeg dana u ponoć, u njegovoj sobi. Predsjednik, iskreno iznenađen onim što je čuo:

- To je sve „kuhinja“ Broja Jedan. Sada tu ne mogu ništa, nisam dovoljno jak da mu se suprotstavim.

Nažalost, moram još čekati. Osim toga, ne mogu vas kompromitirati. Dobro je da ste mi odmah rekli. Možete ići i... pazite na sebe.

Vrana se umoran vraća u svoj stan. Tko zna što ga još čeka u ovoj ludoj državi. Kao u Africi, ne znaš tko ti je prijatelj, tko neprijatelj. Istuširao se i uključio televizor. Vijesti o novim srpskim provokacijama, balvanima, ubijanjima s obje strane. Srbi su u prednosti, imaju JNA...

Ujutro ga je probudio šum upaljenog ekrana.

Otac Zec bio je mesar i poznati suradnik UDB-e. Kako je ustankom Srba u Hrvatskoj počeo „previše pričati“, Broj Jedan zapovijedio je njegovu eliminaciju. Moralo se izvesti tako da izgleda kao osveta hrvatskih ekstremista. Zato je morala stradati i obitelj Zec.

U policijskom izvješću je stajalo da su na blokadnom punktu „potok Bliznec – Markuševac“ u redovnoj kontroli vozila i putnika zaustavili vozilo u kojem su bile majka i kći Zec, a s njima osobe u maskirnim odorama. Te su osobe imale sve dokumente, isto kao majka i kći Zec. Nisu protestirale jer bile su ipak među „svojima“ pa nisu imale razloga za strah.

Osobe u maskirnim odorama nisu bile osobe koje su kasnije optužene za stravičan zločin...

Kada je zločin procesuiran, „optuženi“ su, uz novčanu naknadu, priznali zločin. Kasnije će njihovo priznanje, zbog „određenih zakonskih propusta“ biti odbačeno. Tako je i bilo.

Pravi počinitelji ovog zločina bili su članovi terorističke grupe iz planinarskog doma „Adolfovac“. To je bio još jedan od razloga zbog kojeg su morali biti likvidirani. Jasno je

da je Broj Jedan stajao iza te grupe, koja je odgovorna i za postavljanje eksploziva ispred Židovske sinagoge u Zagrebu kao i na židovskom groblju na Mirogoju.

Naravno da je država platila odštetu preostalim članovima obitelji Zec, kako se prava istina nikada ne bi doznala.

PIJANI POLICAJCI

Milicajac i Vrana idu na intervenciju u jedan poznati zagrebački lokal. Dojava je da pijani policajci vade pištolje na goste. Učestala pojava u Zagrebu. Milicajac komentira:

- Takvih izgreda nije bilo za vrijeme bivše vlasti. Tamo gdje nema discipline, nema ni države.

Vrana je znao da je Milicajac djelomično u pravu, ali je isto tako znao da se novaci u policiji boje da će biti poslani na bojišnicu, pa se od straha opijaju.

Ispred lokala stoje uzbuđeni građani. Milicajac ulazi u lokal, prethodno se dogovorivši s Vranom kako će postupiti.

U lokalu njih šestorica pijanih policajaca, jedan maše pištoljem. Spazivši Milicajca uperi pištolj u njega psujući mu „mater milicijsku“. Drugi se pijano cerekaju ali mu ipak sugeriraju da ga baš ne ustrijeli, nego samo istjera van. Ali ovaj se ne da smesti i uperi pištolj u glavu Milicajca. Zategao je oroz. Čulo se stravično „klik“. U tom času Vrana puca i pogađa pijanog policajca u šaku. Milicajac skače, baca ga na pod i stavlja mu lisice.

Predstava je završena.

Užasnuta konobarica viri iza šanka. Ostala petorica u nevjerici šute. Uskoro stiže „marica“ u koju su ugurali pijanu petorku, a šestog u kola Hitne pa na Traumu.

Vrativši se u postaju, Milicajac baš nije bio raspoložen za razgovor. Zapovjednik im čestita i pozove ih na čašicu viskija.

Nakon završetka smjene Milicajac zove Vranu u jedan lokal na Markuševačkoj cesti. Uz „živu“ glazbu jeli su i

pili do „fajrunta“, Milicajac nije mogao Vrani dovoljno zahvaliti. Ipak mu je spasio život. Jedino ga je čitavu večer kopkalo, gdje je Vrana naučio tako precizno pucati? Takvih u bivšoj vlasti nije bilo...

Jedne noći zovu ih iz poznatog restorana na Markuševačkoj cesti. Uz zvuke romske glazbe, pijani pomoćnik jedne PP, dobro rodbinski povezan s vlašću, izvukao je službeni pištolj i postrojio goste restorana uza zid kod plesnog podija. Razjaren je, jer ni jedna ženska neće s njim plestati. Gosti s rukama u zraku a svirači stisnuti za obližnjim stolom, u strahu čekaju što će se dogoditi.

Vrana i Milicajac, tek što su stigli parkirati službeno vozilo, zaskoči ih uplašeni vlasnik restorana i na brzinu im objasni što se događa u restoranu. Trenutak kasnije Vrana i Milicajac ulaze u restoran. Pijani pomoćnik ih spazi ali ne spušta pištolj. Tada prepoznaje Milicajca, starog kolegu iz „onih“ dana. Sumnjičavo pogledava Vranu.

- Tko je ovaj s tobom?

Milicajac mu uz smješak kaže Vranino prezime.

- Znaš, otac mu je onaj general. Sad spusti taj pištolj.

Pomoćnik se na trenutak zamisli, pa na koncu ipak preda oružje Milicajcu. Sada se ohrabri i vlasnik restorana, pa će glasno da svi čuju:

- Neću podnositi prijavu, a i vas molim da zaboravite što se dogodilo. Sve je dobro što se dobro svrši. Ide runda na moj račun.

Romi opet zasviraše i sve se vrati u normalu.

Pomoćnika odvedoše u njegovu postaju i pozovu zapovjednika. Međutim, „rodjačke“ veze su brzo proradile. Pomoćnik se i ovog puta izvukao bez kazne.

Došao je i dan rastanka. Vrana je dobio rješenje za premještaj u SZUP. Milicajac mu je čestitao. Ipak je to bila ona državna služba koje su se svi bojali.

- Čuvaj se. Poznam Izidora, javi mu se i reci da si moj dobar prijatelj. Trebat će ti netko kome ćeš moći vjerovati. On je moj rođak, s njim nećeš imati problema.

Vrana mu obeća da će se javiti čim uđe u posao.

DOLAZAK U SZUP

Laganim korakom Vrana šeta gradom i dolazi do Zrinjevca. Zastane ispred ulaza u zgradu koja je nekada bila banka, a nakon dolaska komunista postala je sjedište UDB-e, kasnije SDS-a, službe koje su se u bivšoj državi svi bojali. Na samom ulazu zaustavlja ga dežurni policajac. Vrana mu pokazuje rješenje i kaže da se mora javiti načelniku. Policajac zove telefonom, pa vodi Vranu na prvi kat do ureda načelnika. Ulaze u poveliku prostoriju gdje ih dočekuje ljubazna tajnica.

Lijevo i desno od njenog stola bila su vrata. Desna su vodila u ured načelnika a lijeva u ured zamjenika.

Tajnica je upravo prespajala liniju za zamjenika. Vrana se nakostriješi čuvši zamjenikovo prezime, malo kasnije i ime. Bio je to sin nekada najmoćnijeg i najkrvavijeg sekretara unutrašnjih poslova Hrvatske.

Ušao je s tajnicom u ured načelnika. Ona ih odmah ostavlja same. Načelnik mu ponudi da sjedne i odmah prelazi na stvar:

- Vidim po rezultatima provjere koja se radila za vas da ste potpuno spremni za ovaj posao. Počet ćete u odjelu provjere. Nakon mjesec dana prelazite u odjel za terorizam.

Dize telefonsku slušalicu i kaže tajnici da pozove Debelog. Ovaj ubrzo stiže sav zadihan i znojan.

- Ovo je novi djelatnik. Tebi je dodijeljen da posebno paziš na njega. Iz rezultata provjere znaš za njega tko je, pa se tako prema njemu i ponašaj. Sada možete ići.

Debeli odlazi s Vranom u svoj ured. Bila je to mala sobica, jedva za dvije osobe, treća teško da bi stala.

- Ti si jedan od naših, imat ćeš sve što ti bude potrebno. Ovi novi koji su stigli, od njih nikada dobrih operativaca.

Većinom su to tatini i mamini sinovi koji su tu došli preko debelih veza, samo da ne bi morali na bojišnicu. Nas stare će umiroviti a ostaviti te mudonje koji ne znaju sami ni cestu prijeći. Grozota, na što smo spali. Svejedno, raditi se mora. Čuvaj se ovih novih, među njima ima bivših suradnika koji su podmetnuti da izigravaju velike Hrvate i ustaše. Pazi, takvi će sve cinkati. Što veći Hrvat, to veći „cinkaroš“. Sada idemo do oružara da zadužiš pištolj. Ne odvajaj se od njega.

Krenuli su hodnicima do većeg ureda gdje je sjedio stari udbaša. Jeo je špek i luk. Debeli se odmah sam poslužio. Ponudio je i Vranu, pa su sve to zalili domaćom šljivom.

- Daj našem čovjeku da zaduži pištolj. Ne onu malu „zastavu“, daj mu „češku zbrojevku“. Ovi novi su se usrali kada su dobili male „zastave“ ha, ha, ne znaju što će s njima, drže ih u onim svojim torbicama „pederušama“, što svi znaju. Neprijatelj im samo uzme „pederušu“ i gotovi su. Daj mu i futrolu, da ga nosi ispod pazuha. Tako može iznenaditi neprijatelja.

Ispostavilo se da će mu to ubrzo spasiti život.

Debeli ga potom vodi u veliku dvoranu s 30-40 stolova, tzv. „konjušnicu“. Tu rade operativci odjela provjere, uglavnom djelatnici iz bivšeg sustava od kojih je većina nastavila profesionalno raditi u Hrvatskoj. Pokazalo se da je upravo taj „stari kadar“ radio pošteno, za razliku od novopridošlih „velikih Hrvata“ kojima je na prvom mjestu bila karijera i novac a ne Domovina.

Debeli povisi glas, svi utihnuše:

- Predstavljam vam novog djelatnika. Budite mu na pomoći, da što prije svlada sve tajne rada ovog odjela.

Zatim ga vodi u podrum, mračan, bez prozora. Otvara nekoliko prostorija. Unutra betonski zidovi i pod, uske drvene klupe.

- Tu smo za „Juge“ trpali nepodobne. Dobivali su slana jela a nisu dobivali vodu. One jako loše smo „peglati“ po noći, u smjenama. Kako se tko umorio, dobivao bi zamjenu. Danas su druga vremena, nema više „provjerenih metoda“.

Prošao je i taj prvi dan u SZUP-u. Na izlazu iz zgrade čekao ga je muškarac srednje dobi, prosijed, glatko obrijan. Prilazi Vrani:

- Ja sam Izidor.

Vrana se iznenadi kako su dobro povezani svi ovi iz bivšeg sustava.

Izidor je točno znao kako on izgleda. Poveo ga je do birtije na uglu Praške i Zrinjevca. Tamo su se inače sastajali stari umirovljeni i aktivni djelatnici i razmjenjivali informacije. Vrana je bio jedan od rijetkih novih kojem je bio dozvoljen pristup u to društvo.

Kasnije su se sastajali i u birtiji koja se nalazila u podrumu „Ferimporta“ u Petrinjskoj.

Nakon odrađenih mjesec dana u odjelu provjere, u proljeće 1992. Vrana počinje raditi u odjelu za terorizam. Dijelio je sobu s Guzonjom, za kojeg se pričalo da voli dečke, premda je imao ženu i djecu. Zbog raznih usluga koje je činio „glavešinama“ bio je mažen i pažen, siguran da ga neće maknuti kao starog udbaša. Imao je i kumske veze s „kraljevima“ podzemlja, a to mu je davalo na važnosti. Sav ozaren, jedva je dočekao da Vrani da prvi slučaj.

- Izvjesnom visokom časniku HV-a nestao je njegov pas Bleki. Treba ga naći. Lokalni pijanac u birtiji, u koju je časnik zalazio sa psom, zadnji je vidio psa pa bi s njim trebalo obaviti obavijesni razgovor.

Pijanac je već bio priveden u „Đorđijanu“.

Vrana nije mogao vjerovati. S pijancem da razgovara o nestalom psu? I to da radi djelatnik SZUP-a? Zar SZUP stvarno nema pametnijeg posla? Očito je nekoga gore zasvrbila guzica pa se SZUP usred rata mora baviti ovakvim glupostima.

U sobi za razgovore sjedi bivši poštar u penziji. Skrušeno, u strahu gleda Vranu. Policija ga je pokupila iz birtije baš nakon drugog konjaka. Uplašeno pita Vranu zašto su ga priveli. Vrana mu objasni da se radi o nestalom psu Blekiju, i da je on jedina osoba koja bi o tom psu mogla nešto znati.

- Jezuš i Marija! Pa zar zbog tupavog psa ste me priveli? Taj pas je pijanac kao i njegov gazda koji bi trebal biti negdje na frontu, al kak ima dobre veze, već je u mirovini i loče skupa sa psom. Kada se napiju, krenu u istom smjeru svojoj kući. Ako psa nema, možda je putem negdje zaspal.

- Kada ste ga zadnji put vidjeli?

- Prije dva-tri dana. Bili su skupa do „fajrunta“. Tada su se obadvojica digli i oteturali iz birtije. Vidjela ih je i konobarica. Ja sam još malo ostal da si popijem „putnu“, a kad sam izašal, nije bilo ni psa ni gazde.

- Dobro, to bi bilo sve, možete ići. I nemojte nikome o ovome pričati. Žalosno je i smiješno da se i ovakvi poslovi moraju odraditi. Hodite, ja plaćam rundu.

Kasnije je Vrana počeo dobivati i nešto „ozbiljnije“ predmete, kao npr. one u kojima su bivši djelatnici SUP-a, znajući da se Jugoslavija raspada, dobivali 90-tih veće stanove, dok su prijašnje zadržavali i davali na korištenje svojoj djeci.

PUKOVNIK WAGNER

U ponoć je Vrana kod Predsjednika. U predsjednikovu sobu dovodi ga uvijek ista žena. Crnokosa, oko 30 godina, ozbiljna, u kostimu, do grla zakopčana. Rekao mu je da ženska osoba izaziva manje pozornosti. K tome je poznato da žene imaju bolju intuiciju od muškaraca.

Uvela ga je u sobu i tiho zatvorila vrata. Predsjednik sjedi kod radnog stola. Ustaje i prilazi bliže Vrani.

- U ovoj sobi nema kamera. Inače su svagdje postavljene pa šef osiguranja može gledati i slušati što se događa.

Vrana nije znao da je bivši načelnik odjela Centra SDB-a Zagreb, šef osiguranja Predsjednika.

- Radit ćete na slučaju pukovnika HV-a Wagnera koji je optužen da je podmetnuo eksploziv u Veleposlanstvo SAD-a na Zrinjevcu. Veleposlanstvo je bilo preko puta Centra SZUP-a. Radit ćete sa starim udbašem, Sporim. Sutra će vas zvati načelnik Maras i dodijeliti vam predmet o Wagneru. Kako vam se čini u SZUP-u?

- Puno je „starih“ iz bivšeg sustava, dobro su organizirani, a novi su došli da ne bi morali ići na bojišnicu. Neki su do sada bili u Sloveniji, pa su im roditelji javili da se mogu vratiti u Hrvatsku jer su dobili posao u SZUP-u. Mnogo ih je neiskusnih, podložnih utjecaju starijih kolega. Ima bivših suradnika SDS-a koji se ponašaju kao da su veći ustaše od Pavelića. Ostali su karijeristi. Ne znam zašto dolaze nesposobne osobe u Centar SZUP-a, kada će i tako za dva do tri mjeseca biti prebačene u sjedište Službe.

- Riješit ću to. A vi, pazite na sebe, nemojte nikome vjerovati. Ne želim vas vaditi iz Remetinca. Sada idite. Ne smijemo dugo biti zajedno, da ne posumnjaju.

Odlazeći, Vrana razmišlja koga se to Predsjednik boji da ne posumnja kako se oni tajno sastaju.

Sutradan ujutro Vrana dolazi kod načelnika Marasa. S njim već sjedi Spori. Na Marasu se vidjelo da je već nešto popio prije posla. To je činio od kada je Hrvatska postala samostalna država. U Centru se govorilo da je samac, da ga to čini nesretnim. A sada se srušila i njegova „Juga“ pa je počeo gubiti nadu u bolju budućnost.

- Idete službenim vozilom u Vojni zatvor u Ilici. Tamo vas čekaju djelatnici SIS-a. Hrpa mišićavih glupana koji ne znaju obaviti obavijesni razgovor. Zato ćete vas dvojica to napraviti. Pazite šta radite, jer je netko upravo iz vrha vlasti htio da vas dvojica to obavite.

Polako su vozili prema zgradi vojne policije u Ilici. Spori nikada nije bio previše razgovorljiv. Parkirali su u dvorištu zgrade. Dočekuju ih djelatnici SIS-a. Njihov zapovjednik bivši je oficir KOS-a. Srdačno pozdravljaju Sporog, uz podozrive poglede prema Vrani.

- Po godinama bih rekao da je naš. Šta kažeš Spori?

- Nov je, ali je naš. Otac mu je onaj general...

- Sin onog generala?! To se mora zaliti. Naravno poslije posla.

Ulaze u sobu SIS-a. Na stolici sjedi jak muškarac, visok, zgodan, kratko ošišan. Nakon uvodnog upoznavanja, kreće razgovor. Wagner mirno odgovara na pitanja. Priča kako su mu roditelji emigrirali 1952. godine u SAD. Nastanili su se u Chicagu. On i brat bili su dobri igrači američkog nogometa, što se i vidi na Wagnerovih 190 cm visine i 120 kg mišića. U Hrvatsku je došao iz FBI-a, zbog čega se ne može više vratiti u SAD, jer po njihovom zakonu pripadnik njihove policije ili vojske ne smije otići u stranu vojsku. Povratkom u SAD dobio bi 5 godina zatvora.

Nadalje priča kako su Srbi u Chicagu izazivali, gađali kamenjem Hrvate koji bi se skupili ispred crkve na dan

Sv. Antuna. Naravno da bi Wagner, njegov brat i ostali Hrvati odgovorili na takve provokacije, pa su se znali s njima i potući.

Dolaskom u Hrvatsku Wagner se priključio HV-u. S obzirom da je završio West Point u SAD-u, dobio je časničko zvanje. Bio je na Kričkim poljanama. Kada bi svi pobjegli napustivši položaje, Wagner bi znao ostati sam još dva dana. Kada su ga pitali zašto nije pobjegao s ostalima, odgovorio je da nije za to dobio zapovijed. Bio je i kod Vukovara. Tamo je izvodio spektakularne akcije kakvih se ne bi ni Rambo posramio. Sa sobom je uvijek vodio prijatelja koji je sve snimao video kamerom.

Kasnije, gledajući te snimke, svi su zaključili da se tako nešto ne može vidjeti ni na filmu. Gledali su kako se Wagner kotrlja iz jarka uz cestu prema kamionu punom četnika. Kada se našao ispod kamiona, jednim pokretom bi pričvrstio eksploziv, kojeg je aktivirao kada se otkotrljao natrag u jarak. Kamion je eksplodirao.

Tvrđio je da nema nikakve veze sa eksplozijom bombe u zgradi Veleposlanstva SAD-a.

Glavni svjedok koji ga je teretio bio je Ovca koji je pio po lokalima u Dubravi, da bi se nakon nekoliko dana pijančevanja vratio kući u Zapruđe i pričao susjedima kako se borio kod Siska u postrojbi „Vukovi“.

Bio je zavidan Wagneru i svjedočio bi bilo što, samo da ga uništi.

Vrana i Spori dogovorili su sa SIS-ovcima da ih obojicu smjeste u istu ćeliju.

Te noći Wagner ga je razbio kao jaje.

Kasnije je Wagner vraćen u HV. Danas je instruktor u Afganistanu. Odlikovala ga je i državna tajnica SAD-a C.R., osobno mu uručivši visoko američko odličje u Afganistanu. Lijeva strana njegove odore puna je hrvatskih odličja a desna američkih.

U Hrvatskoj o tome nije bilo ni spomena.

Ovca je umro 1994. godine pod čudnim okolnostima. Pokopan je na vojnom dijelu groblja na Mirogoju, makar je dvojbeno da je ikada bio na bojišnici.

Djeca mnogih hrvatskih emigranata pod nerazjašnjim su okolnostima stradala u ratu, kao i mnogi hrvatski emigranti koji su se usudili vratiti i boriti za slobodnu Hrvatsku. Broj Jedan osobno je zapovjedio 18 likvidacija za vrijeme Domovinskog rata.

Tako su otišli Paradžik, Kraljević, Barišić, Gavran, Udiljak...

Po povratku u Centar, Vrana i Spori morali su napisati službenu zabilješku o obavljenom razgovoru s Wagnerom. Zabilješke su se tada diktirale daktilografkinjama.

Sutradan Vranu zove Maras:

- Napisat ćete zabilješku da je Wagner kriv za postavljanje eksploziva u zgradu Veleposlanstva SAD-a. Zabilješka je ustvari već napisana, samo trebam vaš potpis.

- On nije kriv i vi to dobro znate. Ja ne mogu potpisati nešto što nije istina i nevinog čovjeka optužiti za nešto što nije napravio!

- Slušajte Vrana, plan je da se djeca emigranata i nepodobni stranci uklone iz Hrvatske. Oni mogu širiti nezdrave ideje, što Hrvatskoj nije potrebno. Sjetite se kako su završili oni kod Knina. Sada potpišite. To je zapovijed!

Kod Knina su izdajom poginuli Miro Barešić i Gordan Turić. Broj Jedan je sa Mozgom sve dogovorio i javio Mili Martiću. Zadnji sastanak su imali u hotelu „Esplanade“. To su kasnije potvrdili i policajci iz osiguranja. Tako je život izgubio istaknuti hrvatski emigrant Miro Barešić.

Vrana kratko pogleda Marasa, ustane i izađe iz njegovog ureda.

Sjetio se jednog Stipe iz Hercegovine, koji je umalo tragično završio. Hrvatski orijentiran, mnogima je smetao.

Kako bi ga se riješili iz Centra, podmetnuli su mu više komada pištolja u njegov osobni automobil. Tada su mu paukom „pokupili“ auto i odvezli ga u Strojarsku ulicu, na parkiralište automobila koje bi dovozili „pauci“. Tamo su ga trebali čekati i ustrijeliti. Sve je trebalo izgledati kao obračun švercera oružjem.

Vrana je slučajno čuo za taj njihov plan, a kako nije znao na koji bi način spriječio likvidaciju, rekao je donaćelniku da će, ako to učine, sve ispričati jednom od tiražnih tjednika.

Prošlo je mjesec dana od događaja s Wagnerom. Vrana nije dobivao nikakav posao. Debeli ga je „tješio“ u podrumu „Ferimporta“ u Petrinjskoj.

Napokon, Vrana se odlučuje javiti gospodinu Johanu, zamjeniku načelnika Centra. On je zamijenio Željeznog, bivšeg pomoćnika i sina prvog Sekretara SUP-a za Hrvatsku u bivšoj „Jugi“, „krvavog do lakta“, koji je bio premješten u odjel za odnose sa stranim policijama u MUP RH.

Gospodin Johan ga prima i upozorava da ga Maras, Guzonja, Debeli i ostali žele izbaciti iz Centra, jer im je pomutio planove oko Wagnera i Hercegovca, a i plan za preuzimanje samog Centra.

- Napisano vam je rješenje koje ćete pokazati u petak, a koje glasi da od ponedjeljka počinjete raditi u kontraobavještajnom odjelu kod načelnika Špire.

Vrhovni je čuo za vaš slučaj i preporučio da se premjestite u taj elitni odjel. Zahvalan vam je za Wagnera.

U petak Vrana dolazi u kancelariju načelnika Marasa i pokazuje mu rješenje o premještanju. Marasu samo što srce nije otkazalo. Odmah saziva sastanak s Debelim i

Guzonjom kod zamjenika Johana. Protivi se Vraninom odlasku, tvrdi da ima neriješenih predmeta...

Vrana na to ravnodušno konstatira da nema, niti može imati neriješenih predmeta, jer mu već mjesec dana nitko nije dao nikakav zadatak.

SLUČAJ MINISTRA MANIJA

Dolaskom u ured načelnika Špire, Vrani je odmah postalo jasno da je došao u pravi odjel, gdje će konačno doći do izražaja sve ono što su ga Izraelci naučili.

Prvi zadatak bio mu je sudjelovanje u akciji raskrinkavanja ministra Manija. Ministar je pripadao moćnom klanu Hercegovaca u Hrvatskoj, pa je zadatak oko njega bio vrlo delikatan.

Zbog toga Vranu zove Predsjednik:

- Ministar je pravi lopov. Krade, u ovako teškoj situaciji. Zna, kada god nešto napravimo, odmah zvone telefoni iz Europe. Traže da prestanemo oslobađati vlastiti teritorij! Tragično, neprijatelj neusporedivo jači od nas, a oni me stalno prozivaju i kritiziraju. Po njima bi valjda neprijatelja trebali pustiti i u Zagreb.

I u takvim prilikama Mani krade, uzima sebi, razumijete, trebaju mi čvrsti dokazi da bi ga mogao smijeniti. Vaša je uloga da sve pamтите i da me usmeno obavijestite. Nazvat ćete me kada bude sve gotovo. Manija ne smijem procesuirati, jer reći će da sam kao Pavelić koji je za vrijeme NDH dao strijeljati zamjenika ministra i dvojicu službenika zbog sličnih stvari.

U centru Zagreba, u zgradi blizu hotela Westin, u kojoj je Mani imao stan i ured, imali su čovjeka od povjerenja, branitelja, koji je ujedno bio i predstavnik zgrade. On je stanovao u prizemlju. Pratlja je pratila Manija i njegovo društvo koje je bilo na ručku u jednom zagrebačkom restoranu. Nisu se mogli vratiti, a da se to ne bi odmah znalo u Centru i dojavilo ekipi na terenu. Vrana je bio s predstavnikom zgrade. Preko puta Manijevog stana stanovala je starija gospođa koja je rijetko izlazila iz stana.

Spori je dobio zadatak da ode do nje i malo ju „zabavi“ razgovorom, dok djelatnici tehnike ne uđu u Manijev stan i ozvuče ga.

Vrana je u prizemlju s predstavnikom zgrade, glumeći djelatnika „Elektre“, „popravljao“ glavnu kutiju sa osiguračima. Došli su djelatnici tehnike, stari majstori iz SDS-a. Vješto su otvorili vrata Manijevog stana i ušli. Ugradili su prislušne aparate u letvice parketa, ozvučili sve telefone i utičnice. Još brže su napustili stan i zatvorili ulazna vrata. Kada su izašli iz zgrade, Spori je dobio znak da može ići. Bio je pravi majstor u razgovoru. Gospođa nije ništa čula niti posumnjala. Sve podatke o stanarima zgrade dobili su od branitelja. Imao je PTSP pa je stalno bio budan i pratio sve što se događa u zgradi.

Mjesec dana kasnije, Služba je putem primjene svih mjera došla do dovoljno dokaza da Mani bude smijenjen.

Predsjednik je bio zadovoljan radom Službe, ali bijesan na Manija. Nije ga mogao procesuirati zbog njegove pripadnosti grupi moćnih Hrvata iz Hercegovine, kojima je jedino novac bio predmet interesa. Ništa drugo. Rat im je dobro došao da zarade mnogo novca. Radili su sa svima, bez obzira da li je riječ o neprijateljima ili gangsterima.

Kasnije će ta grupa, nakon smrti Predsjednika, uništiti hrvatsko gospodarstvo.

- Dobro ste odradili posao, samo mi je žao što ne mogu Manija strpati u zatvor, kaže Predsjednik Vrani. Da sam proglasio ratno stanje, tko zna koliko bi do sada bilo zatvorenih i strijeljanih.

Otići ćete sutra do Muftije u „Mešihat“, navodno su susjedi vidjeli da se u „Mešihat“ unose sanduci sa oružjem. Sa Muslimanima smo u dobrim odnosima, ali treba mi netko s diplomatskim sposobnostima. S obzirom da ste vi bili na Bliskom istoku pa znate i arapski, a time i njihove običaje, otiđite ujutro u „Mešihat“. Već su vas najavili.

ORUŽJE U MEŠIHATU

Ujutro, oko 9,00 sati, dolazi Vrana u „Mešihat“. Dočekuje ga Muftija Sulejman osobno. Uvodi ga u jednu od soba i pokazuje mu sanduke s oružjem. Radilo se o austrijskim puškama SSG-20 sa skupom švicarskom optikom. Tu je i streljivo za tu vrstu pušaka. Pokazuje mu papir. Manijev potpis. Taj je u sve bio upleten.

- Ove puške idu odmah za Sarajevo. Bez brige, neće ostati u Hrvatskoj. Amerikanci su nam dozvolili uvoz oružja. Usput da vam kažem, dolazi Osama Bin Laden u Zagreb, osobno ću ga dočekati. Dat će nam novac za kupnju oružja i stanova oko naše džamije. Naravno da „Ameri“ sve znaju i dozvoljavaju. Pa oni su i stvorili Osamu Bin Ladena.

Vrana ga sluša, ne vjerujući onome što čuje. Sulejman mu je sve to pričao bez zadržke. Očito zna da je predsjednikov čovjek. Znao je da Iranci pomažu Hrvatskoj, da jedan avion oružja ide u Bosnu a drugi u Zagreb. Ipak, rat u Bosni nije počeo, a Muslimani već skupljaju oružje.

Očito je da će rat uskoro izbiti. Međutim, nitko nije mogao pretpostaviti koliko će to biti krvavi rat, kolika mržnja vlada među trima narodima u Bosni, koju je samo Titova Jugoslavija mogla držati „na uzdi“. Sada su te uzde popustile. Sve je mirisalo na rat.

Popodne Vrana odlazi Predsjedniku. Jedva ulazi neopažen od osiguranja. U sigurnoj sobi koja je i dalje bila bez nadzornih kamera, Predsjednik, onako visok i oštrog pogleda zagledao se u papire na svom stolu. Vranu kao da ne primjećuje. Polako diže glavu mašući listom ispisanog papira.

- Ne znam više tko je sada prijatelj Hrvatskoj. Oružje koje nam treba za obranu dobivamo na kapaljku, a Muslimani ga dobivaju koliko mogu platiti. Lako je njima, imaju Saudijce i ostale na svojoj strani, brda dolara. Srbi imaju JNA, a Hrvati u Bosni imaju samo nas koji nemamo oružja ni za vlastitu obranu. Zagreb je postao sjecište svih službi svijeta, kao Beč za vrijeme hladnog rata. Preuzet ćete Britance. Nitko za to ne smije znati. Ako ulovite kojeg iz MI6, prvo meni javite. Oni su puno toga „zakuhali“, a najveći su saveznici Srbima.

Gledao sam fotografije princa Charlesa i kralja Petra kada su imali svaki po 35 godina. Nevjerojatna sličnost, kao otac i sin. Tko zna, možda je i to jedan od razloga velike britanske potpore Srbima.

LIJEPA ANJA

Vrana se vratio u sivilo Centra na Zrinjevcu. Stari parketi škripe mu pod nogama dok se kreće hodnicima i susreće s prijetećim pogledima. Nelagodu i napetost osjeća na svakom koraku. Čuje da je njihova kolegica Anja dobila otkaz. Svi su na to pošizili. Sise i guzica pomutile su im i ono malo pameti što su još imali. Vrana je odmah shvatio da njega optužuju za njezin otkaz. Kao što su ga uostalom krivili za sve one koji bi bili smijenjeni ili odstranjeni iz Centra.

Anja je bez ikakvog straha surađivala s bivšim kolegama iz jugoslavenskih dana, koji su se stavili u službu JNA, davala im podatke iz arhive Službe i informativnog sustava MUP-a, što se moglo vidjeti i „sa mjeseca“. Posebno je bila povezana sa grupom „Labrador“ koja je, unatoč dokazanom protudržavnom djelovanju bila puštena nakon uhićenja, što je isposlovao stari „lisac“ iz SDS-a, Bugi-Vugi. Ne zna se kako je uvjerio Predsjednika da se grupa „Labrador“ oslobodi. Nitko od njih nije ni procesuiran.

I Vrani se Anja jako sviđala. Ne bi mu palo na pamet da ju cinka. A i odviše je bio zaokupljen svojim poslom da bi stigao pratiti tko koga i za koga špijunira.

Vrana je sada bio u opasnosti. Jedino mu je Izidor čuvao leđa. Zbog nastale situacije novi načelnik Centra, Veliki Buda, premješta ga u zgradu MUP-a, iako će i nadalje raditi za Centar. Tako ga je sklonio od priča i od opasnosti.

Soba u MUP-u koju je Vrana dobio, bila je ispod škripavih, zavojitih, drvenih stepenica koje su vodile na kat zgrade i to njezinog dijela koji gleda na Savsku cestu. Obična drvena pomična vrata, koja se nisu primjećivala jer su bila bez kvake izvana.

Ta vrata morala su se gurnuti da bi se potom naišlo na druga, čvrsta metalna vrata, sa kvakom i sigurnosnom sklopkom sa brojčanikom za ukucavanje šifriranog broja.

Unutra su bili ekrani povezani sa MUP-om, SZUP-om i drugim Službama, klima uređaj, rezač za papir, sigurni telefon i druge igračke za rad. Oružje u sefu ugrađenom u zid sobe. Radni stol, stolac na kotačima i manji stol s tri stolice za eventualne goste. U kutu sobe bio je i krevet. Teta Klara bila je čistačica, posebno zadužena za taj ured, dodatno nagrađena za diskreciju, još jednom plaćom „na ruke“.

Vrana je bio impresioniran. Soba kakvu je mogao samo sanjati. Nikome se nije morao javljati na posao. Veliki Buda ga je uvijek zvao u 9,00.

Puštena je priča da je on sada arhivar i da radi na poslovima kompletiranja arhive iz doba Jugoslavije. Tako će ga drugi ostaviti na miru. Svaki dan stizala mu je pošta koju mu je donosila teta Klara, a koja je bila skrivena u priboru za čišćenje ureda.

Zazvonio je telefon. Bio je to Veliki Buda. Vrana se odmah morao pojaviti u njegovom uredu.

FARAON

- Ovo je dosje Faraona. Primjenite sve mjere i radnje Službe i vratite se što prije sa rezultatima.

Na hodniku susreće Mršavog i Debelog. Pogledali su Vranu, a Mršavi će Debelom:

- Opet je nekoga cinkao.

Vijest se munjevito proširila po Centru.

Mršavom, u granatiranju njegovog rodnog grada u Lici, kuća nikada nije bila niti okrzuta, dok su sve druge u gradu jako stradale. Za vrijeme Jugoslavije bio je, kao i Debeli, zatvorski čuvar. Svoje je srpsko ime promijenio u Marko.

Te Nove 93/94. godine, u Centru SZUP-a, pijani su pjevali pjesmu „Jugoslavijo“. Veliki Buda na to nije reagirao.

Godina je 1993., Centar je preseljen na Savicu, u uredske prostorije jednog od tri nebodera u kojima su nekada stanovali oficiri JNA. Trebalo je mjesec dana čišćenja prostorija od mikrofona i žica koje su vodile u stanove, jer ih je KOS svojevremeno stalno prisluškivao. Za vrijeme bivše države u tim je prostorijama bio i servis za amaterske radio-stanice koje su bile popularne zbog priljeva inače nedostupnih informacija. Tako je KOS znao za svaku amatersku radio-stanicu i njezinog vlasnika. Sve su imali pod kontrolom.

Tako glupu lokaciju za Centar SZUP-a sredio je Francuz, inače predstojnik Ureda Predsjednika, koji je ujedno radio i za francusku obavještajnu službu. Prije Domovinskog rata živio je u Francuskoj i bio na vezi suradnika SDS-a. Oni su izvješća davali udbašu, Sinjaninu Ivi.

SZUP je mnogima smetao jer je imao policijske ovlasti u okvirima MUP-a pa je mogao primjenjivati sve zakonski dozvoljene radnje i mjere. Tako su političari i kriminalci bili u nezavidnom položaju jer su uvijek mogli biti uhićeni od Službe na koju nisu imali posebnog utjecaja.

Svu staru arhivu bivšeg SDS-a naslijedio je SZUP, što je pojačalo strah kod mnogih poznatih osoba iz javnog, kulturnog, sportskog i političkog života. Od nastanka Hrvatske države, na prste jedne ruke mogli su se nabrojati oni članovi vlade koji nisu bili suradnici UDB-e, odnosno SDS-a. Njihovi suradnički kartoni i izvješća bili su dovoljni da ustuknu pred značkom SZUP-a.

Faraon je radio u vlastitoj novinarskoj agenciji „TWRA“ koju je financirao međunarodni terorist, šejik dr. El Fatih Ali Hasannein, kao direktor iste agencije „TWRA“ u Beču. Bio je povezan sa ekstremističkim islamskim krugovima u svijetu, za koje je nabavljao oružje i eksploziv preko svoje tvrtke „Sebil“.

U dosjeu je pisalo da se Faraon 1992. godine nekoliko puta sastao s pomoćnikom ministra obrane Velike Britanije koji ga je uputio na zadatke koje će obavljati u Hrvatskoj i BiH za ministarstvo obrane Velike Britanije. Tijekom svog rada kontaktirao je sa ekstremnim islamskim fundamentalistima u Hrvatskoj, kao što je Krojač Salim i drugi. Predugačak bi to bio popis poznatih Muslimana intelektualaca, znanstvenika i poslovnih ljudi u Hrvatskoj.

Po povratku iz Londona sastao se sa zamjenikom ministra obrane BiH Hasanom Čengićem, koji je kasnije bio smijenjen s te dužnosti zbog prevelike bliskosti s Irancima.

Dio rezultata mjera i radnji Službe, u originalu su završavali u sefu Velikog Bude, kao garancija.

Nesmetano je djelovao po Hrvatskoj, a odlazio je i u Bosnu gdje je prikupljao obavještajne podatke za MI6. Nitko ga nikada nije dirao.

Automobil koji je eksplodirao u Rijeci, u krugu policijske postaje, kao odmazda za uhićenog šeika Abu Talala, bio je u vlasništvu agencije „TWRA“. Nikoga to nije zanimalo.

Istraga oko tog događaja, koju je Vrana sam vodio neovisno o stajalištu SZUP-a, pokazala je niz propusta i namjernog zanemarivanja dostupnih informacija.

Senaid Mešić bio je zapovjednik bataljuna vojne policije koji je brojio 450 vojnika V korpusa Armije BiH. Bio je poručnik JNA u Virovitici ili Čakovcu. Jedno vrijeme je, 1991. godine, bio na vojnom poligonu u Slunju. Kasnije je u Bihaću bio na platnom spisku grupe švercera koja se nazivala Hezbolah.

Grupu je vodio Mirsad Selmanović, bivši major JNA, koji je nezakonito uzeo Ininu banzinsku crpku smještenu preko puta autobusnog kolodvora u Bihaću.

Senaidov brat Mirsad bio je pripadnik MUP-a u Sarajevu i tjelohranitelj pokojnog ministra vanjskih poslova, Irfana Ljubijankića.

Treći brat Meša bio je visoki dužnosnik AID-a u Bihaću.

Na dan eksplozije auto-bombe u Rijeci, 20. listopada 1995., Mirsad je boravio u Opatiji, u hotelu „Admiral“. Taj podatak kao i sam automobil nisu bili predmet daljnje istrage. Očito je to opet bilo u nečijem interesu.

Abdulkerim, brat pomoćnika vojnog atašea Altaja, rukovodio je podružnicom „TWRA“ u Pločama. Tamo su, u Dalmatinskoj ulici, iznajmili skladišta poduzeća „Brodometal“. Prostor je za potrebe „TWRA“ vodio Azem, glavni logističar Armije BiH. Utvrđena je veza humanitarne i novinske agencije „TWRA“ i Prženog, vojnog atašea veleposlanstva BiH u Zagrebu, kao i da se skladišta u Pločama, osim za humanitarne svrhe, koriste i za ilegalnu trgovinu oružjem preko teritorija RH.

Prateći rad Faraona, Vrana je došao do podataka da će građevinski radnici iz Hrvatske, koji su radili na

gradilištima u Alžiru, biti pobijeni od strane alžirske terorističke organizacije „Gamma al Islamia“. Nitko u to nije vjerovao, dok se zaista nije dogodila tragedija u kojoj su pobijeni nesretni radnici.

Faraon i danas slobodno šeće Hrvatskom. Živi u Zagrebu.

MINISTAR MUP-a BiH

Kada se rat u Bosni zahuktao između Hrvata i Muslimana, u Hrvatsku je sa obitelji pobjegao Ramirez, ministar MUP-a BiH. Imao je svoju tvrtku u Zagrebu, dok je njegov motel „Micika“ u Sarajevu ostao neokrznut čitavo vrijeme rata. Na parkiralištu motela slobodno su stajali šleperi kojima se trgovalo i putovalo po Europi. Nitko ih nije dirao. Slobodno su ulazili i izlazili iz Sarajeva, bez obzira na blokade zbog stalnih uličnih granatiranja.

Ramirez je imao i privatnu tvrtku u Preradovićevoj ulici u Zagrebu preko koje je kupovao oružje.

Za razgovor s njim bio je zadužen Kinez, koji je u vrijeme bivše države radio u tajništvu Sindikata. Došao je u SZUP unatoč tome što nije odslužio vojni rok, iako je to bio jedan od uvjeta za ulazak u Službu. Sada je dobio priliku da se istakne. SDS je dobre slučajeve namještao onima koji su trebali napredovati. Jednom je, u okviru jedne akcije, mjesec dana dao pratiti krivu osobu. Dva sata prije akcije sve je moralo biti otkazano. I sve to zahvaljujući Kinezovoj indolenciji, zbog koje ga nitko nije ni ukorio.

Ramirez je detaljno ispričao Kinezu kako je švercao oružje u BiH i radio za Srbe. Imao je njihovu zaštitu. Kontaktirao je sa generalom Acom Vasiljevićem i bio na vezi KOS-a. Mnoge policijske akcije u BiH su propadale jer je sve dojavljivao Srbima.

Vrana je o tome razgovarao s Predsjednikom. Bio je mišljenja da poglavar države mora znati ovako važe stvari, što se u konačnici može odraziti na odnose dviju država. Predsjednik je zapovijedio da se Ramirezu zabrani dolazak u Hrvatsku 5 godina, iako mu tu boravi obitelj.

Vrana mu je osobno uručio putovnicu na odjelu za emigraciju u Petrinjskoj ulici, u kojoj je bila zabrana ulaska u Hrvatsku na 5 godina.

Hrvatsku je morao napustiti u roku 12 sati.

BRADONJA

Nadgledanjem „Mešihata“ Vrana je preko mjera Službe uočio da Bradonja redovito dolazi na sastanke sa Sulejmanom. Bradonja je bio zanimljiv Službi jer je 1994. pokušao državni udar i smjenu Predsjednika.

Vrana je Predsjedniku dostavio razgovor Bradonje i Sulejmana. Bradonja je dogovarao sa Sulejmanom šverc oružja za Muslimane u Bosni koji su ratovali protiv Hrvata. Međutim, kasnije su, zahvaljujući podacima Službe koje im je pribavio Vrana, konvoje sa oružjem presretali Hrvati u Bosni i uzimali ih za obranu svojih domova. Bili su predvođeni dvojicom hrvatskih časnika koji su radi toga kasnije uhićeni i izručeni Haagu jer, kako su se usudili otimati oružje Muslimanima, koji su njime trebali ubijati Hrvate?!

Oružje je stizalo i iz Rusije, pa je Bradonja od Putina dobio sat s posvetom. Za to je doznao MI6. „Pritisnuo“ je Bradonju dok je boravio u Francuskoj pod izlikom liječničkog pregleda. Ustvari je, novcem hrvatskih iseljenika, kupovao svojoj kćeri stan u centru Pariza. Zbog zaštite, tajno je pristupio masonima. Kasnije je svjedočio u Haagu po diktatu MI6.

Unatoč svim dokazima, Predsjednik nije ništa poduzeo protiv Bradonje i njegove grupe koja je planirala državni udar i njegovu smjenu. Kasnije će se pokazati da je to bila jedna od njegovih velikih pogrešaka.

Pustio je i partizanskog generala Radu Bulata, koji je još 1991. sa grupom svojih istomišljenika, pripremao atentat na Predsjednika. Policijskom premetačinom pronađeno je najmodernije oružje dugih i kratkih cijevi. Pričalo se da je Bulat pušten jer je znao neke stvari o Predsjedniku iz doba II svjetskog rata, koje bi mu sada mogle naštetiti.

Za vrijeme bivše Jugoslavije Bradonja je bio uhićen zbog financijskih malverzacija u općini u kojoj je radio. Bio je osuđen na zatvorsku kaznu, a kako je bio suradnik UDB-e, kaznu je izdržavao u zatvoru Stara Gradiška u kojem su bili zatočeni hrvatski intelektualci zbog sudjelovanja u „Hrvatskom proljeću“. To su bili neki od budućih poznatih političara među kojima i prvi Predsjednik RH. Špijunirao je zatočenike i dojavljivao djelatniku SDS-a u zatvoru, Branku Sudaru sve što je mogao doznati. Kasnije je u svom životopisu pisao kako je bio u zatvoru kao hrvatski nacionalista, što je bilo daleko od istine. On ustvari nikada nije volio Hrvate, uvijek se osjećao Jugoslavenom. Bio je i protiv deklaracije o hrvatskom jeziku i javno je, za vrijeme bivše države, glasao protiv hrvatskog jezika.

Ime njegovog oca bilo je Idriz, Rom po nacionalnosti. Kasnije, kada je oženio ženu koja je bila češkog podrijetla, promijenio je ime i uzeo njezino prezime.

Kada je Bradonjin otac prokazao sedam mladića iz sela koji su potom bili ubijeni, dobio je premještaj iz Gorskog kotara u Slavoniju jer je jugoslavenska vlast štitila svoje „cinkaroše“.

Njegova majka, kojoj je išao na sprovod, nije mu bila prava majka nego maćeha. Prava majka živjela je kod njegove polusestre u Zagrebu, gdje je i umrla te pokopana

u Zagrebu na Mirogoju. Navodno, u grob jedne poznate zagrebačke obitelji kojoj je na prijevaru oduzet.

Bradonji je na vezi bio udbaša Sinjanin Ivo, koji je držao albansku liniju. Uglavnom bi ucjenjivao one koji su trebali trajno nastanjenje ili boravak u RH. To bi radio na način da im je prodavao slike načelnika Špire, koji je bio navodno dobar slikar, za 200-400 njemačkih maraka. Ako nisu kupili sliku, nisu mogli dobiti potvrdu.

Zaradu bi Sinjanin i Špiro dijelili popola. Navodno je u vrijeme bivše države, antenom svoje radio-veze dizao donje dijelove odora časnih sestara, kao da vidi skrivaju li nešto ispod odjeće. One su zgrožene morale šutjeti i zatvarati oči na tu sramotu. Nije imao obzira ni prema kome. Sinjanina nitko nije volio. Nakon mnogih akcija SZUP-a, svi su rukovoditelji dobivali priznanja, osim Sinjanina. Ni Veliki Buda nije volio takve ljude.

Danas uživa u mirovini.

Bila je izborna godina, nakon smrti prvog Predsjednika.

Jednog dana Vrana sreće u restoranu u Ilici, danas pivnici, stare udbaše. Jedan od njih, Mozak, pozove ga da sjedne k njima za stol. Predstavlja ga kao najboljeg kontraobavještajca. Pita ga što misli, tko bi mogao biti novi predsjednik. Kad mu je Vrana odgovorio da ne zna, Mozak mu reče da će oni o tome odlučiti.

Nijedna od „krupnih akcija“ nije se mogla izvesti bez Bradonjinog odobrenja. Naravno da je tu uvijek bio postotak od zarade. Znao je a i odobrio pojedine likvidacije. Znao je da SOA štiti pripadnike srpskih gangsterskih klanova koji su plaćali svoj boravak u Hrvatskoj. Uložio je novac u kupnju hotela u Zagrebu, kojeg je i vlasnik, da bi potom kupio i privatnu kliniku. Sada uživa zaštitu države, putuje, daje izjave za tisak dodvoravajući se medijima. Ni jedna vlast nije mu uskratila privilegije. Bio

je dobar prijatelj s Gadafijem, uz čiju je pomoć švercao libijskom naftom. Živi dokaz da se kriminal u Hrvatskoj isplati, pogotovo ako si na vlasti.

Kada je načelnik SOA-e RH bio na skijanju, organiziran je njegov atentat. Smetao je, jer je došao do podataka kome su prodane rakete S-300. Sve je ukazivalo na kriminal u MORH-u, u koji je bio upleten i Bradonja.

Načelnik je bio mrtav prije sudara s talijanskim skijašem. Sve je to vidio jedan, tada 16-godišnji mladić. Pokušao je reći talijanskim karabinjerima što se zapravo dogodilo, ali mu oni, u dogovoru s njihovom mafijom, nisu dali.

Mladić je ipak uspio doći u Hrvatsku i pronaći načelnikovu udovicu. Sve joj je ispričao. Ona je to prijavila DORH-u, ali, kao i obično, takve stvari u Hrvatskoj završavaju u nekoj ladici.

Jedan jedini put Bradonja se iskazao kada je bio u konvoju brodova koji su prevozili pomoć Dubrovniku. Dubrovčani su se ustručavali pomoći pri iskrcaju robe iz brodova u luku. Kalkulirali su. Nisu se željeli zamjeriti Srbima koji su svakog časa mogli osvojiti grad. Ispalo bi da su uzimali „ustašku“ robu. Tako su oni koji su pomoć dovezli, morali svu tu robu i iskrcati. Zato Dubrovčani od tadašnjih 250 branitelja, danas imaju 5000 branitelja.

Žarko Tenjer napisao je famznu potvrdu da Sony Boy ima u banci 120 kg zlata. Potvrdu je napisao u Švicarskoj, u zgradi Veleposlanstva RH, gdje je dobio i državljanstvo, iako je rođen u Banja Luci. U bivšem sistemu uklanjao je nepodobne. Unatoč dogovoru, Bradonja je Sony Boyu često podmetao, stalno su se međusobno ucjenjivali. Kada su potrošili Sony Boya, isti je završio u zatvoru. I neka mu bude.

ČUVAR DRŽAVNOG PEČATA

Negdje u vrijeme početka rata u srednjoj Bosni, Vrana je često dolazio na Dolac kupiti sir i vrhnje. Tako je jednom prilikom upoznao seljaka, prodavača iz okolice Sv. Ivana Zeline. Kako mu je postao redoviti kupac, našu se jednog subotnjeg prijepodneva na piću u kafiću na Dolcu. Seljak mu je, uz konjake, pričao kako je za vrijeme bivše države bio sedam godina u zatvoru. Vranu je priča zaintrigirala pa ga je počeo detaljnije propitivati.

Seljak mu ispriča da je početkom 60-tih pobjegao preko državne granice u Austriju. Tamo upoznaje Brentaču.

U Austriji je boravio kao bjegunac iz Jugoslavije. Pričao je da je hrvatski nacionalist i da je povezan sa hrvatskim emigrantskim organizacijama. Prava istina je bila, da je u jednom zagrebačkom poduzeću pronevjerio veliki novac s kojim je pobjegao u Austriju. Tamo je zatražio politički azil, a sa ukradenim novcem otvorio je veliki restoran u Beču. Seljak je te podatke saznao kasnije, kada je završio u zatvoru.

Brentača ga je jednom prilikom poslao u Zapadni Berlin, kako bi iz jedne berlinske štamparije donio članske iskaznice hrvatskih emigrantskih organizacija. Kada je preuzeo iskaznice, shvatio je da su tiskane u duplikatu.

Nedugo nakon obavljenog zadatka, hodajući ulicama Beča, spazi u jednom restoranu Brentaču u povjerljivom razgovoru s nekim muškarcem. Nije mogao vjerovati svojim očima. Brentačin sugovornik bio je udbaša iz Sv. Ivana Zeline, čiji je brat radio u njihovoj stanici milicije. Ušao je u restoran i sjeo podalje od Brentače, ali tako da ih može vidjeti. I vidio je kako Brentača daje udbašu duplikate članskih iskaznica hrvatskih emigrantskih

organizacija. Shvatio je da je Brentača suradnik UDB-e i izdajnik hrvatskih emigranata. Odjednom se Brentača diže od stola i kreće prema toaletu. U tom trenutku spazi Seljaka. Seljaku je bilo jasno da je u velikoj opasnosti. Istrčao je iz restorana, neprestano se ogledavajući da li ga netko prati.

U pokušaju prelaska iz Austrije u Jugoslaviju bio je uhićen i odmah prepraćen u zatvor. Presuda je već bila napisana.

Sada, nekoliko desetljeća kasnije, u državi Hrvatskoj, Seljak sa užasom gleda na televiziji Brentaču u liku čuvara državnog pečata.

Vrana je zapisao sve što mu je Seljak ispričao i prvom prilikom je o tome izvjestio Predsjednika. Predsjednikova reakcija bila je munjevit. Vikao je i lupao rukom po stolu:

- I njega su mi podmetnuli! Sve je to cijena mog kućnog pritvora u kojem sam dobivao informacije „na kapaljku“. Smjesta ću ga smijeniti i kasnije maknuti iz politike. Samo, moram to učiniti lukavo i polako kako ne bi razljutio njegove zaštitnike.

NAČELNIK HASAN

U vrijeme trajanja rata u srednjoj Bosni, na Jarunu u Zagrebu nalazio se informativni centar koji je preko načelnika u MUP-u Hasana, lažirao izvješća o stanju u srednjoj Bosni i Mostaru. Ta izvješća su, kao vjerodostojna, dolazila Predsjedniku na stol, pa je on zbog toga donosio krive odluke. U tome je sudjelovao pomoćnik vojnog atašea Veleposlanstva BiH u Zagrebu Muradif, zvani Mrak, i drugi pomoćnik, kasnije zamjenik Šeta, koji je bio albanskog podrijetla.

Vrana je pronašao suradnika u neboderu na Savici, u kojem je stanovao Hasan. Tako je znao sve što ovaj radi. Imao je svjedoke koji su vidjeli Hasana kako šeće Savskim nasipom sa zaposlenicima Veleposlanstva BiH.

Imao je Vrana i Zijada, svog čovjeka u samom Veleposlanstvu, koji mu je ispričao kako preko Hasana daju Predsjedniku lažne podatke o stanju u BiH. Pričao mu je i kako je dogovarano sa medijima da odmah objave predsjednikove pogrešne odluke.

Lažna izvješća, koja su izgledala kao depeše iz Mostara, krivotvorili bi na Jarunu u Mrakovoj firmi „Misage“. Vidio je i kako su djelatnici Veleposlanstva uzimali dio novca kojeg su slale Arapske države za pomoć narodu BiH i dijelili ga međusobno. Uzimao je i Hasan, a i Krojač Salim. Mrak je s 3-4 milijuna dolara pobjegao u SAD. U elitnom djelu Bostona kupio si je vilu, a roditeljima je iznajmio kuću u New Yorku.

Zijad je u Veleposlanstvu radio i na šiframa. I njih je davao Vrani. Bio je ogorčen na ponašanje djelatnika

Veleposlanstva BiH i Muslimana koji su živjeli u Zagrebu, krali i uživali, dok su njihovi u Bosni umirali u logorima, ginuli u ratu, gladovali u mjestima koja su bila pod srpskom blokadom.

Unatoč neoborivim dokazima, Hasan je jednoga dana mirno otputovao sa suprugom i sinom u SAD. Nitko ga nije zaustavljao niti progonio. U Zagrebu je ostavio kćer i stan na Savici.

Mrak, koji je isto pobjegao u SAD, prije rata u Hrvatskoj radio je za sovjetsku tajnu službu KGB. Kao plaću za njegov rad, Rusi su mu dozvoljavali da iz SSSR-a iznosi skupocjena krzna koja je prodavao po Europi. U bivšoj državi trgovao je i drogom. Kako bi izbjegao uhićenje od strane jugoslavenske milicije, bježi u Njemačku i dobiva politički azil, kao politički progonjena osoba.

Kasnije je, kao djelatnik Veleposlanstva BiH, kupovao elektronsku opremu za potrebe Armije BiH na jeftinim azijskim tržištima, a račune bi ispostavljao kao da je kupio skuplju i kvalitetniju robu u Europi. Razliku bi dijelio sa Hasanom.

U dogovoru sa Burekom, sinom Velikog Vezira, kupovao bi i odore za Armiju BiH. Kada su trebali kupiti zimске odore, kupili bi ljetne, a razliku stavili sebi u džep.

Svoj stan u Zagrebu opremio je video kamerama, pa je snimljen svaki dolazak i boravak u njegovom stanu. Kasnije je tim snimkama ucjenjivao i vlastitu suprugu kada se htjela razvesti od njega.

Hasan i Mrak bili su u isto vrijeme i na istom mjestu gdje i akteri terorističkog napada 11. rujna na SAD. Mrak je bio na Floridi sa teroristima a Hasan je imao stanove za njih u New Yorku. Da li je Veleposlanstvo SAD-a u Zagrebu izvjestilo svoje u SAD-u o njihovoj ulozi u terorističkom napadu 11. rujna, ostaje tajna.

Godine 2007. Hasan prelazi granicu iz BiH na malograničnom prijelazu kod Županje i ulazi u Hrvatsku. Nitko ga nije zaustavio niti pregledao, jer se granični policajci ne brinu previše o poslu, a ionako nisu imali podatke koga treba zaustaviti i tko im sve prelazi granicu.

Te je podatke Tupi odavno prodao Srbima.

MAGNUM

Stigla je vijest od suradnika da je u Hrvatsku ušao Magnum, plaćeni ubojica, koji je tražio hrvatsko državljanstvo. Vrana šalje poziv za obavijesni razgovor po policajcima područne PP. Razgovor, kao i svaki drugi, Vrana obavlja u Petrinjskoj ulici, u odjelu za strance.

U sobu ulazi muškarac jače tjelesne građe. Imao je brkove i naočale. Nije bio osobito razgovorljiv, davao je malo podataka o sebi. Na kraju razgovora Magnum predloži sastanak sutradan u jednom lokalnu. Vrana pristaje.

Vrana odlazi kod suradnika raspitati se o Magnumu. Saznaje da je prije rata radio u Zenici kao milicajac. Zbog surovosti prema uhićenima i korupcije bio je otpušten iz milicije. Za ono doba trebalo je biti zaista jako surov da bi se nekoga izbacilo iz milicije, s obzirom da su se mnoge takve stvari tolerirale. Pogotovo u Zenici gdje je bio zatvor u kojem nije bilo zakonskih pravila, nego samo ona koja su odredili zatvorski čuvari. Tijekom rata prodavao je oružje. Za njegov povratak u Zenicu, gdje je dobio posao u SDB Zenica, intervenirao je netko iz HDZ-a BiH.

Početak rata osnovao je privatnu detektivsku agenciju. Posao mu je dobro išao, jer je koristio veze u

miliciji. Kasnije su ga unajmili da dođe u Hrvatsku i „obradi“ neposlušne Bošnjake, drogira ih i stavi na avion za Sarajevo. Daljnja sudbina tih ljudi nije poznata. Kako je imao crni pojas iz borilačkih vještina, nije mu bio problem „obraditi“ neposlušne, a po potrebi ih i likvidirati.

Nakon svega što je čuo, Vrana zove telefonom odjel za državljanstva u MUP-u i pita službenicu tko je dao preporuku da se Magnumu odobri državljanstvo RH. Službenica mu kaže da je to jedna moćna osoba u državi čije ime ne smije reći preko telefona. Morao je doći sam i to pročitati.

Došavši u ured službenice, ona ga odmah šalje nečelniku odjela, Labudu.

Labud je bio nekadašnji djelatnik SDS-a. Ljubazno ga je pozdravio, malo prenaglašeno, tako da se Vrani odmah zgadio. Pružio mu je Magnumov dosje. Sa unutrašnje strane korica bila je pričvršćena cedulja sa imenom moćnog političara, na čiju bi preporuku Magnum trebao dobiti državljanstvo. Vrana se stresao pročitavši ime. Vratio je dosje Labudu, koji je sa strahom buljio u ime na unutrašnjoj strani korica. Ime koje nije smio spomenuti preko telefona.

Izašavši iz ureda, Vrana zove Predsjednika. Traži hitan sastanak. Dogovor je bio u 22 sata.

Predsjednik je bio namrgođen. Očito su ga iznervirali preko dana, pa sad nije bio baš dobre volje. Kada mu je Vrana ispričao zbog čega je došao, suprotno očekivanjima, Predsjednik je šutio. Napokon prozbori:

- Čovjek koji mi je pomogao da stvorimo državu, i dalje je moj neprijatelj, ali moram s njim komunicirati. Dobro je što ste mi javili. Ja sam meta Magnumu. Maknut ću Mozak sa svih pozicija, bit će trajno u oporbi. Ali opet će on tražiti da samnom razgovara, kao da smo i dalje prijatelji. Stalno se pitam, imam li ja sa kime raditi.

Koliko znam, vi baš nemate vremena za odmor. Imam za vas dva papira. Prvi je da imate sve ovlasti, da vam mora biti pružena sva pomoć i logistika, bilo od vojske ili policije, moraju vam dati i učiniti sve što trebate. Drugi je papir da ste unaprijeđeni u čin generala. Ovaj drugi papir ne smijete nikome pokazati. Čestitam!

Pružio je Vrani dva lista A4 formata, sa kovertama. Vrana ih letimično čita. Pruža ruku Predsjedniku.

- Ovo vam dajem, jer neću uvijek biti u prilici da vam osobno pomognem. Moram puno toga pretrpjeti da ova država opstane. Prave mi pritisak i na obitelj. Kćer, sina i unuka uvlače u različite poslove, a ja sam nemoćan da to spriječim. Članovi stranke rade kriminalna djela na račun vlasti, a ja moram šutjeti. Sve zbog opstanka Hrvatske. HDZ će sigurno jednoga dana proglasiti kriminalnom strankom. Mozak i ostala udbaška većina uvlače me u pregovore sa Srbima. Sve to moram trpjeti jer inače, gubimo državu. Moram vam zahvaliti na vašoj informaciji da me kane ubiti otrovom. Da nije bilo te informacije, danas me ne bi bilo.

Riječ je o tome da je KOS nabavio otrov od Rusa, koji se dodirrom prenosi kroz kožu. Prenositelj otrova može, nakon rukovanja sa žrtvom, imati otrov na ruci najviše 30 minuta i mora ga oprati u posebnoj tekućini, inače umire. Žrtva, nakon rukovanja i primanja otrova kroz pore kože, umire od infarkta nakon 7-9 sati. Obdukcijom se ne može naći nikakav otrov u tijelu, pa je rezultat istrage – prirodna smrt.

Predsjednik je neko vrijeme nosio rukavice prilikom rukovanja, pod izlikom da se posjekao pa nosi zavoj na šaci.

Godišnje je znalo biti do 70 prijetnji atentatom na Predsjednika. Zbog toga je Predsjednik imao dvojnika koji je obično bio u službenim kolima. Namjerno se preko

medija stvaralo nezadovoljstvo što se promet zaustavlja dok prolazi kolona vozila u kojem je Predsjednik, kako bi bio što omraženiji. On bi drugim, neupadljivim vozilom, sporednim putevima išao na odredište, dok je u službenom autu sjedio dvojnjak, kao što to čine mnogi predsjednici u svijetu, kako bi izbjegli eventualni atentat.

HIMZO

U Zagrebu su bile zračne uzbune, ali ne tako česte u usporedbi s gradovima blizu bojišnice. Iako je bio rat, trgovine su bile normalno opskrbljene, ništa nije poskupjelo, život se gotovo normalno odvijao kao da se ništa ne događa. Da nije bilo pijanih HOS-ovaca koji su se junačili po birtijama, nište ne bi upućivalo na to da je država u ratu. Ipak, mnogi su pripadnici HOS-a svojim junaštvom znali zasjeniti pripadnike HV-a, pa je pokrenuta kampanja da ih se rasformira, a mnogi od njih su zaslužili da budu heroji Domovinskog rata.

Za propast HOS-a bio je zaslužan i Paraga, koji je maestralno odigrao ulogu pri dolasku policije i TV snimatelja u prostorije njegove stranke s namještenim oružjem. I njega je „držao“ Mozak. Vrana ih je viđao u društvu. Ubrzo su marginalizirani na hrvatskoj političkoj sceni.

Bilo je već prilično kasno kada se Vrana zaputio prema svome stanu. U jednoj birtiji u Frankopanskoj ugleda poznate ljude. Ulazi u zadimljeni lokal.

Poznanici su sjedili u društvu njemu nepoznate osobe, koja je stalno naručivala konjake. Vrana je morao prihvatiti

ponuđeno piće. Napoznatom je ime Himzo, iz Cazinske je krajine, mjesta Stijene. Želi hrvatsko državljanstvo.

Iz razgovora, Vrani je bilo jasno da Himzo puno toga laže, prvenstveno o svojoj biografiji. Zar je taj pijanac vozio Tita u putničkom avionu kao pilot, pitao se Vrana u sebi. Pokazivao je i nekakvu sliku pilota, na kojoj bi kao trebao biti on, međutim, osoba na slici mu nije bila ni slična.

Prošla je već ponoć. Vrani je u glavi zvonilo zvono za uzbunu. Nešto mu je bilo jako sumnjivo u vezi s tim Himzom. Zato mu „poklanja“ jedan ukras za kravatu u obliku aviona. Himzo je bio oduševljen. Nije mogao sanjati da se u malom ukrasu krije još manji odašiljač, prema kojem će Vrana znati u svakom trenutku gdje se Himzo nalazi.

Dar izraelskih prijatelja.

Sutradan ga je „snimio“ kako se kreće po Petrinjskoj ulici. Često je bio i u kafiću u prolazu nebodera na Trgu bana Jelačića. Nastojao je doći do podataka koji bi mu pomogli da se dočepa hrvatskog državljanstva. Određeni ljudi su ga upoznali s načelnikom PUZ-a, pa je mislio da će mu to olakšati situaciju.

Nekoliko dana kasnije Vrana odlazi u vojnu bazu pored Zagreba i raspituje se kada polijeće prvi helikopter za Bihać. Helikopterima su pilotirali Ukrajinci koji su prevozili oružje za bihaćke branitelje. Zapovjedniku baze pokazao je predsjednikov papir. Nakon što je pročitao tekst, ovaj se uozbiljio i uputio ga na prvi helikopter koji polijeće u 22,00 sata. U zakazano vrijeme Vrana dolazi obučen u maskirnu odoru. Sjeda u helikopter i polijeće prema Bihaću.

Nakon slijetanja, Vrana se po prethodnom dogovoru sastaje sa čovjekom iz bivše SDS BiH, koji mu je prikupio podatke o Himzi. Tako Vrana saznaje da je Himzo bio kemijski tehničar, više stručne spreme. Zadatak mu je

bio da u vodovod grada Zagreba ulije 12 litara tekuće žive. Vrana zahvaljuje bivšem djelatniku SDS-a i pruža mu kovertu s novcima. Ovaj mu kaže da bi to učinio i bez novčane nagrade jer mu je žao nevinih ljudi, ali ipak, teška su vremena pa sprema novac u džep.

Srbi nisu previše marili za helikoptere koji su prelijetali njihovo područje na okupiranom dijelu Hrvatske. Jedino su oborili helikopter u kojem je bio ministar vanjskih poslova BiH, i to po nalogu Sarajeva.

Ministar je navodno bio naprednih svjetonazora, što nije odgovaralo Velikom Veziru koji je uvijek govorio: „Makar Bosna bila velika kao Baš-čaršija, bit će muslimanska“. Ministar je inače bio rodnom iz Bihaća pa je povremeno helikopterom posjećivao rodni grad. Srbi su ga srušili, jer su za to bili plaćeni.

Trgovina je tamo uvijek bila na prvom mjestu. Puštali su da iz gradova koji su bili u okruženju srpske vojske, kuriri odlaze po novac koji je stizao od rođaka iz inozemstva. Za taj bi novac kasnije Muslimani kupovali živežne namirnice od Srba.

Kilogram duhana koštao je 1000 njemačkih maraka. Možda je trgovina bila razlog zbog kojeg Srbi nisu osvajali gradove u Bosni koje su držali u blokadi, a mogli su to kad se sjete. Roba je bila iz Srbije. Tako se punio državni proračun.

Vrativši se u Zagreb, Vrana se požurio presvući i napisati izvještaj o Himzi. Na žalost, nitko u to nije povjerovao. Tupi je govorio Špiri da je to izmišljotina „malog arhivara“ koji se hoće pokazati pametnim. Stoga je Vrana morao uzeti stvar u svoje ruke. Pronašao je Himzu u birtiji na Trgu bana Jelačića u društvu jednog zagrebačkog obrtnika. Rekao mu je da se odmah spremi i izgubi iz Hrvatske ako mu život nešto znači, a i njegove veze u PUZ-u bit će raskrinkane. Vrana ga je zaista bio spreman odmah

ubiti. Himzo je kratko razmišljao, pa zaključio da mu je život ipak draži. Novac nije vratio nalogodavcu sa Pala, a kako nije imao tajnog zaštitinika u Zagrebu, otišao je u Austriju, gdje je kod Salzburga otvorio dva bordela, koja savim dobro posluju.

Tri mjeseca kasnije, stiže u SZUP dopis od HIS-a u kojem se traži da se hitno ispita Himzo, za kojeg su saznali da bi mogao uliti 12 ili više litara tekuće žive u zagrebački gradski vodovod. Stvarno su bili brzi. Po njima, Zagrepčani su se već mogli napiti vode sa živom, jer je Himzo odavno mogao obaviti taj posao. Ovako je sada bio u Austriji. Vuk sit a koza cijela.

Sporost i neinformiranost glavnih šefova hrvatskih službi, kao i stalno pogodovanje privatnim interesima, bile su njihove glavne odlike. Samo su podebljavali svoje bankovne račune i bogatili se na sve moguće načine, kako bi jednog dana uživali u „zasluženoj“ mirovini. Njihovi nasljednici bili su još gori. Umrežili su se sa srpskom mafijom, što je osobito uzelo maha u doba vladavine Sony-Boya.

Srpski mafijaši slobodno su šetali po Zagrebu, iznajmljivali stanove, kupovali nekretnine, dobivali putovnice. Tko bi se usudio taknuti u to „osinje gnijezdo“, brzo bi nestao sa lica Zemlje. Ako je branitelj, lako mu se namjesti suicid, jer podrazumijeva se da ima oružje i dozvolu za nošenje. Ako je običan građanin, strada u prometnoj nesreći. Ako je neka poznata faca, tisak orkestrirano piše o njemu razne negativnosti, pa ispadne da je poginuo u obračunu s drugim kriminalcima.

Bit svega je – ukloniti i najmanju sumnju u pravog nalogodavca – državu.

SRPSKI OBAVJEŠTAJAC NA HTV-u

Kako je inertno djelovala obavještajna zajednica u Hrvatskoj pokazalo se i na HTV-u. Jednom je prigodom gost emisije „Slikom na sliku“ bio Vlado Marić, samozvani heroj obrane dijela Sarajeva zvanog Stup. Emisiju je vodio jedan potpuno neinformirani voditelj.

Naime, Vlado Marić predstavio se kao Hrvat, a bio je Srbin pravog imena Vaso Čarapić, i radio je za srpsku obavještajnu službu.

Šef srpske obavještajne službe u Banja Luci, koji je inače „stvorio“ Vladu Marića, pukovnik Laki, došao je u Zagreb 2007. godine i mirno živio na Črnomercu. Nitko ga ništa nije pitao, još je od načelnika PU Vukovarsko-Srijemske dobio Domovnicu i sve ostale dokumente. Vrana je o tome poslao službeni izvještaj, ali nikoga nije zanimalo.

Sarajevsko naselje Stup nije bilo napadano od strane Srba, jer je zapovijedao njihov čovjek. Tamo su bila skladišta razne robe koja je bila zlata vrijedna u blokiranom Sarajevu. Uzalud je Vrana upozoravao o kome se tu ustvari radi. Vaso Čarapić se još jednom pojavio kao Vlado Marić u istoj emisiji na HTV. I, nikome ništa!

Kada je načelniku Špiri rekao da je primio obavijest kako Bošnjaci imaju u zgradi Pošte u Branimirovoj ulici iznajmljenu sobu iz koje prisluškuju određene telefonske razgovore u Zagrebu, svi su mu se slatko smijali.

Nekoliko mjeseci kasnije, ipak su poslali operativca da ispita slučaj. Taj je poslije u nekoj birtiji, nakon nekoliko piva, priznao Vrani da su Bošnjaci stvarno imali svoje ljude u Pošti u Branimirovoj i prisluškiivali njima važne ljude.

Ništa se značajno nije dogodilo. Malo je vjerovatno da je itko uhićen. Navodno je u to bio upetljan vojni tužitelj, Musliman, inače i suradnik Službe sigurnosti BiH, koji je poslije ove afere naglo otišao u mirovinu.

TJELOHRANITELJ ESAD

Vrani zvoni telefon u uredu. Načelnik Špiro mu javlja da ode do zatvorske Svetošimunske bolnice, gdje jedan branitelj koji je prošao sva ratišta, traži razgovor. Bio je osuđen na kaznu zatvora jer je ubio jednu baku koja mu je namjerno otrovala psa, s kojim je prošao sve bojišnice i koji mu je puno puta spasio život. Unatoč počinjenom, branitelj je bio istinski domoljub i osjećao je obvezu i nadalje pomagati domovini. Razgovarali su u dvorani za tu namjenu. Ispričao je Vrani da je s njim u sobi Bošnjak koji zna kako je ubijen jedan general HVO-a kod Bihaća.

Idući dan, Vrana je od ravnatelja bolnice dobio dozvolu za razgovor sa Esadom. Esad nije bio raspoložen za priču, ali kada mu je Vrana ponudio oprost kazne, jer je u zatvoru bio zbog krađe, Esad je progovorio. Samo je zamolio da mu zaštiti suprugu i kćer, koje su živjele u Zagrebu. Bojao se da bi mogle stradati nakon što ispriča sve što zna o ubojstvu generala kod Bihaća.

U Svetošimunsku je došao tako što je namjerno progutao žlicu, jer su uvjeti u zatvorskoj bolnici ipak bolji od onih u samom zatvoru.

Esad je u to vrijeme, kao pripadnik V Korpusa Armije BiH, osiguravao kombi u kojeg su na silu strpali generala

HVO-a, koji je u jednom restoranu slavio 8. Mart, dan žena. Jedan pukovnik i potpukovnik V Korpusa Armije BiH na prijevaru su ga izvukli iz restorana. Kada su se dovezli do rijeke, zaustavili su kombi, izvukli generala i ubili ga hicima iz pištolja.

Ubojstvo je zapovjedio Hamdija Abdić, koji je koristio i krivotvorenu hrvatsku putovnicu na prezime Ivaušek, a izvršitelj je bio Mujo Topalović, zapovjednik vojne policije u brigadi. On je pucao u generala, ustrijelivši ga u oko, da bi ga potom bacio u Unu. S njima je bio i Emin Pivić.

Navodno ih je general uhvatio u švercu u koji su mnogi bili umiješani. Za jednu noć znalo se prošvercati robe u Bihać u vrijednosti nekoliko milijuna njemačkih maraka. Kada bi kamion s robom krenuo iz Zagreba, jedna vreća crnog brašna vrijedila je 1000 DEM, od kojih je 200 DEM po vreći išlo za četnike u Hrvatskoj, 200 DEM za UNPROFOR, a trgovcu bi ostalo 600 DEM po vreći crnog brašna. Svi zadovoljni, osim sirotinje u Bihaću. Mnoge potreštine u Bihać su dovozili Srbi, pa su mnogi proizvodi bili iz Beograda. Zašto osvajati ili braniti grad, kada možeš dobro zaraditi.

S obzirom da se takve „aktivnosti“ nisu dopale generalu, bio je likvidiran.

Pukovnik je, mnogo godina nakon Domovinskog rata i rata u BiH, nastavio djelovati kao član bande koja se bavila trgovinom ljudskih organa. Za njegovom bandom bila je raspisana i međunarodna tjeratica. On je krivotvorenom hrvatskom putovnicom dolazio u Hrvatsku.

Esad je pričao kako je bio tjelohranitelj Rinu, zagrebačkom gangsteru. Kako je imao zaštitnike u policiji, njegovo ime nikada nije objavljeno u tisku. Bio je dužan dvojici Vukovaraca za drogu. Kako nije htio platiti, Esad je dobio zadatak da ih likvidira.

Bio je sa Rinom u dvosobnom stanu koji se nalazio iznad poznate birtije „Kvak“ u Martičevoj ulici, u kojoj je svojevremeno bio likvidiran gangster Šakota. To je obavio profesionalac, bivši specijalac. Kako je Šakota nosio pancirku, metak je dobio u vrat. U „Kvaku“ ste na šanku mogli još 1991. tražiti hrvatske dokumente, koje bi uz određenu cijenu i dobili za nekoliko dana. Tadašnji šef SZUP-a Glavonja, često je navraćao u „Kvak“...

U spomenuti stan došao je Medo, djelatnik MUP-a, i donio originalne hrvatske putovnice u kojim su bile slike osoba koje su ih naručile, naravno, s lažnim imenima. Esad je odmah na nekim slikama prepoznao osobe koje su likvidirale generala HVO-a. Rino je Medi dao novac, i tada su svi napustili stan. Esad je dobro zapamtio izgled muškarca koji je donio putovnice. Nakon Vraninog pitanja da li bi ga mogao prepoznati, Esad je potvrdno odgovorio. Još je istaknuo da je Rino poklonio generalu Dudakoviću, zapovjedniku obrane Bihaća skupi terenac. Isto kao i pukovniku i potpukovniku koji su sudjelovali u likvidaciji generala HVO-a.

Kada je Vrana sve to napisao i predao Velikom Budi, ovaj je odmah nazvao i zatražio da mu pošalju desetak fotografija, među kojima je bila i fotografija Esadovog čovjeka. Kada ih je Vrana stavio pred Esada, on je odmah pokazao na jednu i rekao da je siguran da je to ta osoba. Vrana je znao da u MUP-u i SZUP-u sumnjaju na jednu osobu. Kako je u to vrijeme svatko radio za nekoga a najmanje za Hrvatsku, tako je i Medo imao svoje ljude u MUP-u i u Vlasti koji su se bavili raznim mutnim poslovima. Kada je prokazan, za „kaznu“ je umirovljen. Ništa više.

Esad je nakon operacije dobivao posjete iz Veleposlanstva BiH u Zagrebu, točnije iz konzularnog odjela. Zlatko i Melika dolazili su mu iz Bihaća. Sva imena morala su biti

u evidenciji zatvorske bolnice. Posjetitelji su tako mogli pročitati i Vranino ime, jer je i on morao upisati svoje ime i broj značke. Ali oprezni Vrana je imao rezervnu značku na tuđe ime, kao i osobnu iskaznicu.

Esad mu je rekao da su se mnogi zabrinuli kada su doznali da je razgovarao sa SZUP-om. Iz Veleposlanstva BiH u Zagrebu, nudili su mu različite oblike pravne i druge pomoći. Kasnije su se s Esadom sastajali i izvan zatvora.

Vrana o tome ima audio i video snimke.

VUKOVARSKA PRIČA

Vrana je razgovarao sa Šerifom, oficirom JNA, koji je 1994. godine pobjegao iz Srbije. Musliman Šerif želio je hrvatsko državljanstvo, a i supruga mu je bila Hrvatica, rođena u Hrvatskoj. Radio je u vojarni u Srbiji iz koje su bile poslone tri tenkovske divizije na Vukovar. Prva divizija se nije vratila, svi njeni tenkovi bili su uništeni. Druga isto tako, a od treće se vratilo 12 tenkova. Oko 100 oklopnih kola i isto toliko oklopnih transportera bilo je uništeno u Vukovaru.

Bile su tu još baterija iz Novosadskog korpusa i protuoklopna brigada iz Bačke Topole. Prva baterija „Zisova“ sudjelovala je 1991. u napadima na Vukovar. Zapovijedao joj je Milorad Petrović iz Kačareva pored Pančeva. Zamjenik mu je bio potporučnik Miroslav Milošević iz Bosanskog Novog. Komandant njihove brigade bio je Rodoljub Adžić iz Gackog, a tu su bili još i oficiri Stojan Valetić iz Kalinovika, Bogdan Obradović iz Sarajeva, „bezbednjak“ Dragan Knežević iz Temerina...

To je samo nekoliko imena sa spiska onih koji su granatirali grad, a da za prekomjerno granatiranje nikada nisu bili optuženi.

Šerif je rekao Vrani imena dvojice Srba koji su Šešelju dovodili vojnike, koji se nisu htjeli boriti za srpske ciljeve. Oni su bili svjedoci da je Šešelj ubijao i civile. Četnici su ubili oko 3000 „svojih“ koji se nisu htjeli boriti za Miloševića. Oko 12000 ljudi je poginulo kod Vukovara. Bila je to cijena koju su Srbi platili za osvajanje grada, konstatirao je Šerif, te dodao da ove podatke neće nikada javno priznati.

Mnoge su Srbe, racijom u srpskim gradovima po ugostiteljskim lokalima, uz pomoć vojne policije na silu utrpavali u kamione i autobuse i odmah vozili za Vukovar. Tamo su dobivali odore i oružje. Mnogi od njih, na takav način dovedenih, nisu se željeli boriti. Prisilno bi bili odvedeni na prvu crtu bojišnice. Morali su pucati da ostanu živi.

Šerif se zgrozio kada je saznao da jedan poznati hrvatski poduzetnik prodaje konjak srpskim vojnicima kod Vukovara. Konjak je dovozio u cisternama iz tvornice „Badel“. Pričao je da se ne zna gdje je završio novac iz vukovarskih banaka. Tu je cijenu kasnije platio stari Jastreb, kada su ga premlaćivanjem prisiljavali da im oda gdje je novac iz banaka i novac poslan za kupnju oružja od JNA.

Ti podaci nisu bili prezentirani Haagu, a mogli su, da su na vrijeme pronađena ona dva Srbina koji su Šešelju dovodili vojnike i civile na klanje. Navodno je Šešelj po noći obilazio zarobljene Vukovarce, a u jutro se vraćao s rukama krvavim do lakta. Šerif je dao i njihove podatke, bili su iz Niša.

Spomenuo je tada i Budak Sretena, tada četrdeset-sedmogodišnjaka, koji je bio zastavnik i dragovoljac za Vukovar. Bio je u oklopnoj brigadi, a hvalio se kako je „ustaše“ trpao u kamione i vozio na gubilišta. On sigurno zna lokacije mnogih masovnih grobnica, ali to u Hrvatskoj tada nije nikoga zanimalo. Pismeni tragovi više sigurno ne postoje. Pomoću njih moglo se doći i do drugih svjedoka. Takvi podaci bili su pospremljeni u arhivu ili uništeni. Vrana je nastojao da se dokazi protiv Šešelja izvade iz arhiva i pošalju u Haag, ali nitko iz SZUP-a nije bio zainteresiran. Pravili su se da ne postoje.

Mnogo toga mogao bi posvjedočiti i Rade Vidović iz Doboja, koji je bio profesionalni snimatelj za RTV Sarajevo.

Tijekom 1991. godine, angažirao ga je Branko Jovanović zvan Šinto, Arkanova desna ruka za područje Dervente, Maglaja i Doboja, da uživo snimi masakr nad ranjenicima vukovarske bolnice. Tom su prilikom četnici na čelu sa Šintom izmasakrirali 60 civila. Vidović je odselio u Švedsku, a sa sobom je ponio snimku masakra i spisak onih koji su u tome sudjelovali.

Jedan od njih bio je Nikola Jorgić zvan Jorga, porijeklom iz Modriče, a pobjegao je u njemački grad Bochum i otvorio diskoteku „777“. S njim je pobjegla i Slobodanka Đurić zvana Boba, ponijevši sa sobom novac i zlatninu opljačkanu tijekom četničkog haranja.

Dobro bi bilo da su snimku tog masakra vidjeli suci u Haagu, kada su izricali sramotno male kazne vukovarskim krvnicima. Da li je uopće itko vidio te snimke?

Ima mnogo verzija zašto je pao Vukovar. Jedna od njih glasi, da je jedan izaslanik EU, Skandinavac, stigao direktno od Miloševića Predsjedniku, i prenio mu da će, ukoliko Hrvati i dalje budu branili Vukovar, svu svoju vojsku usmjeriti na Dubrovnik i Dalmaciju. Raspored snaga u Hrvatskoj je tada bio takav, da su jedva držali crte bojišnica. Stoga je bila izdana zapovijed da se hrvatske snage povuku prema drugim mjestima. Garancija Skandinavca, da se ranjeni i aktivni branitelji Vukovara ne moraju bojati srpske osvete, bila je jedna velika prijevara međunarodne zajednice.

Oni su Srbima dozvolili pokolje nad ranjenicima i braniteljima Vukovara, kao što je i Tito 1945. dozvolio Srbima pokolj nad Hrvatima. Znali su za plan odvođenja Vukovaraca u srpske logore u Srbiji. Mnogi su završili kao robovi na privatnim srpskim imanjima, gdje su i umrli te pokopani u tamo nekoj jami.

Srbi su pjevali: „Oj ustaše neka, neka, duboka vas jama čeka. Široka je jedan metar a duboka kilometar...“

I 1945. i 1991. godine, ista pjesma, isti koljači, iste žrtve.

Predsjednik je bio nemoćan, takva odluka ide u najviši rang umijeća ratovanja, kao kada žrtvujete figuru u partiji šaha, čije je polje kockasto kao hrvatski grb, ali u konačnici dobivate partiju. Srbi su bili matirani a da toga nisu bili ni svjesni.

Mnoga herojstva vukovarskih branitelja pripadaju HOS-u. Jedno od takvih je, kada su vodili civile u povlačenju iz Vukovara. Na čelu kolone HOS-ovac, ispred njih - minska polja. Znalo se da uvijek prvi strada od mine. Tako je i bilo. Kada je prvi stradao, na čelo je stao drugi i nastavio voditi kolonu. Osmorica su poginula prije nego je kolona bila na sigurnom. Vrana se nije sjećao da je igdje čuo o ovakvom herojskom pothvatu.

Pravi heroji Domovinskog rata.

Naravno da je broj branitelja nakon pada Vukovara neprestano rastao, tako da je njihov broj danas nekoliko puta veći od stvarnog stanja.

Pojedinci koji su bili za Srbiju ili Jugoslaviju, a radili u HV-u, policiji ili nekim drugim državnim tijelima, širili su razne dezinformacije o razlozima pada Vukovara, kako bi izazvali razdor među Hrvatima.

Kako je neprijatelj djelovao, osvjedočio se i Vrana nakon jednog slučajnog susreta sa svojim poznanikom Kišom, koji je stanovao u centru Zagreba, u samoj blizini Trga bana Jelačića. Pričao mu je, kako je jedno dopodne u Ilici sreo izvjesnog časnika HV-a, inače bivšeg časnika JNA a kasnije poznatog hrvatskog generala, koji mu je rekao da odmah ode sa suprugom i djecom izvan grada, jer će popodne biti granatirani Banski dvori. To se istog dana i dogodilo.

Nije bilo lako braniti Hrvatsku, s neprijateljem ispred sebe a i iza leđa.

ROBOVI

Dvije godine nakon pada Vukovara, Vrana dobiva dopis iz Dalmacije u kojem piše da jedan prognanik iz Vukovara, Franjo, tvrdi da su mu supruga i kći robovi u Srbiji. Kako je Franjo bio sklon alkoholu, malo se vjerovalo u njegovu priču. Ipak, policajci su reagirali i poslali dopis, kako bi se ispitali Franjini navodi. Slučaj je dodijeljen Vrani.

Vrana saznaje da je Franjin sin u prognaničkom hotelu u Zagrebu, na Bundeku. Došavši u hotel, zatekao je kaotičnu atmosferu: prognani, bolesni od PTSP-a, izluđeni neaktivnim životom u hotelu. Država ne čini mnogo da im olakša životne tegobe.

Ulazi u malenu zadimljenu sobu koja je ujedno i kuhinja i spavaća soba. Franjin sin sjedi na krevetu. Dugo mu je trebalo da se pribere i počne suvislo odgovarati na Vranina pitanja. Pričao je da su njegova majka i sestra robovi na jednoj farmi u Srbiji. Odvedene su nakon pada Vukovara. Tada su iz kolone određene za srpske koncentracijske logore izdvojene, kao i nekolicina ostalih koji su završili kao roblje na srpskim farmama. Mnoge od tih osoba se i danas vode kao nestale.

Nakon razgovora, Vrana je jedva dočekao da ode iz hotela. Plač djece, lupanje vratima soba, svađe, glasna glazba. Prava ludnica. Nakon svih ratnih strahota, sada ih je čekalo polagano umiranje u neizvjesnosti.

Dok je sjedio u svom uredu u MUP-u, Vrana je razmišljao kome se obratiti za spas majke i kćeri iz robovlasništva u Srbiji.

Pokušao je sve da dobije „zeleno svjetlo“ od hrvatskih vlasti, ali nitko nije bio zainteresiran za taj slučaj. Na sve upućene dopise koje je slao na brojne adrese dobivao bi

negativan odgovor. Sjetio se izreke jednog francuskog filozofa koji je rekao: „Ako vam vlast postane slast, odrecite je se“.

U Hrvatskoj se to nikada neće dogoditi.

Napokon se sjetio predsjednice jedne humanitarne udruge, gospođe Lisice, koja je početkom 90-tih spašavala hrvatske vojnike iz JNA. Odlazi do nje i detaljno joj objašnjava situaciju. Dogovorili su se da će ga ona nazvati kroz nekoliko dana.

Sastali su se u kafiću u Staroj Vlaškoj, nekadašnjoj pivnici „Hranilović“. Lisica je već ostvarila neke telefonske kontakte s određenim ljudima koji bi mogli pomoći, dobrim poznavateljima ove problematike.

Obratili su se Borisu Vukobratu, koji je imao svoje tvrtke u Parizu i bio glavni lobist Srba u Francuskoj. Obećao je da će pomoći.

Tjedan dana kasnije, Lisica zove Vranu da se hitno nađu u „Hraniloviću“. Zbog vječnog problema parkiranja u gradu, Vrana je sjeo u taksu. Uz to je bio i siguran da ga nitko ne prati.

Nakon krige piva, Lisica mu saopći da bi trebao sutra u jutro biti u zračnoj luci, gdje će ga čekati vozilo UNPROFOR-a, koje će ga prebaciti u Vukovar. Ta linija Zagreb – Vukovar i natrag je skoro svaki dan prometovala. Srbi su iz tada okupiranog Vukovara, za odgovarajuću sumu novca, tom linijom dolazili u Zagreb, obavljali svoje poslove i vraćali se za Vukovar.

Sutradan, kako je i dogovoreno, Vrana se ukrcao u UNPROFOR-ovo vozilo i krenuo za Vukovar. Kako je odlično govorio nekoliko stranih jezika, brzo je uspostavio komunikaciju sa vozačem i pratnjom. Pričali su mu kako dobro zarađuju, a nitko ih posebno ne kontrolira. Stigavši u Vukovar, nastavili su vožnju do granice sa Srbijom. Tamo su ih, sa srpske strane, čekali srpski vojnici i jedno

vojno vozilo. Na Vranino iznenađenje, zapovjednik srpske grupe pruža mu ruku.

- Znam sve, ti si sin našeg generala, a to ti je isto kao da si naš. Zato, budi bez brige, ništa ti se neće dogoditi.

Iz vojnog vozila izlaze majka i kći. Mršave, preplanule od sunca, izborane, ogrubjelih prstiju i dlanova od teških poljodjelskih poslova. Stajale su i nijemo ga u nevjerici promatrale. Samo su im se bezglasne suze kotrljale niz obraze. Srpski zapovjednik im dovikne da krenu prema Vrani. Nesigurnim koracima, još ne vjerujući, došle su do Vrane, „bacile se“ na njega u zagrljaj beskrajne zahvalnosti. Pomogao im je ući u vozilo i mahnuo srpskom zapovjedniku. Krenuli su prema Zagrebu.

Na „Plesu“ ih je dočekala gospođa Lisica. Odvežene su u privatni smještaj. Nakon što im je Lisica pribavila odjeću iz humanitarne pomoći, upućene su na detaljan liječnički pregled. Ustanovljeno je da nisu bolesne, a prema vlastitom navodu, nisu bile silovane.

Kako sve u životu ima svoju cijenu, tako je i cijena njihove slobode bio odlazak cijele obitelji na Novi Zeland, gdje ih je čekao smještaj i posao. Svoje robovanje u Srbiji, nikada više nikome nisu smjele spomenuti.

Ostali su živjeti na Novom Zelandu.

Bilo je još mnogo robova u Srbiji. Mnogi od njih trajno su na popisu nestalih.

IZBJEGLICE KAO IZVOR ZARADE

Vrana je često imao priliku slušati priče kako pojedinci zarađuju na izbjeglicama, osobito onima koji, dakako za novac, bivaju pušteni sa okupiranih područja u BiH.

Ispektor Mata iz Samobora preuzimao je garancijska pisma za izbjeglice iz Banja Luke u Petrinjskoj ulici. Na svakom garancijskom pismu mogla su biti napisana po tri imena. Za svaku od te tri osobe dobivao je po 200 DEM, dok je samo pismo inače koštalo 14 kuna. Tako je izvukao oko stotinjak osoba. „Posao“ je radio od 1991. pa sve do 1994. godine, kada ga je Vrana uhitio.

Na svakom pismu bio je potpisan Adalbert Rebić. Njega je Predsjednik smijenio sa mjesta predstojnika Ureda za izbjeglice i prognanike Vlade RH, jer je podatke o izbjeglicama davao Srbima. Bio je suradnik UDB-e, koja ga je ucjenjivala još od vremena bivše Jugoslavije. Naime, znali su da s jednom doktoricom koja je radila u bolnici „Srebrnjak“ u Zagrebu, ima sina. Nije se mogao izvući iz ruku UDB-e, kasnije SDS-a, jer su mu prijetili javnom objavom imena njegovog sina, ali i njegovim „tjelesnim uklanjanjem“.

Ali nije Rebić bio jedini koji nije živio u celibatu. Tu je i javnosti dobro poznati fra Ivan koji ima dva sina. A takvih je bilo devet na Kaptolu sa popisa kojeg je Vrana predao Predsjedniku.

Kada je Predsjednik predao taj popis Kardinalu Kuhariću, on ga je pročitao i vratio Predsjedniku, vidno potresen imenima sa spiska. Samo je u svom stilu prozborio: „Svima opraštam“. Taj spisak je na žalost završio kod Broja Jedan.

Inspektor Mata radio je i sa Arapima. Znao je imati na jednoj adresi prijavljeno i po 30 osoba, imena arapskog podrijetla kao što su Mohamed Bachar Charabe, Mohamed Chardub, Mohamed al Jasem, Jihad Nidal Chukri i drugi. Mnogi su mu se sami javljali, po preporuci.

Uskoro je „pao“ i načelnik za emigraciju u Policijskoj upravi Zagreb.

Pričalo se o još jednom „profiteru“ koji je radio u MUP-u, iz kojeg je otpušten tek 1993. godine. Budući je surađivao sa Srbima, bilo je jako čudno da nije izbačen ranije. Kako je gradio kuću u Zagrebu, preko dana bi bio na gradilištu, a spavati je odlazio u Sisak. Vršio je prijevoz ljudi i stvari na relaciji Zagreb – Banja Luka. U Banja Luci je poznavao sve „glavne“ ljude i imao je sve propusnice. Jednu vožnju kamionom naplaćivao je 5000 DEM.

Konvoji kamiona su išli preko Srbije koridorom za Mađarsku. Tamo se vršio pretovar u njegove kamione, koji su mogli nesmetano ući u RH. Nitko ih nije kontrolirao, bili su zapečaćeni. Konvoj koji se sastojao od 5-6 kamiona i nekoliko autobusa nisu kontrolirali ni Srbi, a niti Carinici na državnim granicama.

Najbolje su trgovali oni koji su imali šlepere u kojima su švercali cigarete. Jedan šleper je vrijedio toliko, da niste morali raditi idućih 10 godina.

Tragikomično je zvučao ministar Mravojed, kada je na Zagrebačkom velesajmu svečano pokazivao „uhvaćeni“ šleper sa cigaretama. Zaboravio je reći da je ostalih sto otišlo za BiH.

VUKOBRAT

Boris Vukobrat živio je u Parizu. Bio je glavni srpski lobist u Francuskoj. Čak je bio i kandidat za premijera Srbije. Supruginom nećaku Zlatanu omogućio je, preko nekih francuskih generala, izlazak iz Sarajeva i osigurao mu upis na jedno francusko sveučilište, uz dobivanje stipendije.

U Hrvatskoj je imao svoje poduzeće „Adria Flower“ blizu Cavtata, koje je i za vrijeme okupacije, uz dozvolu JNA, poslovalo. Direktor firme bio je njegov šurjak, čijeg je sina odveo u Francusku.

KRAMARIĆ

Početakom 1995. godine u Parizu se sastali Vlado Gotovac, Ivan Zvonimir Čičak i Zlatko Kramarić. Izvor iz Pariza ističe da je to bio nastavak njihovih ranijih kontakata.

Kramarić je inače bio dobar „materijal“ za Srbe.

Naime, uživao je u ženskom društvu i hvalio se svojim osvajačkim sposobnostima. Tako su mu Srbi jednom prilikom, znajući za njegovu reputaciju „velikog

zavodnika“, podmetnuli izvjesnu Sanju Jurkas s kojom je bio, krajem 1994. u hotelu „Argentina“ u Dubrovniku. A Zlatko je volio pričati na jastuku...

RUDOLF

Rudolf je bio pilot borbenog zrakoplova kojeg su u akciji „Bljesak“ srušili u Bosni. Kako je padobranom uspio iskočiti iz oborenog zrakoplova, počela je potraga za njim. Zarobili su ga Srbi i odveli u zatvor.

Vrana je sreo B.K., Srbina koji je živio u Zaprešiću. U jesen 1994. zamijenio je kuću s Hrvatom iz Bosanske Gradiške, a 1995. se sa obitelji vratio u Hrvatsku. Namjeravao je otvoriti tvrtku za prijevoz robe, pa mu je trebala potvrda o trajnom nastanjenju. Vrana mu je obećao ishoditi potvrdu, a zauzvrat je tražio neke korisne informacije. Naime, Srbinov brat bio je policajac u Srbiji i radio kao šef smjene na mostu u Batini. 1991. je otišao iz Hrvatske u Beograd. Prije toga je radio kao nadzornik muškog odjela zatvora u Požegi, gdje je i živio. Imao je puno prijatelja u policiji u Beogradu. S obzirom da je neko vrijeme boravio i u Bosanskoj Gradišci gdje su mu živjeli roditelji, Srbin je ubrzo saznao gdje je zarobljeni pilot.

Na Vraninu zamolbu otišao je u Bosansku Gradišku i od lokalnog pravoslavnog popa doznao gdje je Rudolf točno zatočen.

Kada su dobili tražene informacije, Vranu su odmah isključili iz daljnjih kontakata sa Srbinom, a sve je nadalje preuzeo Laprdalo.

Laprdalo je bio sin suca iz Splita, sklon alkoholu, kojeg se nikako nije mogao riješiti. Božjim usudom, za sve prošle i buduće grijeha, rodio mu se mongoloidni sin, kojeg nikada nije posjetio u specijalnoj ustanovi u koju su ga smjestili. Srbi su izradili njegov psihološki profil, koji su koristili mnogo godina kasnije, kada je bio nagrađen za svoju nesposobnost, mjestom savjetnika u Veleposlanstvu RH u Beogradu. Stalno je bio na Adi Ciganliji, nije bilo restorana u Beogradu u kojem on nije bio stalni gost. A kao kolega i suradnik bio je svadljiv, častohlepan, uobražen. Kao „veliki Hrvat“, dolaskom SDP-a na vlast, naglo je napredovao.

Naravno da je Laprdalo sve „uprskao“ u akciji oslobađanja pilota Rudolfa. Zbog njegove nepodnošljive arogancije, Srbin više nije htio surađivati. Želio je razgovarati isključivo s Vranom, jer Vrana je znao razgovarati s ljudima. Nikada nije povisivao glas niti obećavao nešto što ne može ispuniti. A to su svi cijenili.

S obzirom da mu nisu dozvolili da razgovara s Vranom, Srbin je zašutio, a Rudolf je ubijen u srpskom zatvoru.

Nakon svega, mogli su izmišljati što god su htjeli, ali činjenica je da netko nije želio da se Rudolf vrati živ obitelji.

Laprdalo je stalno nastojao napraviti nešto čime bi se proslavio, što mu nikako nije uspjevalo. Tako je došao na „genijalnu“ ideju, da su braća Jugović iz „Slovenskog doma“ neprijatelji Hrvatske. Iznudio je da se „Slovenski dom“ u Masarykovoju ozvuči. Od toga, naravno, nije bilo nikakve koristi. Samo još jedan Laprdalov promašaj.

AHMIĆI I SARAJEVO

Vrana je bio u posjedu nekoliko izjava Muslimana koji su vlastoručno, bez ikakve prisile, pod punom kaznenom i materijalnom odgovornošću izjavili da je Armija BiH platila engleskim vojnicima da u odorama HVO-a pobiju stanovništvo sela Ahmići. S obzirom da je to bilo ratno područje, Englezi su, bez većih poteškoća upali u selo. U Ahmićima je inače bila satnija Zeničke VII brigade „El Mudžahid“ koju su pretežno činili mudžahedini. Selo je bilo na putu prema Vitezu u kojem je bila tvornica eksploziva, a sam grad kontrolirao je HVO.

Englezi su prije ulaska u Ahmiće skinuli svoje odore UNPROFOR-a i zamijenili ih drugima, na koje su stavili oznake HVO-a. Nakon izvršenog pokolja presvukli su se u svoje odore i pozvali BBC da snimi „što su Hrvati učinili“. Pukovnik Colins koji je zapovijedao tom akcijom, kasnije je svjedočio i u Haagu, kako su upravo Hrvati počinili taj zločin.

Ove izjave nisu završile u Haagu a niti su „ostale na životu“ u Hrvatskoj. Dokumenti HVO-a u pravilu su završavali u HIS-u. Šef HIS-a Lonac, sve je takve dokumente spalio. Najprije je sve svoje djelatnike poslao na „čekanje“, kao razlog kasnijeg premještaja u POA-u.

Kako bi u zgradi ostalo svega nekoliko osoba, mogao je danima u miru spaljivati dokumente. Njegov prethodnik Pjevač, uz pomoć načelnika Špire, predao je Bradonji i Englezima dokumente koji bi mogli kompromitirati hrvatsku vlast od 1990.-2000. godine. To su proslavili uz viski i pjesmu.

U Mostaru je djelovao Sead Rekić, plaćenik JNA, koji je bio zadužen likvidirati one koji nisu bili lojalni srpskoj vlasti u BiH. Prije rata je bio komandant bataljuna vojne policije u Sarajevu, zatim premješten za komandanta združene brigade na saveznom nivou. Po nalogu Ace Vasiljevića i Petra Gračanina poslan je u Mostar, gdje ga je zatekao rat. Bio je u uskoj vezi s ministrom MUP-a BiH. Odlazio je u Hadžiće razgovarati s Bali Begom. Predstavljao se kao glavni inspektor MUP-a BiH.

Iz Hadžića je izvukao sav stari jugo kadar. Ostavio je samo Muhameda Turčinovića koji je radio za srpsku obavještajnu službu.

General Daidža je 1992. trebao biti zapovjednik deblokade Sarajeva. Tome su se usprotivili Zinil Delalić, Mustafa Polutak i Rasim Delić. Uz Daidžu je bio Rekić. Deblokada Sarajeva nije uspjela a general Daidža teško je ranjen. Jedva je preživio. Bio je jedan od sposobnih generala koji se nisu uklapali u planove Velikog Vezira. Zato je trebao biti likvidiran a Sarajevo nije smjelo biti deblokirano.

Rekićeva likvidacije pripisivale bi se ili Muslimanima ili Hrvatima. Specijalnost mu je bila režiranje prometnih nesreća.

Vrana je dobio priliku razgovarati s Rekićem kada je, po dogovoru, došao na Pale. Kontraobavještajni posao ne pita za nacionalnost. Nije važno tko je tko, već koliko ti podataka može dati.

Prvo što mu je rekao je da Hrvati nisu krivi za rušenje Starog mosta u Mostaru. Tenk iz kojeg je pučano, služio je za prikrivanje podmetnute eksplozije. Iako je tenk bio od HVO-a, u njemu nisu bili vojnici HVO-a već Englezi.

Bio je to dobar posao srpske obavještajne službe.

Upitno je, što su na Palama 1994. godine, u jeku ratnih sukoba u BiH, radili jedan poznati hrvatski političar podrijetlom iz Hercegovine, vrlo blizak Predsjedniku, i jedan hrvatski general. Bili su tamo bez znanja Predsjednika.

Povod ovome razgovoru s Rekićem, bio je prvenstveno događaj na sarajevskoj tržnici, koja je granatirana dok je na njoj bilo mnogo civila. Srbi su uporno tvrdili da su taj masakr napravili Muslimani, postavivši mine na tržnicu. To se kasnije moglo vidjeti po načinu i visini eksplozije, udubljenja u zemlji i konačno, nije bilo moguće odrediti kut, iz kojeg je smjera navodna granata došla. Svaki forenzičar može naći i izračunati putanju granate. Ako je u pitanju mina – nema putanje. Balistička istraživanja su pokazala da srpski minobacači nisu mogli dosegnuti mjesto masakra na tržnici. Nije bilo kratera na zemlji kakav prave minobacačke granate. Žrtve nisu imale ozljede po glavi i prsima, već su im uglavnom stradali donji ekstremiteti.

Lord Owen je 30. listopada 1995. izjavio za BBC da masakr na tržnici u Sarajevu 4. veljače 1994. nisu napravili Srbi.

Bilo je poznato i izvješće francuskih vojnika UN-a, kako su „muslimanski snajperisti bili aktivni i namjerno pucali u vlastito stanovništvo“.

Muslimani su voljeli sebe prikazivati kao najveće žrtve, ali su u tome ponekad pretjerali. Vrana je gledao fotografije. Na jednoj je bila žena s djetetom i puškom u ruci. Pisalo je da je to Muslimanka u bijegu. Na slici se vidjelo da dijete nosi šajkaču i da se zapravo radi o Srpkinji.

Niz novina objavilo je ispovjed male Anise koja je vidjela Srbina kako u Tuzli sječe ljudima noseve i uši, a Tuzla nije nikada bila u srpskim rukama. Amnesty International opisuje da su Srbi držali punu košari s iskopanim očima. Kao što je Malparte sve takve stvari pripisivao Anti Paveliću za vrijeme II svjetskog rata, tako je i ta informacija iz „iste kuhinje“.

Fotografija majke predstavljene kao Hrvatice u podnožju križa na grobu svojega sina, s natpisom na ćirilici, ukazuje da se zapravo radi o Srпкиnji. Posebna je priča s poznatom slikom Fikreta Alića. Na njoj se vidi izrazito mršav čovjek okružen drugima, ne baš tako mršavima. Čavli na bodljikavoj žici bili su naopako prikovani za kolce. To nije bio zarobljenik u logoru nego izbjeglica okružen drugim izbjeglicama. Fotograf ih je snimio izvan bodljikave žice, dok je on sam bio unutar nje. Bila je to žica oko pašnjaka a ne logora.

Vrana je znao da Muslimani stavljaju minobacače na krovove bolnica i granatiraju srpske položaje. Kada Srbi uzvrate granatama, Muslimani šalju vijest u svijet, kako Srbi granatiraju bolnice.

Rekić mu je pričao kako mafija dobro posluje u muslimanskom dijelu Sarajeva. Jedan od poznatijih mafijaša, Čelavac, plaćao je po 500.000 DEM Armiji BiH da se tunelom koji vodi na aerodrom, cijelu noć dovozi njegova roba, koju potom skupo prodaje izgladnjelom narodu. Uvezio se i kavijar i šampanjac, skupi parfemi i slična luksuzna roba. U ugostiteljskim lokalima pekli su se odresci i ćevapi, dok je narod kuhao kore sa drveta i ložio peći namještajem. Svaka četvrt bila je u „vlasti“ jednog mafijaša. U jednoj, u kojoj je „kraljevao“ izvjesni Caco, uvijek je bilo struje. Njega je kasnije, nakon mučenja pripadnika MUP-a BiH, osobno likvidirao ministar MUP-a, jer mu je Caco ubio sina.

Još jedan od „kraljeva“ Sarajeva, Juka Prazina, ubijen je u Belgiji.

Kada bi cijena kutije cigareta pala na 5 DEM, Muslimani bi počeli granatirati srpske položaje, a ovi bi uzvratili. Sarajevo bi bilo blokirano, a cijena cigareta vraćena na 12 DEM. Tako su svi opet bili zadovoljni.

Muslimani su nekoliko puta pokušavali deblokirati Sarajevo, ali su svi pokušaji propali jer su bili izdani od strane časnika Armije BiH, koji su potekli iz bivše JNA.

Nakon jednog neuspjelog pokušaja deblokade Sarajeva, ranjenici su dopremljeni u bolnicu u Split. Tom je prilikom jedan časnik, izvjesni Vehbija Karić rekao Vrani da su svi trebali izginuti a ne završiti tu u Splitu u bolnici. Nije doslovno rekao, ali bilo je jasno da ih je on izdao.

Jednom prilikom, postrojba Armije BiH pripremala je akciju „čišćenja“ dijela područja oko Sarajeva. Njihov časnik preko repetitora je obavještavao svoje zapovjedništvo u Sarajevu gdje će ići, kada i kojim putem. Naravno da su to čuli i Srbi. Sutradan su krenuli u akciju, bila je velika magla i Muslimani su zalutali. Krenuli su krivim putem i zaobišli srpsku zasjedu. Došli su do mjesta koje je bilo slabije osigurano srpskim snagama te ga nakratko oslobodili. Iako se sve dogodilo sasvim slučajno, top tema toga dana svih dnevnih vijesti iz Sarajeva bila je ova „uspješna“ akcija Armije BiH.

U deblokadi Sarajeva, koju ustvari nitko nije želio osim izgladnjelog naroda, sudjelovali su i pripadnici Armije BiH iz drugih dijelova Bosne. Kako nisu poznavali teren, dobili su vodiča Srbina, a taj ih je odveo pred srpske položaje na Jahorini. Većina ih je poginula. Preživjeli ranjeni su u

Splitu pričali Vrani kako se to dogodilo. Sve je i zapisano. Podrazumijeva se da su bili izdani od vlastitih generala.

Bilo je tu i raznih „specijalnih“ postrojbi. Jedna od takvih, tzv. „Crni Labudovi“ bili su posebno opasni. Govorilo se da „kuda oni prođu, tu trava ne raste“. Vrana je detektirao jednog od njih, imena Haso. Taj je često bio u društvu sa Irfanom, djelatnikom osiguranja Veleposlanstva BiH u Zagrebu, dok su se obojica povremeno družili sa djelatnicima „Islamic Reliefa“.

Vlast u Sarajevu ponašala se krajnje bahato. Uzimao se novac namijenjen narodu BiH i koristio u privatne svrhe. Jednom je Burek naredio Biseri Turković da sa računa dr. Fatiha Al Hassaneina podigne pola milijuna njemačkih mraka i donese u Sarajevo za potrebe Velikog Vezira. Za to je doznao zamjenik Prženog i obavijestio Hasana Čengića. Ovaj je taj pokušaj osujetio uz obrazloženje da se ni Veliki Vezir bez državne suglasnosti ne može tako ponašati.

Čengić je od početka rata u BiH bio u Zagrebu. Kao zamjenik ministra obrane BiH radio je na kupovini oružja. U Zagrebu je kupio i kuću i odmah se povezo sa ekstremnim Muslimanima u gradu. Trgovinu oružjem vršio je preko svoje privatne tvrtke „Soko-trans“ registrirane u Splitu. Kćer krojača Alima bila mu je ljubavnica.

Srpsko-jugoslavenski političari, među kojima i Bradonja, tvrdili su da je Hrvatska izvršila agresiju na BiH.

Vrana je imao točan popis političara, vojnih i drugih lica iz BiH koji su u to vrijeme slobodno šetali po „agresorskoj“ Hrvatskoj, ljetovali na moru kao kćer Velikog Vezira koja je ljetovala na Hvaru, kupovali oružje i vojnu opremu i druge potrepštine kao Hasan Čengić...

BALI BEG

Krajem ožujka 1992. godine Bali-beg je prihvatio voditi obranu Hadžića. U skladištu TO trebalo je biti 500 pušaka, a bilo ih je 220 jer su ostale bile prodane. Četnici su 9. svibnja 1992. okupirali jednu četvrtinu općine. Bali-beg je to previdio pa je tri dana ranije evakuirao stanovništvo. U komandi nije imao niti jednog povjerljivog suradnika, pa je sve radio sam. Civilno stanovništvo ga je voljelo, imali su veliko povjerenje u njegove sposobnosti. Dnevno bi kroz njegov ured prošlo preko stotinu ljudi. 11. svibnja 1992. osvojio je skladište oružja „Krupa“ i time popravio stanje naoružanja svojih ljudi. Pokrivao je teritorij Pazarić-Tarčin-Igman.

Sa zapovjednikom na Igmanu Mirsadom Ćatićem, dogovorio je napad na skladište „Žunovnica“. Osvojili su ga nakon dva sata borbe i držali 10 sati. Komanda u Sarajevu bila je protiv tog napada, naročito Rasim Delić i Mustafa Polutak. Očito iz razloga, jer se četnici nisu još do tada „ukopali“. Inače je Polutak do zadnjeg dana bio u JNA u Visokom, da bi se tek tada javio Rasimu Deliću. Kako su općine Ilidža i Trnovo isto odbile sudjelovati u tom napadu, Bali-beg je krenuo sam. Nakon osvajanja skladišta, organizirao je prijevoz oružja i municije u četiri kamiona. Četničko topništvo je neprestano granatiralo skladište, ali ga nisu uspjeli uništiti jer su postojali podzemni magazini.

Bali-beg je kasnije otvoreno optužio Rasima Delića i Sefera Halilovića da mu nisu htjeli pomoći i nazvao ih izdajnicima. Nije dozvolio da mu se u ratovanje miješa SDA. Istakao se i kao veliki humanitarac, jer je zbrinjavao

izbjeglice iz istočne Bosne u hotele na Igmanu, u Pazariću i Tarčinu. Nakon svega, bio je smijenjen. Kada je nazvao Sefera Halilovića i pitao ga zašto je smijenjen, ovaj se izvlačio da ne zna.

Nedugo zatim, Bali-bega zove Nail Hujić, zapovjednik bataljuna vojne policije, i moli ga da mu pomogne u formiranju vojnih postrojbi, jer mu je zapovjedbno da se organiziraju po brigadnom principu. U posjetu im je došao i Demo Najetović, bivši „bezbednjak“ JNA iz Mostara, sada zapovjednik grupacije „Jug“ koja je trebala deblokirati Sarajevo. U tome su trebale sudjelovati jedinice iz Prozora, Kiseljaka, Jablanice, Konjica, Fojnice, Trnova, Hadžića i bataljun iz Zenice.

Vojska je „taktički“ dovedena na položaj u mjesto Krupac. To je bila kardinalna greška, jer je tamo kanjon, i dnevno je znalo poginuti i po 800 ljudi. Iz aviona se vidjelo da su namjerno ljude slali u smrt. Objašnjenje im je bilo, da se zbog Juke Prazine nisu uspjeli spojiti sa borcima iz Sarajeva.

Bali-beg u to nije vjerovao. Demo Najetović vraćen je u Zenicu kao zapovjednik bataljuna.

Moral ljudi je zbog poraza bio na najnižoj mogućoj razini. Kada je 20. rujna 1992. poginuo Hikmet Mehmedić, borci su tražili da Bali-beg preuzme zapovjedništvo.

Tim je povodom pozvan na sastanak kod Jove Divjaka u Konjicu, kojem je prisustvovao i Stjepan Šiber. Bali-beg je inače vjerovao jedino običnim borcima. Kako Divjaku nije vjerovao, davao bi mu lažne podatke kada bi ga ovaj pitao za položaje boraca. Desetak dana kasnije, general Mladić je pri napadu, temeljem tih podataka, izgubio 473 četnika. Za vrijeme borbe, Bali-beg je tražio od Divjaka da mu pošalje pomoć u protuoklopnim sredstvima. Nije mu pomogao. Jedinu pomoć je dobio od HVO-a iz Konjica, i to mu je donijelo konačnu pobjedu nad četnicima.

Nitko mu nije ni čestitao.

U Sarajevu je odlučeno da se Igman preda četnicima. Sve iskusne borce poslali su sa Igmana, a zamijenili ih novacima, kojih je uz to bilo deset puta manje od četnika. Vidjevši što se događa, Bali-beg je zaposjeo položaje na Igmanu i poslao Nihada Šehića da uhati vodstvo obrane Igmana, koje se čašćavalo u hotelu Borik.

Sarajevu to nikako nije odgovaralo, pa Safer Halilović šalje Zejnila Delalića da sve vrati u prvobitno stanje. Sa planine je povukao Travničku i Jablaničku četvu zbog, kako je obrazloženo, srednje Bosne, što nije trebalo. Igman je pao u četničke ruke.

Zbog zadnjih je događaja održan sastanak kojeg je vodio Rasim Delić. Konstatirao je da je Igman predan u ruke četnika, nakon čega je pročitao pismenu poruku Sefera Halilovića, koji je optužio ratno predsjedništvo Hadžića za opstrukciju i izdaju. Na to je Bali-beg izjavio da Igman, Trnovo, Hadžići i Rogoj nikada ne bi pali da je on zapovjedao.

U toj bitci Francuzi su maksimalno pomagali četnicima razvažajući ih na položaje. Francuzi su i inače pomagali četnicima od samog početka rata, isto kao i Englezi. Nakon svega, Bali-beg je zabranio prolazak UNPROFOR-ovih vozila kroz Hadžiće. Nitko mu nije garantirao da iza njih neće ugledati srpske tenkove.

U prosincu 1992. stigla je zapovijed za drugo „otvaranje“ Sarajeva. Došao je i bataljun iz Mostara. Kada su „očistili“ Hadžiće, krenulo se na Jahorinu. Kako su jedinice bile iz drugih dijelova Bosne, morali su imati vodiče, a ti vodiči bili su Srbi, koji su ih vodili ravno u ruke četnicima. Vojska BiH pretrpjela je veliki poraz. Preživjeli, iako promrzli, izjavili su da će na Hadžiće uvijek ići zbog Bali-bega, ali na Sarajevo – nikada više, jer su izdani.

Bali-beg pao je u nemilost Sarajeva.

Zet Sefera Halilovića bio je Srbin, na dužnosti načelnika centra veze Armije BiH u Sarajevu. Budući su sve zapovijedi išle preko toga centra, bilo je i više nego očito, od kuda Srbi sve unaprijed znaju. To je potvrdio i Ešref Rašidagić, najbolji radio amater u Sarajevu, koji je presreo i čuo kako zapovjedi Armije BiH idu Srbima. Podržao je i časnike, Muslimane odane BiH, koji su se pobunili, a nakon toga bili smijenjeni.

U kolovozu 1992. izvršen je proboj iz Sarajeva i osvojena su sela Doglade. Odmah nakon toga, četnici su velikim snagama sve opkolili a većina boraca Armije BiH izginula.

U BiH su u vrijeme rata paralelno djelovale dvije Armije. Jedna je bila narodna, čiji su borci najčešće ginuli, zahvaljujući izdaji časnika pristiglih iz nekadašnje JNA, i druga, koja je ratovala za novac. Ta druga je činila ratne zločine.

Bali-bega je naslijedio njegov savjetnik Mirsad Čatić, bivši kapetan I klase JNA. Kada su Mirsad i njegovi borci sudjelovali u borbama za oslobađanje Trnove i Rogoja, mnogi su izginuli od snajpera iz vlastitih redova. Deset dana kasnije Mirsad Čatić dočekan je u zasjedi, kada je išao u izvidnicu automobilom prema Jahorini. Izvršitelji njegovog ubojstva bili su Muslimani.

Bali-bega je u zaštitu uzeo Hasan Efendić s kojim je radio u Hrvatskoj. Bio je s njim i u Splitu kada je Vehbija Karić rekao da se sa Jahorine nitko nije smio vratiti živ, misleći na ranjenike koji su se liječili u splitskoj bolnici. Hasan Efendić bio je i u vojnom izaslanstvu BiH u Hrvatskoj. U svibnju 1993. bio je smijenjen, jer je dobro i profesionalno obavljao svoj posao. A to Sarajevu nije odgovaralo.

Bali-beg je razočaran otišao u Tursku. Nije više mogao gledati kako se časnici BiH natječu tko će više i bolje izdati vlastiti narod. Bilo mu je teško kada je čuo da su Srbi ušli

u Kozarac i tenkovima uništiti svaku kuću, pobili civile, silovali, masakrirali. To su učinili i u Kotor Varošu.

Bali-beg je dugo razgovarao s Vranom. Vrana ga je pitao što će raditi sada, kada je u nemilosti Sarajeva. Rekao mu je da odlazi u Tursku gdje će se pokušati zaposliti u turskoj vojsci, jer odlično govori turski jezik. Može im biti od velike pomoći s obzirom na ratno iskustvo.

Vrana je tijekom godina pratio Bali-begov uspon u turskoj vojsci. Visoko je napredovao, jer su Turci prepoznali njegov vrhunski talent vojskovođe.

Dok su se nakon rata u BiH „šakom i kapom“ dijelila odličja, nitko nikada nije spomenuo Bali-bega.

NABAVA ORUŽJA

U luci Ploče postojao je logistički centar „Agencija za humanitarnu pomoć Vlade BiH“. Voditelji tog centra bili su Neven Dunkić i Mato Anđelić. Centar je formiran u dogovoru sa direktorom Luke Ploče Ivicom Pavlovićem i ministrima u Vladi BiH Tomom Krstičevićem i Jusufom Pušinom. Povezivanje agencije sa Zagrebom vršilo se putem privatnog poduzeća „Bramal“ iz Zagreba, koje je bilo u vlasništvu Mate Popovića. Za koordinaciju logističkog centra s Dalmacijom bio je zadužen Ševal Kovačević.

Zadatak „Agencije za humanitarnu pomoć Vlade BiH“ bio je da Logistički centar prikuplja i distribuira prehrambene proizvode, lijekove, medicinsku opremu, kao i oružje, streljivo i intendantsku opremu za Armiju BiH. Roba je bila podrijetlom iz muslimanskih zemalja ili muslimanskih humanitarnih organizacija, a dolazila je brodovima u luku Ploče, gdje je bila skladištena.

Lanac za prijevoz oružja i streljiva organizirali su Safet Čolaković, dozapovjednik TO Čapljina, bivši major SB-a JNA, Safetova braća Alija i Salko Čolaković i Sadet Bitanga zvani Satko, zapovjednik Armije BiH u Čapljini, svi usko povezani s Alijom Delimustafićem i Senadom Šahinpašićem zvanim Sajo, suvlasnikom poduzeća „Cenex“. Vezu su imali i sa Merhametom u Rijeci i Splitu.

Prijelaz državne granice omogućavale su im Safetove „stare veze“ u policiji i carini u Metkoviću. Oružje su nabavljali i preko slovenske tvrtke „Erol“ iz Maribora. Još jedan u tom lancu bio je i Senad Bešlagić iz predstavništva „Agrokomerc“ u Splitu, na čiji fax su stizale potrebe

krajnjih korisnika. Bešlagić je radio za vojnu obavještajnu službu BiH.

Posredstvom ministara u Vladi BiH Tome Krstičevića i Jusufa Pušine nabavljala se krivotvorena dokumentacija za distribuciju oružja iz luke Ploče u BiH.

U tri teretna vozila nalazilo se oružje i streljivo, a u dokumentima je pisalo da su hrana i lijekovi. U taj posao bili su uključeni i Enes Maslo, Dragan Logarušić iz Splita, Zlatko Božić, Šerif Karhasan, Nedib Džebo i Emin Hadžiefendić, koji je imao operativnu poziciju talijanske obavještajne službe. To su samo neke od osoba sa spiska njih 39, koji su sudjelovali u tom lancu.

To je samo jedan od tisuću primjera kako se švercalo oružje u vozilima za hranu i lijekove.

ATENTAT NA FIKRETA ABDIĆA

Vrana je znao da je Veleposlanstvo BiH u Zagrebu centar iz kojeg se vode promidžbene i obavještajne aktivnosti u korist muslimanskog vrha u Sarajevu. Vojni izaslanik Prženi i njegov zamjenik Altaj bavili su se špijunažom koristeći muslimanske fundamentaliste u Zagrebu. Tako su uz njihovu pomoć u Zagreb stigli atentatori, kod kojih su prilikom uhićenja pronađene policijske značke. Policajci – atentatori bili su iz Bihaća. Stanovali su u Zagrebu a uhićeni na području PP Maksimir, gdje su i ispitani.

Atentat je trebao biti izvršen u Rijeci. Nakon što su atentatori uhićeni, počelo je suđenje tzv. „Bihaćkoj grupi“.

Tada su registrirani kontakti uhićenih djelatnika Veleposlanstva BiH, osobito njenog konzularnog odjela, Melika F. i Zlatka A. Po sadržaju njihovih razgovora moglo se zaključiti da djelatnici konzularnog odjela Veleposlanstva raspolažu širim saznanjima o organizatorima i učesnicima planiranog terorističkog akta u Rijeci, a i eventualnim budućim počiniteljima sličnih kaznenih djela.

U namjeri atentata na Fikreta Abdića, prema inicijalnim saznanjima Službe, sudjelovao je vojni izaslanik Prženi. Bio je to još jedan dokaz državnog terorizma BiH prema Hrvatskoj. Jer, što bi se dogodilo da na primjer, policajci jedne Francuske dođu u Njemačku poradi izvršenja atentata na neku osobu i budu uhićeni sa policijskim značkama svoje države?

Politika nije reagirala. Očito je ministar Očenašek iskoristio sav svoj utjecaj i to dobro naplatio.

Za tu akciju zvali su i Vranu da pomogne. Takve su akcije inače bile odskočna daska za one koji su trebali napredovati. Zahvaljujući ovoj akciji, jedna je osoba postala načelnik, a potom i zamjenik ravnatelja Službe, Garavog.

Kada je početkom rata Veliki Vezir bio zarobljen od strane JNA, njegov nasljednik trebao je biti Fikret Abdić. On je već imao pripremljen govor i čekao u studiju TV Sarajevo, da se obrati naciji kao novi predsjednik BiH. JNA je procijenila da će lakše ratovati ako Veliki Vezir ostane na dužnosti predsjednika BiH, nego da to postane sposobni Abdić. Tako je već dogovoreni prijenos vlasti propao.

To se u konačnici pokazalo točnim, međutim, račune su im pokvarili Hrvati, sposobnošću svojih generala koji su od 1992. branili hrvatski dio Hercegovine, nanoseći velike gubitke Srbima odnosno JNA i četnicima.

Bilo je više nego očito da pojedini časnici Armije BiH koji su došli iz JNA, i nadalje rade za tu istu JNA, izdajući svoje borce koji su masovno ginuli. Sudbina Bihaća bila je upitna, jer su zbog izdaje njegovi branitelji masovno ginuli kamo god bi krenuli u proboj. Bili su tako demoralizirani, da su razmišljali o predaji Bihaća. Smatrali su da imaju veće šanse preživjeti rat ako četnicima predaju grad, nego da se za isti bore i poginu zbog izdaje.

Da je Abdić postao predsjednikom, sve bi bilo potpuno drugačije.

Početak rata s Muslimanima 1993., njihova je Armija imala skladišta vojne opreme kod hotela „Holiday Inn“, u

zapadnom dijelu grada. Bila su to ogromna skladišta u kojima su se mogle naći i zimske vojničke odore. Vrana je sudjelovao u pronalaženju tih skladišta, koja su jedno jutro otvorili i svu opremu uzeli za potrebe HV-a. Vrana je odmah intervenirao kod ministra Mravojeda, da se zimske odore dodijele specijalnoj policiji na Velebitu i drugim položajima, jer su se ljudi do tada doslovno smrzavali. Tako su dečki na Velebitu konačno dobili prave zimske odore i svu potrebnu vojnu opremu. Nešto kasnije Mravojed je nazvao Vranu i dao mu brojeve čizama za sebe, za Sineka II i ravnatelja Vranine službe. Smatrao je da „mali arhivar“ to može obaviti.

Dok je pronalazio odore za Mravojeda, Vrana je gledao kako djelatnici PUZ-a nose po desetak prsluka i ostalu vojnu opremu za sebe i svoje prijatelje, ne razmišljajući da bi taj vojni materijal više koristio ljudima na prvoj crti bojišnice. Tako će te odore dobiti glavni šank-borci, da bi kasnije mogli steći status branitelja.

Abdićeva skladišta vojne opreme bila su odmah pored ovih Armije BiH, ali ta se nisu smjela dirati.

Kako Abdićevo obraćanje naciji na TV Sarajevo nije uspjelo jer su Velikog Vezira već pustili sa Lukavice, tako je po njega kombijem milicije došao osobno predsjednik općine Kovač, i prevezao ga preko općine Ilidža, koju su inače držali četnici. Na izlasku iz Ilidže, preuzeli su ga ljudi ministra MUP-a Alije Delimustafića.

Bio je to pokušaj državnog udara u režiji Beograda.

KAMA

Kama je bio pomoćnik prvog vojnog atašea iz BiH u Hrvatskoj, dok još nije egzistiralo Veleposlanstvo. Početkom rata u BiH zapovijedao je vojnim postrojbama Armije BiH kod Sarajeva. Kada mu je bilo „svega dosta“, odlazi s obitelji u Hrvatsku. Tražio je najprije boravak, i tako redom sve do državljanstva.

Bio je prava knjiga podataka. Znao je puno časnika JNA, njihove osobne podatke, gdje se trenutno nalaze... Preko svojih veza, cijelo je vrijeme rata dobivao korisne podatke o situaciji u BiH.

Prvom prigodom, Vrana ga je poslao u Veleposlanstvo BiH u Sloveniju. Tamo se javio kao nezaposleni oficir JNA i tražio da ga zaposle. Obavili su s njim razgovor. Cilj je bio da ih što više vidi. Kada se vratio iz Ljubljane, Vrana je imao cijelu legendu o zaposlenima u Veleposlanstvu BiH u Sloveniji, većinu kojih su činili pripadnici bivše JNA. Kama je znao o njima gotovo sve, čak i o njihovim obiteljima.

Za Kamu nije bilo novčane nagrade, jer je Služba za takve stvari uvijek bila škrta. Zato mu je Vrana dao svoj novac. Drugi puta mu je dao automobil sa prometnom dozvolom na njegovo ime i poslao ga u Istru. Kama je tamo poznao mnoge bivše oficire JNA koji su ostali u Istri kao vlasnici kuća, lokala i drugih nekretnina, a radili za Srpsku obavještajnu službu.

Kama je proputovao Istru i sve ih detektirao. Vidio je kako je talijanska iredenta jaka u Istri, kako surađuje s bivšim oficirima JNA i strankom SDS. Vidio je i mnoge Srbe koji imaju vikendice u Istri, a žive u Srbiji. Od načelnika PU Istarske za novac dobivaju hrvatsko državljanstvo, pa

tako mogu zadržati nekretnine, prodati ih ili živjeti u Istri. Za stjecanje hrvatskog državljanstva, nisu im postavljeni nikakvi uvjeti.

Vlast u Zagrebu nije za to marila, pa je već tada bilo jasno da je puno toga trulog u Hrvatskoj.

Kasnije će, nakon rata i smrti Predsjednika, Istra postati velika praonica novca kupnjom i prodajom nekretnina, i bastion Albanske mafije.

Na vezi iredente, istovremeno radeći za Beograd, tada su bili: vodnik I klase Rašović iz Umaga, Dušan Marić iz Umaga, Mladen Ilić iz Umaga, Đuro Vitanović iz Pule, Rajko Tijanić iz Pazina, Miodrag Rašović iz Umaga, Marijan Borić iz Umaga...

Svi ovi podaci ostali su bez odjeka u SZUP-u.

Putem brojnih razgovora vođenih sa osobama koje su tražile boravak ili trajno nastanjenje u RH, „arhivar“ Vrana skupio je puno podataka o mjestima iz kojih su te osobe dolazile, osobito iz Bosne. Marljivo je bilježio sve podatke i stvarao knjigu o mjestima u Bosni. U razgovorima bi saznao tko je načelnik općine nekog mjesta, tko je pripadnik policije a tko radi u SDS-u. Na taj je način skupio podatke o svim centrima SDS-a u Bosni, bez obzira kojoj strani pripadali. Takve podatke nitko nije imao u Hrvatskoj, a Vrana za to nikada nije ni pohvaljen.

Obično bi imao tri razgovora tjedno, ali u trajanju, ne manjem od 3-4 sata. Ako bi bilo nešto korisno za Službu, nastavljao bi kontakte. Takvim razgovorima, te uz podatke koje je dobivao od Kame, stvorio je svoju mrežu u BiH.

Jednom je preko očevog prijatelja upoznao izvjesnog profesora, rođenog Sarajliju, koji je često putovao po svijetu. Profesorov prijatelj radio je u vojnoj bazi blizu Washingtona kao vojni analitičar, od kojeg je dobivao podatke o tome, što se doista zbiva na terenu u BiH.

Bila su to zapanjujuća izvješća.

Rat je bio sredstvo za osvetu. Srbi su prvi činili zločine u mnogobrojnim logorima. Zatim su Muslimani činili užasna zvjerstva nad hrvatskim stanovništvom, u kojima su prednjačili uvozni mudžahedini. U Bosnu bi dolazili preko Hrvatske. Spavali bi u džamiji, gdje je ujedno bilo i skladište oružja.

Hrvatska je to morala puštati pod pritiskom SAD-a. Sa mudžahedinima bi se obavio kratki obavijesni razgovor u zrakoplovnoj luci „Pleso“, nakon čega bi odlazili u Bosnu. Podršku su im davali MI6 jer su branili interese Srba u Bosni. Vođa Srba u Bosni bio je njihov čovjek i uživao njihovu punu zaštitu. Poslije rata su mu Amerikanci dali garanciju da ga neće loviti, ali da se mora povući iz politike i javnog života.

Ako u Haagu uspije ostati živ, trebao bi progovoriti i staviti na stup srama međunarodnu zajednicu koja je od prvog dana znala za logore u BiH, za stotine tisuća mrtvih, a ništa nisu htjeli poduzeti. Znali su mjesecima unaprijed da će se dogoditi Srebrenica, jer se sve pratilo i prisluškivalo. Ni tada nisu ništa poduzeli.

Prema Kaminim saznanjima, 1989. godine, časnici Velike Britanije došli su u posjet Beogradu sa zadatkom da od JNA regrutiraju sposobne oficire koji bi išli na posebnu obuku u Englesku. Kako su svi znali da će se Jugoslavija raspasti i da će izbiti rat, jer Srbija neće dozvoliti da izgubi vlast nad jugoslavenskim republikama, obuka posebno odabranih oficira bi se sastojala u stjecanju znanja o formiranju zarobljeničkih logora, načina mučenja i raznih psihičkih zlostavljanja, za koja bi bili zaduženi izvježbani oficiri, odabrani prema pokazanim sklonostima.

Obuka se vršila u vojnoj bazi blizu Londona. Tako su se pripremili i za taj dio ratovanja.

Tri godine nakon rata, sve je to potvrdio jedan prebjeg, zvani Mačak, inače visokopozicionirani djelatnik jednog

srpskog Veleposlanstva u istočnoj Europi, kada je zatražio hrvatsko državljanstvo jer je i rođen u Hrvatskoj.

Kasnih 60-tih radio je u Saveznoj UDB-i i znao mnoge tajne. Pričao je kako je 1991. u Beogradu nazočio sastanku američkog veleposlanika s Miloševićem. Veleposlanik je nudio Miloševiću da pusti Sloveniju da se odcijepi od Jugoslavije, a za Hrvatsku ima 14 dana da ju pokori kako hoće, mogu sve spaliti i pobiti što se njih tiče, a oni će napraviti medijsku blokadu da svijet ne sazna što se događa u Hrvatskoj. Za uzvrat mora ostati Jugoslavija, i još će dobiti 4,2 milijarde dolara za gospodarstvo. Ista svota koju su Srbi kasnije dobili, nakon što su izručili Miloševića Haagu. Također su tražili da Ante Marković ostane predsjednik SIV-a, a on, Milošević, može biti predsjednik Jugoslavije.

Sloba je to odbio.

Mačak je, smijući se rekao Vrani da je Hrvatsku spasio Voždov nacionalizam, jer on je htio Veliku Srbiju a ne Jugoslaviju. Da je odlučio drugačije, njih dvojica vjerovatno ne bi sada razgovarali jer Hrvatska, ovakva kakva je sada, ne bi postojala.

- Vi tražite ubojice svojih emigranata, a oni žive u Hrvatskoj, ovdje među vama. Njihovi nalogodavci obnašaju visoke državne dužnosti. Stvarno ste čudna država. Ja ne namjeravam ovdje ostati. BND-u sam prodao sve podatke o srpskim službama. Sve što ima u kompjutorima u Srbiji presnimio sam na diskete, i sada imam početni kapital za novi život. Vi isto ne bi trebali ostati ovdje. Puno znate, ove budale ne znaju vašu vrijednost, pa ako se negdje vani sretnemo, idemo na ručak, kaže Mačak Vrani na odlasku.

Kama je kao djelatnik Ureda za vojna pitanja BiH u Zagrebu, došao do informacije koju je proslijedio Vrani, da su Englezi jako angažirani u Bosni. Postojala je posebna jedinica engleskih diverzanata čiji su pripadnici

bili iz Kraljevske garde, tzv. „Bijeli vitezovi“. Oni su u Bosni radili razne diverzije. Odlazili bi iza neprijateljskih položaja, ubijali vojnike, postavljali eksplozivne naprave, sve u cilju da zavade Srbe, Muslimane i Hrvate. Odlazili bi sa pripadnicima engleskih SAS postrojbi koje su bile u UNPROFOR-u i ubijali čitava sela, pa za to okrivljavali suprotnu zaračenu stranu. Na taj su način raspirivali ratni vihor, prisiljavajući narode u Bosni da se osvećuju jedni drugima, da se mir nikada ne uspostavi.

MI6 zagospodario je prostorom Hrvatske tek nakon smrti Predsjednika. Do tada ga se moglo kontrolirati i neutralizirati. Po Vraninim saznanjima, u Hrvatskoj i Bosni djelovali su agenti: David Gregory, Edwin Roland Summer, Gregory Vlastelica, Rayan Grist i Hrvat Mirko Buzuk, zvani Bazuka.

MI6 napravio je plan sa UNPROFOR-om da se Muslimani izvan Armije BiH postepeno razoružavaju po sistemu „Srebrenica“. Imali su svoja uporišta u Srednjoj Bosni, u humanitarnim organizacijama. Upravo je MI6 donio odluku da se pomogne u spajanju AP Zapadna Bosna s Republikom Srpskom, pa su podržali sporazum Abdić – Vučurević.

Rayan Grist bio je agent MI6, a paravan za djelovanje mu je bila dužnost koordinatora za humanitarna pitanja. Tijekom promatračke misije u Splitu, izvještavao je o stanju u Splitskom zatvoru „Lora“. Čuo je da je tamo ubijeno dvoje ljudi. U kolovozu 1992. imao je izvješća „iz prve ruke“ o batinanjima, elektrošokovima i drugim oblicima mučenja muškaraca srpske nacionalnosti. Te je informacije proslijedio članovima EU parlamenta i međunarodnom tajništvu Amnesty International.

Rayan je boravio uglavnom na području Knina. U neobaveznim razgovorima uvijek bi branio Srbe, a danskog časnika Daniela Brusendorfa, koji nije mislio kao on, nazvao je „ustašom“. Na terenu je uporno pokazivao interes za podatke obavještajnog karaktera. Posebno ga je interesirala opremljenost HV-a, da li imaju dovoljno streljiva i oružja, sastav zapovjedničkog kadra, koliko ima starog komunističkog kadra i sl. U razgovorima sa vojnicima, nastojao je saznati ima li Hrvatska vojska namjeru poduzimati daljnje operacije za oslobađanje ružičastih zona.

Za vrijeme svojih boravaka u Šibeniku, branio je interese Srba i pokušavao naći opravdanje za njihova zlodjela. Isticao je da Srbi ne granatiraju civilne objekte u Šibeniku, što je bila notorna laž, nego samo vojne objekte.

Bio je u dobrim odnosima sa prevoditeljem Ninom Beričem, za kojeg je obavljao i neke poslove na oslobođenom teritoriju RH. Tako je snimao njegovu kuću u Šibeniku, kako bi je Nino mogao zamijeniti sa nekim Hrvatom iz Banja Luke. Predavao je pakete Zori Bikić, izbjeglici iz Knina, kod čije je kćeri u Kninu bio smješten tim EZ-a.

Sa hrvatskim vlastima nije htio razgovarati. Za nedolazak predstavnika Srba u Zagreb, okrivljavao je UNPROFOR, a za Vanceov plan je rekao da ga treba baciti u smeće i napraviti novi.

Po završetku mandata misije EZ-a, na osobni zahtjev, prešao je u UNICEF opravdavajući se da mu tamo nisu vezane ruke za određene djelatnosti. Vozač tima EZ-a, Belgijac Bernard Clemence izjavio je da Rayan ponekad radi poslove koji nisu u opisu rada misije EZ-a.

David Gregory, službeno predstavnik „British AID“, u stvarnosti agent MI6, kapetan po činu, boravio je u Jajcu do rujna 1992., gdje je obučavao Muslimane vojnim vještinama. Nakon toga dolazi u Split i surađuje

sa „Savezom za humanitarnu pomoć BiH – Zapadna Krajina“. Početkom iduće godine postaje predstavnik „Brit-AID“ u Splitu, a na svoju inicijativu otvara isto takvo predstavništvo u Mostaru. Tako je širio filijale MI6. Novčano je pomagao izgradnju „Dječjeg sela“ Makarskoj, čiju je realizaciju s druge strane neprestano zavlacio.

Vrana je razgovarao i sa njegovom prijateljicom Lodom iz Splita, koja mu je rekla da je David stručnjak za ubojstva nesretnim slučajem, najčešće namještanjem prometnih nesreća. Vrani su to potvrdili i njegovi izraelski prijatelji.

Davidu je jednog dana nazvala Gordana Bošković, djelatnica u konzulatu Velike Britanije i rekla mu da treba preuzeti tijela dvojice Engleza koje su ubili Muslimani. Oni su pripadali njegovoj jedinici „Bijeli vitezovi“, o kojima je i Kama pričao. Bili su to pripadnici Kraljevske garde, čije je djelovanje inače zamrznuto, sve dok se po pozivu ne aktiviraju. Specijalnost im je ubacivanje u neprijateljsku pozadinu, noću, uz posebnu tehniku za noćno izviđanje.

Davidov pomagač u UNPROFOR-u u BiH bio je kapetan Tim Brayant.

Kada je policija upala u prostorije „Saveza za humanitarnu pomoć BiH – Zapadna Krajina“ pronašla je oružje. David je odmah nazvao agenta Mirka Buzuka i pitao ga je li umiješan u nabavu ovog oružja. Mirko mu je odgovorio da će on to sve srediti.

Vrana je od Lade, a preko Davida, saznao da Mirko živi u Velikoj Britaniji preko 20 godina i da u Londonu ima privatnu tvrtku. Početkom rata „pomagao“ je obrani Hrvatske, pa temeljem toga ima pristup ljudima u samom vrhu hrvatske vlasti. Iz Mostara je izvlačio Hrvate, a često je odlazio u Srednju Bosnu, sve dok nije izbio rat između Hrvata i Muslimana. U Zagrebu je imao i prijevozničku tvrtku, dakle, savršen paravan za prikupljanje obavještajnih podataka. Sve je to koristilo MI6.

Mirko Buzuk rođen je u Bosni, u Konjicu. Krajem 50-tih godina emigrirao je u Italiju, a iz Italije otputovao u Australiju. U Melburnu ga je primio svećenik Josip Kasić i našao mu posao u tvrtki "Ruds-Hilman".

Svećenik nije ni slutio kome pomaže. Tamo se Buzuk ubacuje među hrvatske emigrante, protivnike Jugoslavije. Neki od njih su vježbali i pripremali se, s istomišljenicima iz Njemačke, upasti u Jugoslaviju. Bili su to članovi grupe „Feniks“.

Upoznao je Srećka Rovera, koji je vremenom stekao u njega veliko povjerenje, pa je Buzuk znao sve planove gupe, koje je uredno dojavljivao engleskim obavještajcima, po čijem se nalogu i družio sa hrvatskim emigrantima. Kontakt mu je bio Michael Edwoods. Englezi su svoja saznanja dojavili jugoslavenskoj UDB-i, pa je akcija Feniks“ propala, a njeni sudionici pohvatani i pobijeni. Buzuk je tada tvrdio da je grupu izdao šumar na planini Raduša.

Titova politika je bila da se emigrante pusti u Jugoslaviju, a potom da ih se pohvata i likvidira. Zato je svaka grupa emigranata koja bi došla u Jugoslaviju, unaprijed bila osuđena na smrt.

Buzuk je, nakon obavljenog zadatka u Australiji, došao u Veliku Britaniju i nastanio se u Londonu. Ubrzo je osnovao građevinsku tvrtku „R.M. Buzuk“.

U Hrvatsku je došao početkom rata u Bosni. Ubrzo se zaposlio kao vozač u humanitarnim konvojima i marljivo bilježio i pamtio sve što bi moglo koristiti MI6. Njegov brat radio je na prijevozu i razmjeni ljudi iz Konjica za Sarajevo i obratno. Imao je privatnu tvrtku u Austriji, a glavni izvor zarade bilo mu je ratno profiterstvo. I on je bio marljiv u prikupljanju informacija koje je slao svome bratu Mirku.

Mirkov zadnji „pothvat“ u vrijeme Domovinskog rata bilo je njegovo „uhićenje“ od strane Mile Martića, kada je

kao vozač humanitarnog konvoja išao za Bihać. Uhićenje je bilo obična varka. Naime, Buzuka je nosio u jakni ušiven novac za Martića. Novac je bio, dakako, od Engleza.

Ubrzo je bio pušten, a u Zagrebu se proslavio kao heroj. Navodno su ga Srbi zadnji dan boravka u Kninu, prije puštanja na slobodu, malo „propustili kroz šake“, da ne bi bilo nešto sumnjivo.

Vrana mu je pokazao fotografiju kako se grli i ljubi s Martićem kada je bio „zarobljen“ kao vozač konvoja.

- Od kuda vam ova fotografija?

- Ja sam je snimio. Samo da znate, u Hrvatskoj nemate što tražiti. Inače, fotografija ide u sve tiskovine. Svoje šefove u MI6 možete poljubiti u guzicu.

Vrana se digao i otišao iz prostorije, dok su vani čekali novinari da čuju riječi „heroja“, vozača humanitarnog konvoja.

Kada bi boravio u Zagrebu, Buzuk je stanovao u iznajmljenom stanu u Tratinskoj ulici. Vrana mu je ušao u stan, koji mu je otvorio stanodavac, jer je na snazi još bio stari jugoslavenski zakon po kojem se mogao izvršiti tajni pretres. Nalog s potpisom ministra dobio je kasnije, s obzirom da je morao trenutačno djelovati i nije imao vremena za birokratske procedure.

Imao je što vidjeti. Hrpa svih mogućih iskaznica, propusnica, vojna izviđačka oprema i druge špijunske stvari. Bio je tu i pištolj s posvetom ministra Gusana. Sa tehničarom SZUP-a odnio je telefon iz stana i u njega ugradio prislušivač.

Tako su znali da se povremeno sastaje sa Prvim tajnikom Veleposlanstva Velike Britanije u Zagrebu, od kojeg je dobivao upute i novac. Vlast u Hrvatskoj nije reagirala, a Buzuk se vratio u London.

I ostali agenti MI6 su bili pod nadzorom. To se kasnije, nakon smrti Predsjednika promijenilo. Od tada su mogli

raditi što su htjeli, jer su imali dozvolu nove hrvatske vlasti. Od 2004. njihov časnik je imao svoj ured u MUP-u i nadzirao Policiju i SOA-u.

Klasičnog kolonijalizma više nema, ali je očito da Hrvatska postaje novi dragulj u engleskoj kruni.

SKUP PROJEKATA MI 6 – PLANOVI UGROŽAVANJA RH

Kako iskoristiti transformaciju vlasništva u RH u cilju preuzimanja kontrole nad ekonomskim potencijalima, putem pogodnih ljudi, hrvatskih državljana. Koristi se model rušenja vrijednosti poduzeća a zatim otkup istoga putem dionica. Najveći dio novca opljačkano u RH, zakamufliran je starom deviznom štednjom. Mora postojati alternativa za čelne ljude, to je dio scenarija za destabilizaciju. Srbi su dualizirali shemu vojnih struktura putem bivših suradnika u crkvenim krugovima, koji imaju određeni utjecaj na Kaptolu. Postavljanjem svojih pravila i procedura a temeljem utjecajnih političara, predložili su rješenja za svoj model upravljanja u vojsci i policiji. Bitno je predviđati događaje, a ne ih sustizati i spašavati od iznenađenja.

Mora se poraditi na tome, da se što više utjecajnih ljudi u Hrvatskoj onesposobi financijskim, ljubavnim i drugim aferama. Treba lansirati pamflete na račun vodećih stranaka i dovesti do krize Vladu a time i samu državu. Pratiti sa čime su ljudi nezadovoljni, što rade poznati ljudi u državi, je li se netko razveo, gdje i kako živi, čime se bavi u slobodno vrijeme...

U vrijeme rata u Hrvatskoj i BiH, Velika Britanija je bila glavni „igrač“. Francuske obavještajne službe bile su servis na terenu za MI6. Informacije su bežično tekle preko Indije, Australije, Kanade i Južne Afrike. Teško ih se moglo kontrolirati. MI6 je u to vrijeme planirao pomagati i financirati uspon desnih snaga u Italiji. Preko

Irana i ponešto preko Saudijske Arabije dobivali su puno podataka o Hrvatskoj i BiH. U obavještajni rad je bio uključen Loyd, jer su u njemu bili obavještajci M16, koji su istovremeno bili i u UN –u.

Tadašnji sekretar UN-a Butros Gali, direktno je držao pod kontrolom britanske interese u UN-u i prikrivao veći broj britanskih agenata. Imali su suradnike i u Vatikanu. U institucijama UNPROFOR-a i Kriznih ureda za BiH radili su isključivo ljudi čiji su poslodavci bili u Velikoj Britaniji. Upravo se u Velikoj Britaniji vršilo planiranje kriza na području bivše Jugoslavije. Diplomati i razna druga gospoda različitih uloga u društvu bili su zaduženi za vrbovanje suradnika. Primjer je Budimir Lončar koji je odigrao ulogu za MI6, spriječivši pravodobno naoružavanje Hrvatske preko UN-a. Tu je i Nasmijani Poljak, koji je godinama bio međunarodni eksponent za područje bivše Jugoslavije, a kojeg su M16 i Srbi držali „na uzdi“ preko njegove supruge.

Nasmijani Poljak uredno je dostavljao podatke o nestalima, ranjenima, osobama osumnjičenim za ratne zločine, bez obzira na njihovu nacionalnu i vojnu pripadnost.

Direktno su producirali jačanje desnice u Italiji, Njemačkoj i u Turskoj, nastojeći održati Tursku kao perspektivnu i opasnu silu prema Bliskom istoku. Po principu akcije i reakcije, procjenjivali su koja zemlja ima kakvu ulogu, interese, ciljeve i realne mogućnosti. Radili su na procjeni vlastitih potencijala i osjetljivosti na gubitke, pa pogodno plasirali te informacije. Proučavali su reakcije i odnose političkih i ekonomskih interakcija, i kada dolazi do odvijanja spontanog procesa.

Hrvatsku su pratili planski, projektirajući razaranje osobito u segmentima neprilagođavanja. Pratili su se sve razine društva, od obitelji do značajnijih pojedinaca.

Nastojalo se utvrditi koji su to najdjelotvorniji „rezači“ RH. Studirali su srpski model ekspanzije, grupnog djelovanja i pljačke „u interesu“ države. Analizirala se opasnost od mogućnosti razdvajanja dijelova RH, kao i razjedinjavanje Europe, putem faktora bivše Jugoslavije.

Istra je igrala glavnu ulogu u sprezi sa Italijom. „Tamo gdje nastupaju hrvatske tamburice, treba da ih prate srpske trube“. To je dobro odrađeno po pitanju Bunjevaca i Mađara. Uvažavati konkurente srpskih interesa a potom ih uništiti.

Analizirali su se potencijali i poslovne suradnje na liniji Srbija-Kuvajt, Saudijska Arabija, Irak i Iran, dok plaćanja za razne poslove idu preko Velike Britanije. Analizirao se i mentalni sklop Srba i Hrvata, da se vidi kako ljudi reagiraju na pojedine događaje.

Za „treći svijet“ definirali su se procesi, podaci, kontrolni elementi. Sraz prohtjeva i ciljane pripreme stanovništva prema budućim perspektivnim ciljevima kada dolazi do nekontroliranih uvjeta.

Određivale su se razine ostvarenja strateških ciljeva EU-a i SAD-a, s obzirom na ruski utjecaj i stvarne opasnosti od Rusa po ljudskim, vojnim i ekonomskim pitanjima.

Za dezintegraciju Slovenije pojačavali su i koristili Muslimane, a za Makedoniju Albance.

Britanci su tražili za vrijeme rata u BiH da se podigne razina suradnje na način da 80% novinara budu njihovi suradnici. Morali su biti mladi, lepršavi i neozbiljni. MI6 je uvela novi način prikupljanja, obrade, sintetiziranja i distribucije tih podataka. Sve je to bilo u funkciji obrane Srbije i dostave informacija Srbiji.

Kako ne bi bilo upadljivo, angažirani su ljudi iz trećih zemalja da razmjenjuju informacije sa Srbima i Muslimanima.

Putem medija su iskorištavali slabosti hrvatske migracijske politike, raspirujući paniku, a sve u svrhu toga da što više izbjeglica dođe u Hrvatsku kako bi mogli među njih ubacivati ljude koje mogu koristiti za različite zadatke. To je bila preporuka francuske obavještajne službe.

Izbjeglice, posebno Muslimani, služili su im za financijsko iscrpljivanje Hrvatske, kako bi i na taj način onemogućili Hrvatskoj ulazak u EU. Istraživali su mogućnosti da se pomoću Mađarske i Italije traži ukidanje sankcija Srbiji. Veleposlanstva BiH u Sloveniji, Mađarskoj, Austriji i Njemačkoj, prema informacijama

BND-a, izdavala su u vrijeme rata sumnjive, krivotvorene dokumente.

Britanska služba MI6 je u vrijeme rata, a poglavito nakon njega, koristila Račana i Budišu, da svojim izjavama čim više naštete Hrvatskoj, pa da u konačnici i preuzmu vlast, što se i dogodilo uz pomoć SAD-a. Račan je skinuo sav politički balast stranke, što će i dovesti do preuzimanja vlasti komunista u Hrvatskoj.

Korišten je Milivoj Maksić u Beogradu, siva eminencija ministra vanjskih poslova Srbije, koji je školovao diplomatski kadar Srbije za ofanzivu prema RH.

Budući Hrvatska u to vrijeme nije vodila računa o svojim manjinama u Poljskoj, Slovačkoj, Češkoj i Mađarskoj, Britanci su ih na sve načine pokušavali neutralizirati.

Broj geo-stacioniranih satelita koji stalno stoje u stabilnoj putanji iznad Hrvatske, BiH i Srbije, u to se vrijeme povećao nekoliko puta, a podaci su se slali u sjedište NATO-a. Za prikupljanje informacija na terenu koristili su slijedeće metode.

- što više Srba postaviti za prevoditelje kod promatrača EZ-a, UNHCR-a, UNPROFOR-a, i koristiti ih za komunikaciju sa lokalnim srpskim stanovništvom;

- ubaciti svoje ljude u HV i HVO te imati krtice u Vladama RH i BiH, što su i imali, ubacivanjem bivših djelatnika JNA koji nisu kompromitirani;

- koristiti Albance – Muslimane koji su povezani sa svojom mafijom u Hrvatskoj, odnosno Zagrebu;

- koristiti dopisnike i radio amatere za hvatanje poruka.

Tako je korišten Milan Dragović, rođen u Beogradu, državljani Francuske sa stanom u Zagrebu. Bio je dopisnik za „France Press“, najprije u Mostaru a zatim u Zagrebu. Šalje masu informacija koje nisu novinarskog karaktera i vodi svoju obavještajnu mrežu. U javnosti se stalno poziva na Predsjednika RH, na čiju je inicijativu i pozvan u Hrvatsku. Na Jadranskom moru ima vikendicu.

- koristiti za svoje interese ugledne i poznate ljude koji su ranije trgovali sa Srbijom i koji vjeruju da će to opet moći raditi;

- koristiti studente Islamskog fakulteta u Sarajevu;

- pratiti proizvodnju borbenih vozila u RH;

- pratiti rad bosanske obavještajne službe, koja je u vrijeme rata imala 3000 djelatnika, a oni svojih 1000 suradnika u RH.

Sve navedene podatke Vrana je dostavio šefovima u SZUP-u. Ali, oni nisu bili zainteresirani za njih. Tako su Britanci mogli nesmetano provoditi svoje planove.

ARKAN

Postoji nekoliko verzija razloga puštanja na slobodu ovog, najpoznatijeg srpskog zločinca, nakon što je bio uhićen u Hrvatskoj. Jedna od teorija glasi, da mu je hrvatski političar Degi ujak. Degijeva sestra zvala se Slavujka, kao i Arkanova majka. Bila je rođena u Otočcu, kao i Degi, dok je Arkan rođen u Brežicama. Degija se u Beogradu oslovljavalo s „naš Degi“. Previše slučajnosti.

Druga, manje vjerojatna teorija je bila, da je Seka zaglavila na Fruškoj gori s ljubavnikom, pa se morala obaviti razmjena.

Kako je sve u ovom ratu bila trgovina, vjerojatno je to bilo i u ovom slučaju. Da je završio u zatvoru ili bio likvidiran, spašene bi bile na desetine tisuća života.

Početkom rata, svima u Srbiji je bio dobar. Naročito Voždu. Živio je kao srpski kralj. Njegovi „tigrovi“, kako je nazivao svoje postrojbe, nisu bili vični ratovanju. Samo pljački, silovanju, mučenju, masakriranju. Po logorima su izmišljali sve moguće seksualne perverzije na koje su tjerali logoraše, da bi snimke tih užasa kasnije čak i prodavali po svijetu.

A taj isti svijet, umjesto da zaustavi divljaštvo, perverzno uživa u gledanju takvih snimki.

U ratu je trgovao i hrvatskom naftom, pa je od nafte i pljačke stvorio veliko osobno bogatstvo. Oženio je, po mnogima najljepšu „pevaljku“ u Srbiji.

Vrana je dobio zadatak od NATO-a da sa grupom Srba, koji će ga čekati u Beogradu, uhiti Arkana. Trebali bi ga njihovim helikopterom prebaciti do vojne baze „Igl“ kod

Tuzle, gdje će čekati avion koji će uhićenika prevesti direktno u Haag.

U zrakoplovnoj luci u Beogradu dočekala su ga dvojica, Crni i Bijeli, vozač i pratilac. Odvezoše ga na Terazije. Tamo su popili kavu i dočekali drugu dvojicu, koji su ih pokupili u „SUV“ crne boje sa zatamnjenim staklima.

Dovezli su se do velikog hotela. U predvorju sjedi Arkan sa tjelohraniteljima. Vrana kreće prema njemu, spreman zapucati u svakom trenutku. Crni i Bijeli ga prate. U tom trenutku, osoba koja sjedi nasuprot Arkanu, ustaje i puca u njega. Tjelohranitelji su zastali ugledavši Vranu i njegovu dvojicu kako kreću prema njima. Nastaje opći metež u predvorju hotela. Vrana prepoznaje ubojicu. Bio je to Eskobar, jedan od glavnih u beogradskom podzemlju. Ubojica trči i nestaje u gužvi. Ljudi viču i bježe prema izlazu hotela. Kralj Arkan ostaje ležati u krvi. I tada je imao onaj nestašan, gotovo dječjački izraz. Ubojica dječjeg lica.

Kada je sjeo u „SUV“, Vrana je otpustio četvoricu pratitelja i sam se uputio u Veleposlanstvo SAD-a podnijeti izvješće. Akcija je propala. Eskobar je pucao po nalogu Miloševića.

Eskobar je nesmetano dolazio u Hrvatsku. Imao je bošnjačku putovnicu koju je dobio u Tomislavgradu. Šef policije iz Tomislavgrada, osobno mu je svaka tri mjeseca slao potvrdu o nekažnjavanju na kućnu adresu u Beograd. U Hrvatskoj je kupio mnoge nekretnine, na tuđa imena, sve uz znanje hrvatskih vlasti. Samo su ga pratili, ništa više. Očito, i nekome iz Hrvatske nije bilo drago da Arkan ode živ u Haag. Tko zna da li bi spomenuo koje poznato ime.

Eskobar sada može putovati u bogate arapske zemlje. Tamo ga nitko ništa ne pita. Novac je univerzalan govor kojeg svi razumiju, a Eskobar ga ima u izobilju.

Da li bi Vrana ručao sa Eskobarom? Odgovor je potvrđan. Jedan drugome nisu ništa loše učinili. A koja je uostalom razlika između Eskobara i nekog političara? Od prvog strada pojedinac, od drugog – cijeli narod.

GRANATIRANJE SRBIJE

Svijet je uz dobru propagandu sklon svemu vjerovati. Tako je Vrana, u razgovoru s jednom odgovornom osobom iz Beograda, saznao da je bombardiranje Srbije i Kosova bila jedna obična velika prijevara.

Bombe su bacane izvan civilnih i vojnih objekata. Padale su po brdima i livadama. U Beogradu bi ispraznili objekte, jer im je iz NATO-a unaprijed javljano što će i kada biti bombardirano. Milošević je zapovijedio da volonteri zaposleni na TV Beograd moraju ostati u zgradi kako bi, nakon što stradaju, Srbija mogla pokazati svijetu svoje civilne žrtve.

Slika u jednim novinama trebala je govoriti o granatiranju tvornice „Crvena Zastava“, jer se tamo osim automobila proizvodi i oružje. U dogovoru s NATO-om, ispraznili su jednu halu za montiranje automobila, ali su zaboravili maknuti gornji dio Zastave „Jugo 45“, što je nakon granatiranja prazne hale djelovalo impresivno na fotografiji koja je osvanula u svim novinama.

Beograđani su na večer izlazili na mostove, tako da ispadne kako oni svojim tijelima brane mostove od NATO-vih bombardiranja. Prava istina je da mostovi nisu ni bili u planu granatiranja, a Beograđani su došli

braniti mostove jer su bili - ucijenjeni. Naime, ujutro bi na poslu našli obavijest da moraju u 20,00 sati biti na određenim mostovima. Ako to ne učine, mogu izgubiti posao. Na mostu bi bili popisivači koji bi evidentirali tko je došao a tko nije. Lijepo je bilo vidjeti kako gomila ljudi „dobrovoljno“ svojim tijelima brani most, koji neće biti bombardiran.

Po nalogu CIA-e, doista je granatirano Kinesko veleposlanstvo u Beogradu, tačnije, ciljan je određeni dio Veleposlanstva.

PLESO

Na Plesu su bile slabe sigurnosne mjere. Jedan od kontrolora došao se požaliti Vrani, pa mu je ispričao kako je 1992. godine iz Osijeka stigao šef civilnog aerodroma sa suprugom, instruktoricom kontrole letenja u Osijeku.

U Osijek se nisu željeli vratiti, jer im nova hrvatska vlast u tom gradu nikako nije odgovarala. Postao je kontrolor letenja u Zagrebu a supruga je i nadalje bila instruktora. Imao je uvid u svu dokumentaciju civilnog i vojnog zračnog prometa.

U kafiću zračne luke često su razgovarali s Vericom, kćerkom oficira JNA u vojnom zrakoplovstvu i njezinom kolegicom Sanjom, o vojnim planovima letenja. Vlado, pomoćnik ravnatelja za zračni promet, bio je tada glavni za zapošljavanje novih kadrova.

Bio je bivši oficir JNA i vojni kontrolor letenja u Puli. 1991. godine javio se na Tuškanac za posao u MORH-u. Bio je primljen i poslan na Pleso. Pričalo se da je on „trojanski konj“ JNA.

Tako je 1993. Vrana dobio kopiju faxesa za vojni plan letenja HRZ-a toga dana. Isti takav fax završio je i u sjedištu UNPROFOR-a u Zadru, što znači u MI6, a u konačnici kod Srba. I tu su „curile“ informacije.

MILKO

Jednog lijepog dana u Zagrebu, šecući Ilicom, Vrana sreće Milivoja, očevog starog znanca. Pozvao ga je na kavu. Razgovor je tekao o događajima iz prošlih vremena. Milivoj mu spomene da bi se sutra trebao naći s jednim prijateljem, Milkom, koji bi i Vranu mogao zanimati.

Idućeg dana Vrana je sjedio na piću sa Milivojem i Milkom. Milko je bio stručnjak za raketno gorivo. Školovao se u SAD-u i Velikoj Britaniji. Pričao je Vrani kako je riješio tehnološki problem za gorivo i punjenje za dalekometne rakete. Ni Srbija ni Irak nisu tada imali za to rješenja. Napravio je i proračune, znajući da Hrvatska, umjesto kupovine strane tehnologije, može imati takve rakete. Taj projekt kočili su mu razni kvazi znanstvenici u Hrvatskoj. Milko se htio obratiti javnosti, ali mu je diskretno rečeno da to ne radi ako hoće živjeti. Htio je razgovarati sa ministrom obrane RH, ali i to je bilo bezuspješno. Veliki otpor njegovom projektu dolazio je od Brodarskog instituta iz Zagreba i nekih akademika.

Vrana mu je objasnio da je u Hrvatskoj sve isprepletено raznim privatnim i drugim interesima, dok su hrvatski interesi na posljednjem mjestu. Kada bi sva „domaća pamet“ bila prihvaćena i na cijeni, ova država bi krenula u pozitivnom smjeru. Ali to nije nikome u interesu. Jedino je bitno tko će i koliko zaraditi.

Milko je i nadalje pokušavao plasirati svoj znanstveni rad, ali je na kraju umro. Prirodnom smrću? Vrana to nije otkrio.

ZENICA

Obično se priča o zločinima Srba i Hrvata. A što su sve Muslimani radili na prostoru BiH?

Sukob Muslimana i Hrvata počinje u Zenici, 18. travnja 1993. Muslimanske snage, u čijim redovima je bilo mudžahedina, od kojih najviše Pakistanaca, protjerali su HVO iz Zenice. Od tada, za Hrvate u Zenici počinje prava golgota.

Najprije su provalili u dom „Kralj Tomislav“, demolirali ga i spalili hrvatsku zastavu. Zatim, opljačkali sva skladišta sa hranom i svu odnijeli sa sobom. Počela su i hapšenja uglednih Hrvata. U podrumu muzičke škole napravili su pravo mučilište, a na zidove objesili slike Imama Homeinija. Prozvali su je „hrvatsko mučilište“. Ispred škole su na zemlju stavili hrvatsku zastavu, pa dovodili Hrvate da gaze i pljuju po njoj. Koji Hrvat bi to odbio, bio bi odveden u podrum iz kojeg se više ne bi vratio.

Sva okolna sela u kojima je bilo hrvatsko stanovništvo opljačkana su, dok su se stanovnici povukli u Vitez.

Ušli su i u Župni dvor, vezali kapelana i župnika Rajića, tukli ih i urinirali po njima, da bi zatim i opljačkali dvor.

Puno je Hrvata i Srba ubijeno u Zenici. U hrvatskom dijelu oko Ahmića i Viteza, za odmazdu su pribijali Hrvate na križ od dasaka i tako ih zakopavali u zemlju.

U Zenici je u sastavu muslimanskih snaga bilo oko 200 mudžahedina, koji su inače u svojim državama uglavnom bili osuđenici na dugogodišnji zatvor, pa im je obećano, ako se živi vrte iz Bosne, da će im kazne biti oprostene. Imali

su brigadu „El Mudžahid“ koja se sastojala isključivo od Muslimana – stranaca, a specijalnost im je bilo pljačkanje, silovanje i ubijanje civila.

U Zenici su Srbi i Hrvati doslovno gladovali. Mnogi su se bacali sa viših zgrada, da si odmah skrate muke. Na Lambrovića polju u bescijenje su prodavali ono malo preostalih stvari. Hodže su u džamiji govorili: „ne kupujte ništa od ćafira, jer oni će ionako sve morati ostaviti“.

Iznad Perin-hana otvarali su i pljačkali srpske grobove, a iznad Podbrežja hrvatske. Javno su spalili križ pred Cvjetnicu.

Među Muslimanima zavladała je prava euforija u slavljenju i štovanju Islama. Žene su nosile pokrivala za glavu. Morale su roditi najmanje petero djece.

Sve su to Muslimani radili i u drugim dijelovima BiH gdje su imali vlast.

Sada, kada je rat završio, svi bi se trebali praviti kao da se ništa nije dogodilo. Tako sugeriraju političari. Ali narod nije glup. Narod ne zaboravlja.

BIHAĆ

Bihać je bio grad pod opsadom Srba, i grad koji je mogao biti svakog trenutka osvojen. Ali nije. Trgovanje je bilo uvijek ispred svega. Iz Zagreba se mogla prevesti roba u Bihać bez većih problema, samo je trebalo platiti, dio četnicima a dio UNPROFOR-u.

Na čelu V Korpusa Armije BiH bio je general Atif Dudaković, koji je granatirao Kijevo u Hrvatskoj i na popisu je ratnih zločinaca. Bio je zaljubljen u zagrebačku novinarku Nadu Starijaš, koja je udajom postala Nada Al Issa. Nazivao bi je u Zagreb i telefonom bi joj znao svašta ispričati, što bi ona kasnije komentirala u krevetu s Vranom. Zamjenik Dudakoviću bio je Mirsad Ćatić, koji je zapovijedao i koordinirao razaranje Zadra. Bilo je toliko izdaja, da je V Korpus imao stalne gubitke u ljudstvu i tehnicima. Demoralizirana vojska željela se predati, jer im je bilo dosta akcija u kojima bi ih uvijek dočekali spremni Srbi.

V Korpus je vršio genocid i na vlastitom narodu. Tako su pobili 500 civila na Hukića brdu kod Kladuše i tri dana nisu dali UNPROFOR-u da uđe na tu lokaciju. Iz Bihaćkog kraja je 80.000 izbjeglica pobjeglo Srbima zbog straha od V Korpusa Armije BiH. Bilo ih je puno i u AP Zapadna Bosna.

Nakon „Oluje“ je V Korpus Armije BiH krenuo u pljačku i palež srpskih kuća u Hrvatskoj. Napadali su kolone izbjeglih Srba, ubijali ih i pljačkali. To se kasnije pripisivalo Hrvatskoj vojsci i generalima Gotovini i Markaču. Hrvatska vojska je zaustavila V Korpus kod Plitvica, inače bi došli do Karlovca.

Sony Boy je odobrio da svi iz Bihaća i AP Zapadna Bosna koji to žele, mogu dobiti hrvatsko državljanstvo. Na taj je način želio približiti taj dio Bosne Hrvatskoj.

Dudakovića je Sinek I toplo dočekao na mostu između BiH i Hrvatske. Tapšajući jedan drugoga, srdačno su se pozdravili.

Dudaković nikada nije odgovarao za zločine u RH, a niti za namjerno vođenje svojih vojnika u srpske zasjede.

MUSLIMANI

Hrvatima se mora priznati da su tijekom rata puno pomogli Muslimanima iz BiH. U jednom je trenutku u Hrvatskoj bilo 500.000 izbjeglica. Spasili su Bihać i Cazinsku Krajinu a Bihać je mogao postati druga Srebrenica. Hrvatska vojska je u teritorij BiH ušla temeljem sporazuma Predsjednika i Velikog Vezira, potpisanog u Splitu. Oslobođen je dio BiH, a u tim borbama teško su stradale sve elitne postrojbe Srba. U veljači 1995. u Dubrovnik su došli Krojač Salim, Šemso T. i Azim K., koji je bio jedan od glavnih logističara Armije BiH, na sastanak SDA. Sastanak se održavao u hotelu „Grič“, a sudjelovalo je oko 200 osoba.

Vrana se ubacio na taj sastanak kao „gost iz Kuvajta“, što nije bilo teško, s obzirom da je dobro vladao arapskim jezikom. Bilo mu je mučno slušati govore koji svojim sadržajem raspiruju mržnju i sukob između Hrvata i Muslimana te islamiziranje Armije BiH i obavještajnih službi. Morao je slušati kako „jedinu sreću i spas Muslimani u BiH imaju u stranci SDA i Velikom Veziru“.

To se događalo prije „Oluje“. Unatoč tim saznanjima, Hrvatska vojska je oslobodila dio teritorija BiH. Krojač Salim je Predsjednika posprdno nazivao „Krivousti“, pričao je kako Musliman ne može biti u braku s osobom druge vjere, što je bio čest slučaj u vrijeme Jugoslavije, i da takve brakove treba poništiti.

Vrana je saznao od Denisa M., profesora filozofije i bivšeg djelatnika SSUP-a Jugoslavije a poslije predstavnika „Brodokomerca“ u Zagrebu, da su pomoćnik vojnog atašea Šeta Š., Azem K. i Šefko O. te tajnik Mešihata Ahmet I. povezani sa ministrima obrane i MUP-a RH i s hrvatskim generalom zaduženim za nabavu oružja za Hrvatsku vojsku, te da su svi papiri o trgovini oružjem išli preko njih. Isto je tako, izvjesni Bahija Grahić iz Brčkog, stalno govorio Vrani da netko u MORH-u uzima veliki novac udarajući pečate za humanitarne konvoje, kako ih nitko nebi dirao, a koji ustvari prevoze oružje. Radilo se o generalu Gromu.

Mnoge pošiljke oružja kamuflirali su prevozeći ga u vozilima Veleposlanstva RH s diplomatskim oznakama. Tako su krajem 1993. Faraon i Altaj razgovarali o „velikoj stvari koja se nalazi na putu i mora se transportirati u horizontalnom položaju jer je vrlo osjetljiva“. Iduće noći Šeta je s nepoznatim muškarcem u kombiju Veleposlanstva BiH prevezao zapakirani predmet veličine 120x50x80 cm i jednu mrežastu antenu veličine 100x40 cm preko graničnog prijelaza Bregana u Republiku Sloveniju. Nepoznati predmet utovarili su u Zagrebu, ulici Vidikovac, u jednoj garaži, da bi se potom odvezli u Bužanovu i utovarili još dva veća paketa. Vrana se toga dobro sjećao, jer je bio s Pratljom i sve vidio.

Bilo mu je žao što nisu imali dozvolu da presretnu pošiljku dok je bila još izvan kombija, nego su je mogli samo ispratiti do slovenske granice.

Krojač Salim je bio dobar prijatelj s Bradonjom. Bio je utvrđeni suradnik strane obavještajne službe, veza stranog diplomatskog predstavništva s Veleposlanstvom BiH u Zagrebu, muslimanski ekstremist. Djelovao je na izazivanju nacionalne, vjerske i rasne netrpeljivosti, a preko teritorija RH prenosio je oružje, drogu, krivotvorine i slično.

Među njegovim stalnim prijateljima bio je i Sead Pipić koji je za vrijeme bivše Jugoslavije, preko svoje tvrtke u Singapuru, nabavljao elektroničku i kompjutorsku opremu za SSSR. Suradivao je s djelatnikom KGB-a Vitalijem Samborovom. Za vrijeme Domovinskog rata sudjelovao je u trgovini oružjem. Javno je predlagao da Hrvatska iznajmi rusku podmornicu na atomski pogon, koju bi on nabavio, a koja bi bila stacionirana u Splitu i proizvodila električnu energiju. Bio je inače i stalni gost u Uredu Bradonje.

TUZLA

Vrani je na stol stigao zahtjev za hrvatsko državljanstvo direktora Tuzlanske banke. S Mulamehmedovićem je Vrana obavio površni razgovor u Petrinjskoj ulici, a pravi se nastavio „Pod mirnim krovovima“, poznatom zagrebačkom restoranu.

Nakon jela i ispijenih butelja vina, Mulamehmedović je otkrio karte.

Spavao je u prostorijama SDP-a, a ne u nekom od hotela da ga se ne identificira. Za SDP je vršio određene financijske transakcije. Prenosio je njihov novac u Tuzlansku banku, a potom u strane banke, da se izbjegne kontrola.

Tuzla je bila svojevrsni međunarodni eksperiment SAD-a. Trebao je pokazati kako Hrvati, Srbi i Muslimani mogu funkcionirati zajedno u istom gradu. Nedaleko od Tuzle Amerikanci su izgradili vojnu bazu „IGL“, pa se moglo slobodnije trgovati i vršiti novčane transakcije.

Košarkaški klub iz Tuzle povremeno je gostovao u Europi, pa je SDP putem kluba iznio zlato u inozemstvo, u jednu stranu banku. Nitko nije kontrolirao prtljagu sportaša koji dolaze iz ratom zahvaćene zemlje. Zlatom bi financirali povratak na vlast, ukoliko Hrvatska izgubi rat, a to je uključivalo i kupovinu oružja za SDP-ovce.

Mulamehmedović je na koncu dobio hrvatsko državljanstvo, a u SDP-u se nikome ništa nije dogodilo. Na sličan je način državljanstvo RH dobio i gradonačelnik Tuzle, kao i njegova supruga i sin. U ovom slučaju je

zanimljivo, da je supruga gradonačelnika špijunirala muža i Vrani davala informacije. Vrana je čak saznao šta je gradonačelnik pričao s predsjednikom SAD-a, kada je bio s njim 15 minuta „na samo“ za vrijeme tradicionalnog doručka u Washingtonu.

FATMA

U zgradi Hrvatskog Sabora, Službi za informiranje radila je Fatma. Došla je na preporuku Garavog, šefa kabineta predsjednika Sabora. Zapravo, radila je za Iran. Sve je informacije prosljeđivala Irancima, otvoreno se sastajući s prvim tajnikom Veleposlanstva.

Hvalila se da je Bradonjina ljubavnica. Pričala je da Bradonja ima „pitona“ od cca 3 cm, pa mora dugo „hobliti“ dok ne...

Unatoč svim informacijama koje je Služba pribavila o Fatminom djelovanju, nitko iz vlasti nije reagirao. Inače Fatma je bila jako zgodna. Bila je dobra i sa Predsjednikovim Sinekom II, koji je imao tvrtku „Obitelj“ d.o.o.. Svojim radom najviše je štetio svom ocu. Bezobzirno se koristio obiteljskim prezimenom, pa je dobivao što god je htio. Fatma je preko njega rješavala putovnice i Domovnice svojim muslimanskim vezama. Hvalila se i da je jedina Muslimanka u Hrvatskoj koja je završila tečaj za pilota za manje zrakoplove tipa „Cessna“.

Od svoje je bake naslijedila „dar“ za proricanje sudbine te davanje savjeta za liječenje zdravstvenih tegoba pomoću

raznih vrsta čajeva. U njezin stan u Zagrebu, dolazili su mnogi političari i druge poznate osobe iz javnog i kulturnog života. Spravljala je razne čajeve za svoje klijente, koje su oni pili za vrijeme „seanse“. Nesvjesni, pod utjecajem tih čajeva, pričali bi sve što je nju zanimalo. Seksala se s mnogima, pa i s Garavim. On je rado dolazio i na njezine „sotonističke seanse“ koje je kasnije primjenjivao i u svojim poslovima.

Sineku II su nakon Fatme, Muslimani namjestili zgodnu konobaricu koja je radila u Istri i u Rijeci, da bi potom, za tu prigodu bila dovedena u Zagreb. Isplanirana je njezina trudnoća.

Preko budućeg predsjednikovog nasljednika trebala je ostvariti utjecaj na Predsjednika, a time i na njegove određene odluke. Trudnoća je uspjela, a sve druge planove osujetila je bolest a kasnije i smrt Predsjednika, koja je ujedno značila i propast Sineka II.

GARAVI

Vrana je dolaskom u SZUP upoznao Šušu, starog djelatnika kojeg su kasnije potjerali u mirovinu jer je znao previše podataka o Garavom.

Garavi je naime, u vrijeme bivše države bio uhićen u nekim kriminalnim radnjama i na ispitivanju u stanici milicije ponudio je suradnju. S njim je razgovarao Šuša, tada djelatnik SDS-a. Tako je Garavi počeo raditi za njih, da bi ga kasnije preuzeo KOS. Zahvaljujući „djelovanju“ Garavog, stradali su djelatnici „Kršćanske sadašnjosti“ i novinari lista „Mi“, koji su bili optuženi da su teroristička organizacija. Vrana je razgovarao s jednim od optuženih, koji mu je pričao kako je tužiteljstvo na Vojnom sudu u Sarajevu tražilo za njega deset godina samice, ali je, zahvaljujući sposobnom odvjetniku, dobio „samo“ dvije godine.

Garavi je gradio karijeru kao katolik, kojeg je proganjala SDS u bivšoj Jugoslaviji. Bio je HDZ-ova krtica, tajno radeći protiv Predsjednika. Broj Jedan bio mu je preporuka za načelnika PUZ-a. Sa mnogim zvučnim političkim imenima imao je trajnu suradnju na zajedničkim poslovima šverca droge i cigareta. Pojedini kadrovi u zagrebačkoj policiji koje je postavio Garavi, sudjelovali su u raznim kriminalnim radnjama, a izvršavali su i likvidacije poznatih kriminalaca, koji nisu i nikada neće biti razotkriveni. Ostali su zapamćeni kao obračuni zagrebačkog podzemlja.

Za Garavog se pričalo da je narcisoidan lik koji ujutro dugo stoji ispred ogledala i proučava ima li koju novu boru na licu, kakva mu je frizura i koji izraz lica mu najbolje

stoji. Volio je imati više ljubavnica, pa je zbog nedostatka vremena često slao svoje zamjenike na važne sastanke i kolegije. U trenutku je mijenjao raspoloženje. Znao je biti miran, staložen, simpatičan, a ako mu nešto ne bi bilo po volji, izraz lica bi mu postao zlokoban. Onaj tko bi ga naljutio, trajno bi izgubio sve pozicije na radnom mjestu. Ponekad i sve što je imao.

Garavi kasnije postaje šef krovne obavještajne službe a nakon toga i ministar jednog od najmoćnijih ministarstava u državi. Nitko se više ne usuđuje išta „kopati“ protiv Garavog ili njegovih prijatelja. Tko bi pokušao, završio bi poput načelnika Vojne obavještajne na skijanju. Svi znaju da to nije bila slučajna nesreća. Bilo je to savršeno ubojstvo.

Narod samo želi dobro živjeti, nije ga u konačnici briga tko je na vlasti. UDB-i je stalo do države sve dok je ona „dobra krava muzara“. Krava može krepiti, ali UDB-a će i dalje živjeti. Nered i lopovluk mogu egzistirati kada država nije jedinstvena, kada se ministri moraju konzultirati s raznim lobijima prije donošenja bilo koje važnije odluke. Zato Hrvatska ne može napredovati. Zato u njoj mogu živjeti na stotine Bradonja i Garavih. Zato se i dalje obožava lik i djelo druga Tita, pjevaju se partizanse pjesme, narodu se sugerira da je sve ono staro iz bivše „Juge“ dobro a ovo ne valja. Da Domovinski rat nije bio ni potreban, da su branitelji izvor svega negativnog. Svaka normalna država cijeni svoje vojnike, osim Hrvatske. Možda zato što su branili svoj dom i obitelji, a nisu se borili za interese krupnog kapitala, negdje u Iraku ili Afganistanu.

TRI GRACIJE

U Policiji u Zagrebu radile su tri „gracije“. Jedna na putovnicama u Petrinjskoj, druga na osobnim iskaznicama u istoj zgradi a treća na izdavanju prometnih i vozačkih dozvola u Ilici. Sve tri, prosječno zgodne žene, koje su odjećom naglašavale ono što je muškarcima inače drago za vidjeti, a šminkom prikrivale nedostatke. Spavale su sa svakim od koga bi mogle dobiti kakvu korisnu informaciju. Iste bi prosljeđivale u Beograd ili Knin, zavisno za koga bi bile važnije. Uglavnom su ih osobno nosile, bez da ih itko pita za njihova putovanja. Služba ih je pratila danonoćno, bile su pod svim mjerama. Nakon što su napokon uhićene i privedene, uz sve neoborive dokaze završile su u zatvoru.

Inače, prodavale su originalne putovnice, osobne iskaznice te vozačke i prometne dozvole. Kada nisu mogle same putovati preko Mađarske u Srbiju ili u Knin, podatke bi davale poznatoj novinarki hrvatskih listova Bibi, koja se sastajala s vodećim ljudima srpske obavještajne službe u Beogradu i predavala im tajne podatke. Podrazumijeva se da je i Biba bila pod posebnim mjerama Službe.

Kasnije, kada se javno razotkrilo da je bila tajno praćena i snimana, digla je javnost na noge pozivajući se na novinarske slobode, ugrožavanje ljudskih prava i slično. Zgrožena javnost stala je u obranu „jadne novinarke“, ne sluteći pravu istinu. Ili nikoga nije bilo ni briga. Biba je postala junak, radeći protiv države u kojoj je živjela.

Mjesec dana nakon uhićenja „tri gracije“, Vrana ih sreće u tramvaju. Ne vjeruje svojim očima. Osobe uhićene za špijunažu, slobodno šeću po Zagrebu.

Jedna od njih, visoka crnka, baca mu se u zagrljaj i uvaljuje mu jezik „među mandule“. Bit će da ih je izvukao Tupi, dobar drug i komunista, razmišlja Vrana. Broj Jedan je opet trijumfirao.

Pa, ako ova država nema ni trunke morala, zašto bih ga ja imao, pitao se Vrana. Završili su svi četvero u crnkinom stanu. Bila je to luda noć.

Poslije su one pomagale Vrani kad god bi trebao kakvu informaciju. Bile su poput „Charlijevih anđela“.

MINISTAR MRAVOJED

Mravojed je bio ministar MUP-a, bliski suradnik Mikija, prvog šefa osiguranja Predsjednika. Miki je u vrijeme bivše države bio načelnik odjela za terorizam u Centru SDS-a na Zrinjvcu. Kao lojalan drug, preuzimajući predsjednikovo osiguranje, skovao je plan sa Brojem Jedan, da Predsjednika likvidiraju prije proglašenja samostalne i neovisne Hrvatske. Međutim, planove im je osujetio Lovac Luka, koji je postao novi šef osiguranja Predsjednika.

Miki i Mravojed su se uslijed novih okolnosti odmah sastali s Brojem Jedan, koji je tada bio i savjetnik Gusanu. Trebalo je razraditi novi plan, kako eliminirati Lovca Luku. Najbolje njegovom kompromitacijom. On im se zamjerio još početkom balvan revolucije, kada je, bez većeg incidenta, vratio Policijske postaje u Petrinji, Pakracu i Plitvicama u nadležnost hrvatskog MUP-a. A trebalo je, prema njihovoj zamisli, prikazati hrvatsku policiju kao „ustašku“, koja tuče, maltretira i ubija Srbe.

Lovac Luka je kao pravi profesionalac izbjegao sve te zamke, pa postavljene kamere TV Beograda u Petrinji, Pakracu i na Plitvicama, nisu mogle ništa snimiti što bi JNA dalo razlog da legalno napadne Hrvatsku.

Kako im pakleni plan nije uspio, Lovca Luku su pokušali likvidirati, stavljajući mu sredstvo za spavanje u sok koji je popio neposredno prije vožnje iz Karlovca za Zagreb. Ni to im nije uspjelo. Ministar MUP-a tada je bio Partizan, kojeg je naslijedio Srećko, a nakon Srećka je došao Mravojed.

Upravo on šalje Lovcu Luki druga Madraca i to ozvučenog. Madrac mu ulazi u kabinet i počinje pljuvati, provocirati i blatiti Predsjednika. Misleći da se radi o pijanoj budali, Lovac Luka ne prijavljuje incident. To su jedva dočekali Mravojed i Miki te prvom prilikom snimku predočili Predsjedniku.

Lovac Luka je završio kao prodavač voća i povrća na Trešnjevačkom placu.

Uklonivši i posljednju prepreku do Predsjednika, mogli su ga početi „obrađivati“. Uz pomoć britanske i francuske obavještajne službe, plasirali su mu puno nevažnih podataka, znajući da Predsjednik sve mora imati pod kontrolom i u svemu sudjelovati. Tako su ga iscrpljivali da je zbog umora znao praviti gafove u javnim istupima. Zanimljiva je bila namještaljka sa famoznom salvetom na kojoj je tobože Predsjednik nacrtao nekakvu kartu s podijeljenom BiH. To je odmah plasirano u hrvatske novine, i to u one koje su kontrolirali UDB-ini suradnici. Naravno da je salveta bila podvala agenta MI6.

Kada je urednik „Vjesnika“ jednom prilikom pitao Predsjednika, što misli o podatku da u Japanu važnije tvornice i kapital drže poznate obitelji, i da li bi se takav model mogao primijeniti i u Hrvatskoj, Predsjednik je rekao da je to moguće pokušati, ali da takav oblik

privatizacije ipak ne bi bio dobar za Hrvatsku. Sutradan je objavljena „izjava“ Predsjednika o 200 bogatih obitelji u Hrvatskoj, kojima bi se u privatizaciji trebao podijeliti hrvatski kapital. Tako je nastala još jedna laž, koju do dana današnjeg nitko nije uspio demantirati.

Na pojedinim dokumentima s potpisom Mravojeda, ni tinta se ne bi osušila a već je kopija faxom iz Slovenije išla u Beograd. Vrana je na to upozorio Predsjednika, predočivši mu neoborive dokaze, ali Predsjednik bi mu uvijek govorio da je sada rat, da ima važnijeg posla i da će te probleme rješavati nakon rata. Nije bio ni svjestan u kakvu je mrežu ulovljen.

A Mravojed i Miki, osim što su bili povezani kumstvom, u međuvremenu su osnovali i zajedničku tvrtku.

Svi su jedni druge ucjenjivali, a sa svima njima, kao marionetama na koncu, upravljao je Broj Jedan.

Mravojedu je Vrana jako smetao. Sve češće je glasno razmišljao kako da ga se riješi. Međutim, drugovi su ga uvjerali da im je korisniji živ, te da bi bilo najbolje da ga zasada ostavi na miru.

Vrana je znao i za vilu u Zagrebu u koju su „glavešine“ dovodili prostitutke i s njima orgijali. Jedna od njih, Istrijanka, dala je Vrani fotografije iz kojih se da zaključiti da Mravojed, prilikom svojih „igrice“ u krevetu, voli biti u hulahopkama i s liscicama na rukama.

Mravojed je organizirao putovanja druga Veselog automobilom u Beograd, zatvorenom cestom „Bratstva i jedinstva“. Srbi nikada nisu zaustavljali njegov automobil. A zna se da je drug Veseli putovao Slobi na razgovore, jer su se telefoni i mobiteli prisluškiivali, pa su se na taj način prenosile poruke. Predsjednikove Slobi i obratno.

HUMANITARNE ORGANIZACIJE

Za vrijeme rata, u Hrvatskoj su djelovale mnoge humanitarne organizacije. Pod krinkom humanitarnog djelovanja, većina se bavila špijunažom, a tek manji broj stvarnim humanitarnim radom. Vrana je dobio zadatak da ispita tu situaciju i pomogne, jer bilo je puno posla a malo djelatnika SZUP-a koji su za takve poslove bili osposobljeni. Predmet istrage bile su arapske humanitarne organizacije. Mnoge su imale sjedišta i izvan Zagreba. Pomoću njih su mudžahedini dolazili u Hrvatsku i odlazili iz nje.

Vrana je otkrio da je na jednoj adresi, u privatnoj kući u Samoboru, prijavljeno čak 35 osoba arapskog podrijetla. Neki od njih su već imali dosje, još iz vremena bivše Jugoslavije.

Došavši na adresu u Samoboru, Vrana nikoga nije zatekao u kući. Pritajio se i čekao satima, dok nije naišla jedna ženska osoba, za koju se ispostavilo da je supruga vlasnika kuće. Pritisnuta činjenicama koje joj je Vrana predočio, priznala je da niti jedna osoba od prijavljenih Arapa nije tu nikada stanovala. Sve su to bile fiktivne prijave. Za to je dobivala veliki novac, koji je dijelila sa izvjesnim policijskim inspektorom PP Samobor. Sve te osobe, prijavljene na samoborskoj adresi, stanovale su na nepoznatim adresama u Zagrebu. SZUP je uz pomoć djelatnika toga resora, i to iz bivših struktura, sa odličnim vezama u arapskom miljeu, krenuo u lov na Arape-terroriste.

Jugoslavenska služba bila je temeljita u svom radu. Pratila je sve Arape koji su dolazili u Jugoslaviju, naročito

one koji su studirali na raznim fakultetima. Neke od njih su uspjeli vrbovati i poslije koristiti, pogotovo one koji bi povratkom u svoju zemlju dobili neka istaknuta radna mjesta, ili još bolje, postali članovi vlada svojih država.

Zahvaljujući tim vezama, SZUP je sada dobio puno korisnih podataka. Svi su pronađeni i protjerani iz Hrvatske.

U samoborskoj policijskoj postaji Vrana je razgovarao sa jednom službenicom u administraciji. Žene na takvim radnim mjestima obično znaju više od bilo koga u policiji. Ubrzo je sve doznao. Policijski inspektor je naglo podebljao svoj novčanik, a to nije ostalo nezamijećeno. Nakon toga saznanja, Vrana odmah sjeda u službeni automobil i odlazi direktno u sjedište PUZ-a u Maticinu. Prije toga je od Velikog Bude uzeo dokumentaciju koju je trebao predati Casanovi, zamjeniku PUZ-a.

Casanova, kako mu i samo ime sugerira, bio je poznat po svojim ljubavničkim pothvatima, pritom ne birajući ljubavnice. Jedna od njih bila je bivša UDB-ina kurva čiji je zadatak bio zavoditi hrvatske emigrante, da bi saznala gdje žive, što rade, kuda se kreću, što planiraju. Dobivene podatke prosljeđivala je Broju Jedan, a on prema njima dalje postupao. Kako je bila odlična u tom poslu, a i u krevetu, namjestio ju je za načelnicu jednog odjela u policijskoj postaji u Kustošiji. Bilo kuda – UDB-a svuda.

Nakon što mu je predočena dokumentacija vezana za samoborskog inspektora, Casanova je bio svjestan da ne smije odbiti Vranin zahtjev da se nešto poduzme u vezi s istim. Telefonom je nazvao nekog u PUZ-u i pitao imaju li išta napismeno protiv inspektora. Rečeno mu je da ima anonimnih a i potpisanih prijava protiv njegovog nezakonitog rada. Casanova više nije imao izbora. Smijenio je inspektora i premjestio ga u jednu postaju

u Zagrebu. Kasnije je degradiran i naposljetku poslan u mirovinu. Kazneno nije odgovarao.

Za protjerivanje Arapa iz Hrvatske, SZUP je temeljem prikupljenih podataka, u suradnji s policijom pokrenuo brojne akcije, finale kojih je bio upad u njihove kuće i stanove u tri u jutro, sa sudskim nalozima, uz potporu naoružanih specijalaca. Bez prevelike buke bili bi odvođeni u policijske postaje na ispitivanja koja su se vodila uz pomoć službenih prevoditelja, dok bi u stanovima i kućama bio izvršen detaljan pretres. Pronađeni podaci na računalima i disketama govorili su da se bave svime osim humanitarnim radom.

Supruge su im bile zakopčane i prekrivene, samo su im se oči vidjele. Prema njima se postupalo tako da se ne prekrši niti jedno njihovo vjersko pravilo. Neke od njih bile su i Hrvatice. Vrani nije bilo jasno što ih je navelo da haljine i kupaće kostime zamijene hidžabom. Jesu li se ikada pokajale što su tako radikalno promijenile svoj način života?

Mnoge humanitarne organizacije bile su paravan za teroristička djelovanja, špijunažu, trgovinu oružjem.

Amerikancima je bilo jako interesantno to što SZUP radi po pitanju Arapa. Htjeli su se dočepati svih podataka i uspostaviti blisku suradnju, ali stara udbaška garda ih je glatko odbila.

Poslije 2000. godine, nova struktura „mladih“ SDP-ovaca u POA-i i SOA-i sve bi svima davali i tako gubili na samostalnosti i vjerodostojnosti. Od tada su hrvatske službe služile kao servis stranim službama.

U ožujku 2000., jedan od čelnika stranke koja je tada pobijedila na izborima, zove telefonom Veleposlanstvo SAD-a, i razgovara s Veleposlanikom:

- Hvala vam što ste nam pomogli da pobijedimo na izborima.

- Jeste li vi normalni? Znae da se sve prisluškuje, a vi takve stvari govorite na telefon!

- Nema veze, mi smo sada na vlasti, tko nam šta može.

- Svejedno, dođite u Veleposlanstvo pa ćemo razgovarati.

Kod predaje šeika Abu Talala Amerikancima gadno su pogriješili objavivši sve u javnosti, a moglo se sve tajno izvesti. Zato je došlo do auto-eksplozije kod policijske postaje u Rijeci. Šef HIS-a htio je biti galantan pa je o svemu obavijestio novinare, ne sluteći da Hrvatskoj stavlja omču oko vrata. Zašto nije ništa poduzeo protiv Faraona, čije je vozilo eksplodiralo u Rijeci?

Vjerojatno Britanci nisu dali kompromitirati svog čovjeka i novinsku agenciju „TWRA“, pomoću koje su svoje agente slali među Muslimane.

Primjer obavještajnog djelovanja kroz različite organizacije na području Hrvatske je i „Udruženje građana okruga Bihać“ u Zagrebu, u kojem su djelovali Breza i Biban, obavještajci iz BiH koji su se, osim obavještajnim radom, bavili i nabavkom oružja za potrebe Armije BiH. Registrirani su njihovi kontakti sa Šetom i generalom Gromom.

U Hrvatsku su, na račun državnog proračuna, pozivani simpatizeri raznih građanskih i humanitarnih udruga, poradi održavanja raznih „stručnih“ predavanja. Vrana je u uredu letimično čitao jedan takav letak koji poziva zainteresirane na predavanje, a održat će ga dvije ženske osobe iz Njemačke. Prezime jedne od dviju predavačica Vrani je odmah „zazvonilo“. Odlazi provjeriti u informatički sustav i dobiva podatak kako su obje bile aktivne članice terorističke grupe Beider-Mainhof iz Njemačke. Pod takvim legendama su dolazile različite osobe, koje nisu imale nikakve veze sa humanitarnim radom ili sličnim djelatnostima.

Pod paravanom razmjenjivanja znanja i obavijesti dolazile su i M. Panich, urednica glasila „Srpska zaštita“ i „Sloboda ili smrt“ koja se nalaze unutar „Zemaljske uprave udruženja boraca kraljevske vojske Jugoslavije Draža Mihajlović“ i zaposlenica Veleposlanstva Velike Britanije u Zagrebu. Zatim, P. Radan iz Kanade, administratorica glasila „Srbija“ unutar četničke organizacije „Ravna Gora“, pa A. Mladenović iz Australije, urednica glasila „Suvobor“ unutar iste organizacije „Ravna Gora“. Bili su tu još i P. Miletović-Ostroški iz Beča, M. Milanović iz Španjolske, J. Jelavić iz SAD-a, autor knjige „Prvi Dražin ađutant“.

Takvi su „mirotvorci“ slobodno dolazili prikupljati podatke, te ih u svojoj obradi slali istomišljenicima u države iz kojih su stigli u Hrvatsku. Sve u sklopu rada humanitarnih i građanskih udruga.

ABOLICIJA

Nakon Domovinskog rata, uz pritisak međunarodne zajednice, donesen je zakon o aboliciji, kojim su svi četnici abolirani. Malo je ostalo onih koji su optuženi za ratne zločine. Čak su abolirani i stražari koncentracijskih logora koji su sada, nakon rata, drsko izazivali na ulici dojučerašnje bivše logoraše. Ako bi bivši logoraš samo zaprijetio jednom takvom, mogao je odmah biti uhićen. Najgore je bilo silovanim ženama. Njihovi mučitelji, koji su se mjesecima izivljavali na njima, sada su im se smijali na ulici i dobacivali prostote. Nitko ih nije zaštitio a niti kaznio silovatelje. Neki od njih radili su i u policiji. U PU Vukovarsko – srijemskoj, 2002. godine radilo je 39 evidentiranih ratnih zločinaca.

Svoju ulogu odigrao je i Frenki Simatović, koji je na zapovjed Miloševića, sa grupom odanih ljudi neutralizirao sve srpske rakete u RH nakon raketiranja Zagreba. I to je bila cijena abolicije, jer da su Srbi pogodili neke vitalne objekte kao što su pogoni Gradske plinare, pola Zagreba bi otišlo u zrak. Ili da je stradala Pliva kao bio-kemijski zagađivač, posljedice bi bile katastrofalne. Slično bi bilo i u drugim gradovima. Sa Srbima ste uvijek mogli pregovarati. Sa Muslimanima, nikada.

Vrani je na stol stigao zahtjev izvjesnog Željka Rogulića za stjecanje hrvatskog državljanstva. Kako je Željko bio u evidenciji, Vrana je brzo ustanovio da je bio sudionik ratnog zločina u selu Kusunje. Prema izjavi Srbina Steve, u borbama je u tom selu, 08. rujna 1991. poginulo osamnaest pripadnika HV-a, dok ih je sedam zarobljeno, mučeno i na kraju poklano.

Zarobljene pripadnike HV-a skinuli su do gola i doveli na cestu te natjerali da kleče. Potom su ih mještani tukli, rezali im noseve i uši. Prvog vojnika je zaklao Ivan Rogulić, a ostale je masakrirao i tukao električnim kabelom.

Među ostalim koljačima su bili Jovanka Nenadović, Gavriilo Ratković, Dmtitar Slavujević, Obrad Žestić i njegov sin Predrag, Miloš Golubović i njegov sin Željko, Gojko Golubović i njegov sin Milan. Prema izjavi mještanina Kusonja Steve, i Željko Rogulić je sudjelovao u tom masakru hrvatskih vojnika.

Vrana je poslao telegram u Frankfurt, u kojem se poziva Željka da treba doći u Zagreb kako bi podigao domovnicu. Nakon desetak dana, Željko je stigao u Zagreb i odmah bio uhićen te sproveden u zatvor u Remetinec. Nedugo zatim, pušten je na slobodu jer je aboliran. Vrana je bio zgrožen. Ali što je mogao, zakon se mora poštivati.

Dobro da taj zakon nije vrijedio za nacističke stražare u njemačkim koncentracijskim logorima. Preživjele logoraše iz takvih logora smrti cijeli svijet poštuje. U Hrvatskoj su logoraši zadnji talog, dno društvene ljestvice. Poniženi, zaboravljeni, bolesni, poput zombija od lijekova za smirenje, koji su ništa drugo do ispirača mozga i ubojice potencije kod muškaraca.

Tko zna da li se ikada saznalo da su za vrijeme popravka mosta između Hrvatske i Bosanske Dubice, u temelje zabetonirani Antun Knežević i Ivana Matijević, dok su Antuna Batinovića prerezali motornom pilom, da ga lakše ugrade u temelje.

GENERAL BU

Najveći general hrvatske vojske danas je zaboravljen. Predsjednik ga je imenovao, na Vranino inzistiranje, zapovjednikom Južnog bojišta, makar to nije bilo po volji Broju Jedan a niti ostalim protivnicima hrvatske vlasti.

General BU bio je stari partizan, antifašist, koji se usudio kao oficir JNA pokazati neslaganje sa nekim njihovim stavovima. Partizani ga zbog toga nisu voljeli. Malo prijatelja je imao među sudionicima NOR-a.

Kada je general BU preuzeo Južno bojište, Vrana je morao tajno otići u BiH kako bi nadzirao njegovu sigurnost. Međutim, „Ere“ su bili svojeglavi i nepodložni disciplini. Izdali su ga, pa je samo srećom izbjegao raketiranje ureda u kojem je radio. Vrana je morao „neutralizirati“ izdajnike. General je kasnije uz pomoć hrvatskih časnika uspostavio red i disciplinu i na taj način, već 1992. obranio Hercegovinu od JNA i četnika.

Stigavši u Dubrovnik, Vrana se nije mogao načuditi tamošnjem stanovništvu. Kada im je brodovima stigla pomoć u hrani, gorivu i drugim potrepštinama, nisu je htjeli iskrcati, jer su se bojali da će Srbi ući u Dubrovnik i pohapsiti ih jer su uzimali robu „ustaške vlasti“. Vjerovali su da će Srbi osvojiti Dubrovnik. Tako su Vrana i ostali čitavu noć iskrcavali robu na obalu. Malo je bilo onih koji su branili Dubrovnik. Samo čudesna hrabrost malobrojnih spasila je Grad.

Na takvo stanje u gradu došao je general BU. Odmah je uspostavio disciplinu, doveo svježe snage i spremio se za deblokadu grada te oslobađanje okupiranih područja.

Oslobodivši zaleđe Dubrovnika, Cavtat i ostala područja, pozvao je Predsjednika da izvrši smotru jedinica HV-a.

Predsjednik je došao, ali nije bio nasmijan i oduševljen pobjedama generala BU. To se može vidjeti i na snimkama, ako još postoje. Tko zna kakvi su se tajni pregovori vodili? Izgleda da je general BU pomrsio planove pregovaračima.

Prije početka oslobađanja zaposjednutog područja JNA se povlačila, a na njene položaje trebali su doći srpski i crnogorski četnici. General BU je predvidio da će, u slučaju dolaska četnika, početi pregovori o Konavlima, Cavtatu i drugim područjima, što je Predsjednik i imao u planu. Zato je, unatoč lošim vremenskim uvjetima, pokrenuo akciju. Visoki valovi i jak vjetar nisu bili dobar znak za uspješno iskrcavanje HV-a. Isto su mislili i četnici. Kako četničke snage nisu bile potpune, nemilo su se iznenadili iznenadnim napadom. Za tri dana, sve je bilo slobodno. Predsjednik time nije bio zadovoljan.

Tijekom rata general BU je bio zaslužan za većinu briljantno odrađenih vojnih operacija. Srbi su ratovali po udžbenicima Vojne Akademije Beograd. General BU ratovao je suprotno tim udžbenicima, pa je neprijatelja dovodio u zabludu i tako ga pobjeđivao, točno predviđajući neprijateljev slijedeći korak. Samo ih je trebalo čitati. Kako je sve bilo puno bivših KOS-ovaca koji su zdušno obavještavali Srbe o radu HV-a, Predsjednik je rekao generalu BU da samostalno planira ratne operacije a da ga obavijesti tek kada sa istima i započne.

Čim bi se oslobodio i najmanji pedalj hrvatskog teritorija, odmah bi bjesomučno zvonili telefoni iz EU, kako bi zaustavili oslobađanje države, da se spase „jadni Srbi“.

Operaciju „Bljesak“ general BU vodio je iz kreveta u bolnici u Zagrebu. Znalo se da su četiri generala iz bivše JNA, HV-u veći problem nego čitava četnička i srpska vojska. Kasnije je te iste generale Bradonja odlikovao najvišim hrvatskim odličjima.

Broj Jedan organizirao je niz atentata na generala BU, srećom neuspješnih. General BU je to znao i u lice rekao Broju Jedan. Predsjednik nikada na to nije reagirao. Akteri tih neuspjelih pokušaja atentata, ako bi bili otkriveni, bili bi umirovljeni i ništa više. Zbog toga je general BU osnovao vlastitu obavještajnu službu kako bi doznao i preduhitrio poteze vanjskih, ali i unutarnjih neprijatelja.

Hrvatska vojska je, prema planu generala BU već 1993. godine započela s vježbama i pripremama za akcije „Bljesak“ i „Oluja“. Postrojbe su vježbale na konfiguraciji terena sličnom onome gdje ih očekuje borba protiv neprijatelja. Tako pripremljeni, imali su minimalne gubitke, a oni koji su nastali, bili su plod samovoljnih zapovjednika koji su izvodili ratne operacije „na svoju ruku“. Da nije bilo generala BU, pala bi Hercegovina, prvenstveno zbog samovolje i neposluha hercegovačkih zapovjednika. Pojedinci su zapovijedali i radili ono što su mislili da je dobro za njihovo selo, ne misleći o drugima. Uvođenje reda u postrojbe rezultiralo je izdajom – raketiranjem ureda generala BU, koji je u tom trenutku slučajno, bez znanja ostalih časnika bio na terenu. On je to kasnije Hercegovcima javno obznanio, ali ništa se po tom pitanju nije dogodilo.

Zadnji puta su ga htjeli likvidirati kada je putovao u Bosnu, ali im je poremetio planove jer se nije nalazio u vozilu koje je bilo predviđeno za atentat. Kako je bila snježna oluja, iz Tomislavgrada mu nisu htjeli poslati vozila za čišćenje cesta, već su rekli da to mogu tek idući dan u 9 sati. Na kraju mu je UNPROFOR poslao vozila za čišćenje snijega. General je inače odlično govorio francuski. U konvoju je bio i hercegovački general Blaškić, koji je u vrijeme čekanja vozila sve mirno promatrao i pravio se „lud“.

General Blaškić može samo Bogu zahvaliti što je pušten iz Haaga. Naime, za vrijeme hodočašća u Lourdes, visoki crkveni dostojanstvenik iz Hrvatske Franjo, u razgovoru s francuskim generalom M. doznao je da Blaškić nije kriv za zločine u Ahmićima, jer su ih počinili Englezi. Za to je žrtvovan general Kordić koji izdržava kaznu strogog zatvora u Austriji. Nakon toga razgovora, francuski general zaprijetio je crkvenom dostojanstveniku Franji da će ga, ako to ikome spomene, tužiti za laž i klevetu i da će sve demantirati. Franjo je kasnije ispričao Vrani da mu je došlo da razbije nos francuskom generalu, ali se suzdržao i otišao u svoju hotelsku sobu, moleći se dva sata kako bi se smirio. Nakon toga, zatražio je razgovor s francuskim kardinalom. Dogovorili su da kardinal pokuša udobrovoljiti generala da u Haagu kaže istinu.

Naposlijetku je francuski general svjedočio u Haagu kao tajni zaštićeni svjedok, posljedica čega je bio Blaškićev izlazak na slobodu.

Nakon „Oluje“ generala BU su umirovili. Presudno je bilo to što je general napisao i objavio knjigu o svojim bitkama. Predsjednik mu to nikada nije oprostio. Što zbog taštine, što zbog ucjene Broja Jedan. General BU se od tada više nigdje ne spominje. Najstarijem, tada živućem antifašistu i genijalnom vojskovođi, nikada nije podignut spomenik, niti se njegovim imenom nazvala neka ulica ili trg.

Jednom je prilikom pričao Vrani kako su Srbi unaprijed znali za vojne akcije HV-a, osim za akciju „Medački džep“, zbog koje su bili jako bijesni. Navodno je Sloba zvao Mozga u Zagreb i psovao mu majku, jer mu nije javio za „Medački džep“. Mozak se opravdavao da za tu akciju nije mogao saznati. Genijalnost generala BU omogućila je uspješnost akcija HV-a, unatoč tome što je neprijatelj znao za njih.

Kada je već bio teško bolestan, htjeli su ga izručiti Haagu. Dok je ležao u KB „Dubrava“, napravljen je plan da SAS postrojbe dolete helikopterima iz BiH, spuste se na krov bolnice, kidnapiraju bolesnog generala i odvezu ga direktno za Haag. Bitno je bilo da završi u Haagu. To što bi tamo i umro, nije bilo bitno. Ostalo bi zapisano da je bio haaški zatvorenik. Vrana je za to saznao od starog suradnika iz BiH. Uspio je naći čovjeka u jednoj velikoj stranci koji se potrudio taj plan osujetiti. Kasnije je bio izbačen iz stranke. Vrana je bio spreman popeti se na krov bolnice i dočekati u zasjedi britanske SAS-ovce.

Očito je da mnogima u vrhu vlasti pobjede generala BU nisu išle na ruku. Generalu koji je sve dao za Hrvatsku, Hrvatska nikada nije rekla ni hvala. Zahvalan mu je ostao jedino napaćeni hrvatski narod. A to je jedino važno.

Hrvatske vlasti su se silno trudile, na užtrb vlastitog naroda, „obeštetiti“ Srbe koji su sudjelovali u agresiji na Hrvatsku, a bili njezini državljani. Isplaćene su im sve plaće kao da su u vrijeme rata bili na svojim radnim mjestima i ostali lojalni Hrvatskoj. Onima koji su „samo“ pobjegli iz Hrvatske da bi se poslije vratili, osim zaostalih plaća, dana je i mirovina bez obzira da li su prije rata radili u civilnom sektoru, policiji ili JNA. To je Hrvatsku, zajedno sa obnovljenim srpskim kućama koštalo 7,5 milijardi EUR-a, za toliko je kasnije porastao i vanjski dug Hrvatske. Nigdje u svijetu i nikada u povijesti pobjednica u ratu nije tako postupala prema agresoru koji je činio stravične ratne zločine. Samo u RH poginulo je 300 djece, preko 14.000 branitelja. Srbi su imali puno veće gubitke, a većina ih je stradala u Bosni.

Godine 1993. predsjednik jedne humanitarne organizacije Bill Stuebner, iznosio je u State Departmentu svoja zapažanja o vojnim pitanjima, oružju i obučenosti Armije BiH u Srebrenici, Goraždu, Zenici i drugim mjestima koje je posjetio. Raspolagao je s foto i video materijalima koji su sadržavali mnoštvo fotografija tijela ubijenih i masakriranih, te video snimke masovnih grobnica. State Departman mu je zabranio to izlaganje.

On je bio zgrožen tom odlukom jer je to bilo čisto zataškavanje. Znao je da nitko neće ništa poduzeti u spriječavanju krvavog rata u BiH, kao i što su svi šutjeli na strahote u Hrvatskoj. Dolazak „Clintonovog tima“ u BiH, za njega je bila čista politička farsa, jer je poanta svega bila da svijet stekne dojam da se nešto čini. Po njemu je trebalo napraviti brzo i efikasno vojno rješenje situacije na terenu u BiH.

Vrana je razgovarao sa Stuebnerom na ručku u Zagrebu. Nije bio nimalo iznenađen sadržajem njihovog razgovora. Znao je da je upravo Clintonova administracija omogućila dolazak Osame bin Laden u Zagreb, mudžahedina u BiH te dopremu oružja Muslimanima u BiH. Znao je da Srbi imaju oružja u izobilju, dok Hrvati krvavo plaćaju svaki kupljeni metak. Znao je da u američkom Veleposlanstvu rade ljudi koji ne simpatiziraju Hrvatsku a niti njezinog Predsjednika, kao što su Paul Lewis, otpravnik poslova, Ronald Nitzke, otpravnik poslova i Thomas Mittnacht, tajnik. Hrvatska je tada bila u vrlo lošem međunarodnom položaju. A Clinton i danas ima najbolje veze s Arapima.

HERCEGOVCI

Busajući se u prsa da su pravi i najveći Hrvati, cijele postrojbe bi za vrijeme Domovinskog rata dolazile iz Hercegovine. Zaduživali bi vojnu opremu i isti je dan razduživali, pa otišli put Njemačke ili već negdje gdje se može nešto raditi, trgovati, točnije švercati. U vojnim evidencijama, uredno su se vodili čitavo vrijeme rata, a poneki bi dobio i status HRVI-a.

Imali su zaštitu ministra Gusana, a Predsjednik se pravio da ne vidi. U rovovima ih je malo sudjelovalo, uglavnom su bili negdje oko Stožera, kao "časnici" za šverc i špijunažu. Oko Predsjednika su stvorili „zid“ koji nije bilo moguće srušiti. Kad bi mu netko od njegovih ljudi sugerirao da bi par hercegovačkih kriminalaca trebalo strpati u zatvor i procesuirati, Predsjednik bi odgovorio da će se time pozabaviti nakon rata. A nakon rata je bilo prekasno. Švercali su oružje, drogu, humanitarnu pomoć. Neki su išli tako daleko da bi odjeću iz humanitarne pomoći prali, peglali i prodavali je pod novom. Pravili su se važni paradirajući u vojnim odorama i pričajući „lovačke priče“ o svojim vojnim podvizima.

Drugi bi s punom vrećom para došli u Hrvatsku kupovati zemljišta u Sesvetama, Dubravi i drugim dijelovima grada, potiskujući domaće stanovništvo, donoseći svoje običaje. Istisnuli su sve domaće i polako brisali iz sjećanja mlađih naraštaja. Stvorili su svoj hercegovački lobi, ne puštajući nikoga unutra. Domaće stanovništvo ih nije voljelo. Gradili su obiteljske kuće s više katova, otvarali trgovine, kafiće, auto-prijevoznike, a nitko ih nije smio pitati od kuda im toliki novac.

Njihova mafija preuzela je zagrebačko podzemlje. Povezuju se i sa srpskom mafijom s kojom usko surađuju. S njima su došle „cajke“, narodnjački klubovi. Zaboravljeno je kazalište, koncertne dvorane, čitanje knjiga. Imaju dobre pozicije i u policiji. UDB-a ima informacije i političku moć a oni imaju novac, pa nije pretjerano reći da vladaju Hrvatskom. Unatoč velikoj nezaposlenosti u Hrvatskoj, njihovi rođaci uvijek nađu posao u Zagrebu. Poslije si kupe stan ili kuću, zasnuju obitelj, dovedu svoje rođake i tako unedogled.

Mnogi su gangsteri u Hrvatskoj, posebno u Zagrebu, bili rođeni Hercegovci. Koristili su rodbinske veze za šverc drogom i oružjem. Imali su, kao i svi Hercegovci, dvostruko državljanstvo. Poreze bi plaćali u BiH a lagodno živjeli u Hrvatskoj. Za vrijeme bivše Jugoslavije bila je jedna vrlo gledana serija „Prosjaci i sinovi“, koja vjerno prikazuje Hercegovce kao lažne prosjake, varalice i lopove. Šteta što se povremeno ne reprizira.

Šetajući Zagrebom, Vrana je sve te promjene primjećivao. Zagreb se definitivno i nepovratno promijenio, poprimajući balkansko – hercegovački izgled i sadržaj. Nestao je i posljednji podsjetnik da je Zagreb nekada bio europski grad, austrijsko-njemačkog štihla. Zagrepčani su se trudili održati taj nivo i u vrijeme bivše države, iako su 1945. mnogi zagrebački intelektualci pobijeni. Oni živi, branili su svoje jezične karakteristike i svoj stil kulturnog življenja, kojeg više nema.

Posebno je to uočljivo u zagrebačkim kavanama, od kojih su neke zatvorene, a druge promijenile izgled u nešto, samo mladima razumljivo. Starija populacija se nema više gdje sastajati, popiti kavu ili čaj, u miru popričati. U vrijeme bivše države kavane su bile jako popularne. Točno se znalo tko ide u koju kavanu. U jednu su išli umjetnici, glumci, pisci, u drugu studenti, službenici,

obrtnici, trgovci, u treću novinari, politički oponenti, umirovljeni partizani. Vijesti je uvijek netko prenosio iz kavane u kavanu, a za vruće političke teme angažiran je kurir. Mobitela nije trebalo.

Danas postoje samo mobiteli, SMS poruke. Jezik komunikacije sveo se na samoglasnike i skraćenice umjesto rečenica.

Izgleda da su naši „veliki Hrvati“ iz Hercegovine definitivno dovršili uništenje jedne zapadnjačke, bečke kulture, prožete zagrebačkim kulturnim miljeom.

PASTIR

U Hrvatsku je dolazio tri puta. Za Hrvate je bio „naš Papa“. Volio je Hrvatsku i stalno se molio za nju. Svaki dan na stolu je imao izvješće o stanju u Hrvatskoj, koje mu je stizalo faksom od strane crkvenih krugova iz Zagreba. Vrana je znao tko to šalje, ali je svoje saznanje zadržao za sebe. Broju Jedan to nije bilo nimalo drago. Čekao je svoj trenutak.

Papin prvi dolazak u Hrvatsku bio je težak ispit za hrvatske službe. Morala se izvršiti provjera svakog građanina koji je stanovao na trasi, kojom je trebao proći Sveti Otac. Bio je rat, a dio države bio je okupiran.

Vrana je dnevno spavao dva do tri sata. Stalno u pokretu, jedva je i vozio, stalno mu se spavalo.

U to je vrijeme u Hrvatskoj bila prava poplava mudžahedina. Mršave, s bradicama, u prekratkim uskim hlačama, nije ih bilo teško uočiti. Hlače su im bile namjerno prekratke, jer bi pri dnu nogavice držali noževe koje bi po potrebi, jednim pokretom ruke, lakše i brže vadili. Sa svakim od njih morao se obaviti razgovor. Izgledali su kao najveći siromasi i „dobričine“. Tko ih ne poznaje, još bi im dao i novac za komad kruha.

Vrana je jednom takvom, koji je tvrdio da je humanitarac i da nikada nije imao oružje, iznenada dobacio svoj pištolj, iz kojeg je prethodno izvadio streljivo. Mudžahedin je instinktivno, ne razmišljajući, spretno uhvatio pištolj. Istog trena je shvatio što je napravio. Više nije bilo povlačenja i razgovor je krenuo drugim smjerom. Vrana je saznao da su imali u planu izvršiti atentat na Papu. Beograd kao nalogodavac, optužio bi Muslimane, i tako

poljuljao savez Hrvata i Muslimana u BiH koji je ionako bio na „klimavim nogama“. Svađom i raspadom saveza, zagospodarili bi čitavom BiH. Jer tko je jači, taj kvači.

Vrana je iskoristio Obavještajnu agenciju „Pastir“ da bi pridobio neke oficire JNA na razgovor, jer mu je Tupi uskraćivao takve informacije. Tako je razgovarao s Ivanom Jurićem, potpukovnikom iz „Maršalke“, koji mu je razotkrio čitavu mrežu JNA u Zagrebu. Imao je popis svih oficira JNA i njihove adrese stanovanja. Znao je jesu li u mirovini ili zaposleni, gdje i što rade. One bez posla, zapošljavao je u svojoj tvrtki „Ingap“. Dobro umreženi bavili su se prikupljanjem sigurnosnih podataka. Tupi i njegova srbo-jugoslavenska braća skrivali su te podatke po sefovima. Da bi prikrili svoje „srbovanje“, izmislili su OA „Zenit“. Svi iz te špijunske grupe, koja je bila nešto poput grupe „Labrador“ su uhićeni, ali su nakon uhićenja svi pušteni i abolirani. I „pojeo vuk magare“. Čak su to dali objaviti u dnevnim novinama.

Još jedan koji je imao svoju mrežu u HV bio je Radivoj Milić. Iako Srbin i Jugoslaven, radio je u vojnoj ustanovi za edukaciju na Čnomercu. Gusan mu nije htio dati državljanstvo RH, pa je kao jugo-oficir predavao časnicima HV-a. Dao je Službi imena 42 časnika HV-a koji su i dalje radili za KOS te špijunirali za JNA i Srbiju. Međutim, Tupi se potrudio sve to zataškati.

Drugi puta Papa je došao kako bi proglasio Blaženim blagopokojnog kardinala Alojzija Stepinca. Srbi su ga mrzili, desetljećima indoktrinirani lažima da je bio nacionalist i fašista. UDBA je imala odličan razlog za likvidaciju Svetog Oca.

Iako je Vrana bio „običan mali arhivar, pijanac i budala“, Tupi mu je dao zadatak da provjeri podatke o pristiglim Bošnjacima koji su radili kao kamenoklesari u Mariji Bistrici. Zagorci nisu htjeli raditi taj posao za

1200 maraka mjesečno, pa se moralo zvati Bošnjake. Oni su to rado prihvatili. Za njih je to bio velik novac. Kaj bi Zagorci delali za tak male novce. Oni se rađaju sa malom maturom. Tucati kamen? To je za njih bilo ponižavajuće. To su samo neki radili na Golom otoku.

Vrana je polako i strpljivo provjeravao podatke pristiglih Bošnjaka u evidenciji MUP-a i evidenciji Službe. Svi su bili čisti, dok nisu pristigla trojica novih. Njihove podatke našao je u evidenciji Službe, bez podataka o datumu i godini rođenja. Sve drugo se podudaralo. Bili su časnici Armije BiH.

Vrana je tražio da se o tome obavijesti PP Podsused, da ih se pozove na razgovor i da im se pregledaju stvari. Tupi to nije dozvolio, jer Vrana je „lud, glup i izmišlja kako bi prikrrio svoju nesposobnost“. Vrani je bila olakotna okolnost što je radio u zgradi MUP-a, pa je faksom poslao dopis PP Podsused.

Tako je u prtljazi jednog od sumnjivih, pronađen kofer s eksplozivom C4, koji je trebao biti ugrađen u stepenice koje vode do oltara, na livadi iza crkve u Mariji Bistrici. Točno na mjesto gdje je trebao biti Papa kao i svi visoki predstavnici hrvatske vlasti, uključujući i Predsjednika. Vlasnik kofera bio je pukovnik Armije BiH koji se ubacio među radnike. Druga dvojica bila su mu zaštita.

Nakon obavjesnog razgovora, koji je po nalogu vlasti morao biti kratak, prebačeni su do državne granice sa BiH i poslani natrag. Da su kojim slučajem uspjeli u svojoj nakani, trajno bi uništili obraz Hrvatske, a „masonerija“ bi imala što slaviti.

Nakon otkrića ove urote, vojska je opkolila Mariju Bisticu i uvedeni su strogi kriteriji sigurnosti. Čak je i Kardinal Kuharić morao nositi akreditaciju sa fotografijom oko vrata.

Tupi je bio bijesan. Propao mu je plan.

TUPI

Mali udbaški aparatčik iz doba bivše Jugoslavije, u svoje je vrijeme, kao jedan od nesposobnih, dobivao zadatke da hoda po crkvama i za vrijeme misa zapisuje sve što bi bilo neprimjereno rečeno o tadašnjoj vlasti, od strane svećenika ili običnog puka.

Polako se penjao po hijerarhijskoj ljestvici i učvršćivao svoj položaj. Srbima je prodao knjigu s popisom svih osoba na koje treba posebno obratiti pažnju na graničnim prijelazima, prilikom ulaska u Hrvatsku. Dakako, radilo se o teškim kriminalcima, teroristima i osobama osumnjičenim za ratne zločine. Kako su Srbi dobili te podatke, knjiga više nije vrijedila. Sada su, bez većih problema mogli svi u Hrvatsku.

Nakon 2000. godine, Tupi je dao oduška svojim osvetničkim porivima. Zagospodario je Centrom SZUP-a. Ozvučio je sve sobe, stavljao „nagre“ na sva mjesta u Centru kako bi se snimali razgovori. Izbacio je iz Centra sve koji su mu smetali. Štitio ga je ravnatelj Službe Zmija, koji je prema svjedočenju starih UDB-aša bio gori i od Rankovića.

Zmiju je u vrijeme Jugoslavije u Službu doveo Bugi-Vugi. Obadvojica su 1991. bili u Gospiću. Po nalogu Broja Jedan zakuhali su kašu u kojoj se našao Norac i ostali. Pogoršali su odnose Hrvata i Srba, krivi su za mnoga „sranja“ koja su se tamo dogodila. Naravno da se njima nije ništa dogodilo, jer su bili zaštićeni a dokazi uništeni. Za njihove igre, ispaštali su neki drugi. Zmija je bio i u masonskoj loži. Različitim nezakonitim postupcima osigurao si je materijalnu budućnost. Nikada ga nitko

neće spomenuti u vezi kupovine borbenih oklopnih vozila „Patria“. A mito je za sudionike poslao bilo 15 milijuna EUR-a.

Tko je jamio, jamio je.

Tupi je nakon smrti prvog Predsjednika promijenio dosjee svih djelatnika Službe. Naime, postojala su po dva dosjea za svakog djelatnika, jedan pravi a drugi „frizirani“. Ako je određena osoba trebala napredovati, upisivalo mu se sve pozitivno, a ako je trebala biti izbačena, sve negativno. Tupi je uživao u tome, samo je zaboravio na svjedoka, Micka, koji je uvijek bio negdje u blizini i sve to vidio.

Podrazumijeva se da je iz svog dosjea izbacio sve negativno a ubacio sve najbolje što je u tom trenutku mogao smisliti. Dakako, najobičnije izmišljotine. Njegov ujak bio je u osobnom osiguranju predsjednika Tita, pa je tako i nećak dospio u UDB-u. Bio je poznat po svojoj nesposobnosti.

Uvaljivao se vlasnici kafića na Savici. Nudio joj je dobro plaćeno mjesto u Službi, ako mu postane ljubavnica. Žena je to odbila, međutim, Tupi joj nije dao mira. Bio je toliko nasrtljiv i nemoguć da je žena na kraju morala prodati kafić i pobjeći da se spasi.

Za života prvog Predsjednika, sve njegove „akcije“ išle su u smjeru zaštite oficira JNA i KOS-a. Njegovo kodno ime, pod kojim je predavao suradnička izvješća Srbima, bilo je „Vepar“.

Međutim, pravda katkada i pobijedi, makar djelomično. Naime, Sony Boy nije želio njegove usluge, pa je 2005. morao otići u mirovinu. Ladica DORH-a bila je puna prijava protiv Tupog, ali Broj Jedan je sve to anulirao, jer UDB-a uvijek štiti svoje.

Kasnije mu je jedna kćer teško stradala u saobraćajnoj nesreći. Božji prst! Tupi i danas šeće po Jarunu. Dok ga jedanput ne sretne netko...Bog nikada ne zaboravlja.

Sve u vezi neuspjelog atentata na Svetog Oca bilo je zataškano. Kao da se ništa nije dogodilo.

Međutim, Vrana je obavijestio Vatikan o tome. Bila je to velika satisfakcija za sva pretrpljena poniženja i omalovažavanja, za „malog, pijanog i glupog arhivara“. Tupi ga je s neizrecivom radošću namjeravao poslati u mirovinu. Međutim, radost mu je bila pomućena, kada mu je Vrana gurnuo pod nos dokument pokojnog Predsjednika i rješenje kojim je imenovan generalom. Usput ga je upozorio da mu se miče s puta, kako ga ne bi inozemne službe trebale na to podsjetiti.

- Drugi put kad mi se budeš obraćao, izvoli mi se obratiti s „gospodine generale“, podbode ga Vrana.

- Potpis na tom rješenju od onog starog luđaka?! Gadi mi se samo kad ga vidim, odgovori Tupi.

Vranina ruka sama je poletjela prema njegovoj glavi. Udarac je bio takav, da je Tupi odletio na drugi kraj svog ureda. Dršćući od bijesa, krenuo je prema telefonu kako bi zvao pomoć. Zastao je ispred crnog otvora prigušivača na Vraninom pištolju.

- To ti je bio pozdrav od „stare budale“. On je mrtav, ali je bio i ostao Predsjednik. Ti nemaš pojma tko sam ja. Zapamti, budeš li „čačkao“ po meni, ubit ću te. Sada će ti zazvoniti telefon i netko će te upozoriti da me ostaviš na miru.

Zazvonio je telefon i Tupi se javio. Bio je iznenađen onim što je čuo s druge strane žice. Pokorno je slušao, potvrđujući da je sve razumio. Zaklopio je slušalicu buljeći u Vranu, koji mu pokazuje srednji prst dok izlazi iz njegovog ureda.

Vrana je i nadalje radio u svom uredu u MUP-u.

U okviru sigurnosti dolaska Svetog Oca, Vrana je iskoristio situaciju da obavi dva važna razgovora, za koja inače ne bi dobio odobrenje, jer KOS je uvijek štitio svoje špijune.

Prvi je bio sa „Zenitom“ , oficirom JNA, koji je 1991. bio uhvaćen s automobilom punim oružja usred Zagreba. Pušten je na intervenciju bivših časnika JNA, sada HV-a. Nakon toga se zaposlio u vojnom učilištu na Črnomercu, gdje je radio do 1994. Usprkos tome što je bio državljanin SRJ, obavljao je dužnost predavača hrvatskoj vojsci i nosio odoru HV-a. Zadržao je i vojni stan u Gruškoj ulici u Zagrebu. Gusan mu je dva puta odbio zahtjev za hrvatsko državljanstvo.

Zenit je bio djelatnik KOS-a od 1980. Špijunirao je oficire JNA u vojarnama gdje je radio. Vrana je dobro proučio svu dokumentaciju o njemu. Pritisnut Vraninim saznanjima, nije imao kuda. Odao je imena četrdeset dvojice KOS-ovaca koji su sada radili kao časnici u HV-u. Tupi je sve to ignorirao, tvrdeći da se radi o običnim izmišljotinama. Za sve zlo koje je učinio svojoj državi i svome narodu, u nekoj drugoj državi dobio bi 100 godina zatvora.

Zenit je kasnije posredstvom Tupog dobio hrvatsko državljanstvo i nastavio raditi posao za KOS.

Mreža KOS-a bila je izuzetno jaka od samog početka stvaranja države. Infiltrirana u HV i MORH dobro je funkcionirala, i samo Bog zna kako nije uspjela učiniti veću štetu.

I danas su u HV-u uglavnom bivši pripadnici JNA, pa KOS i nadalje može nesmetano djelovati. Valjda do konačnog poraza Hrvatske. Srbi znaju uglavnom sve što se događa u HV-u, MORH-u, Vladi, kod predsjednika. Uglavnom, u svim tijelima izvršne vlasti imaju svoje ljude. Izgleda da Hrvatima nitko osim Boga ne može pomoći. I sadašnja Kukuriku Vlada je prosrpska. Beograd je odavno – glavni grad.

Drugi je bio Zlatni, još jedan bivši pripadnik JNA. Iako je izašao iz JNA, hrvatskoj vojsci se nije pridružio, već je

osnovao svoje poduzeće za distribuciju boca s kisikom. Kako je te boce s kisikom raznosio bolesnicima po stanovima u Zagrebu i okolici, tako se mogao nesmetano kretati po gradu i obavljati obavještajne poslove sa svojim suradnicima iz JNA i KOS-ovcima. Vrlo originalno, mora se priznati.

Zlatni je imao i brata kojemu je, kao najboljem polazniku Vojne akademije u Beogradu, objavljena slika u novinama u „zlatnom okviru“. Bilo je to veliko priznanje za napredak i pokazane rezultate. Početkom rata, priključio se agresorskoj vojsci, a Zlatni mu je uredno dostavljao podatke.

Sve se to odvijalo pod pokroviteljstvom Tupog. Inače, o Zlatnom i njegovim djelatnicima Vrana je prikupio podatke prije razgovora s njima. Za Tupog je to bio „još jedan promašaj malog glupog arhivara“.

U svrhu tobožnjeg prikupljanja podataka o pripadnicima JNA i KOS-a, Tupi je osmislio obavještajnu agenciju „Janjičar“, čija je stvarna svrha bila stupiti s njima u kontakt, zaštititi ih od hrvatskih vlasti i omogućiti im daljnje djelovanje protiv RH. Ništa negativno nije smjelo biti napisano ni protiv koga iz JNA. Stoga su s njima razgovarali samo ljudi koje bi Tupi ovlastio, a s „kapitalcima“, razgovarao bi Tupi osobno.

Tako je Petar Đukić, bivši načelnik za odoru u SUP-u Zagreb otišao u rodno selo Cerik organizirati četnike. Brat mu je poginuo, a on je bio ranjen u pluća na putu Županja – Orašje, kod „Mandicine kavane“.

Zbog ranjavanja liječi se u VMA u Beogradu, a nakon liječenja vraća se u Hrvatsku, u svoj stan koji su mu u međuvremenu čuvali. Osoba koja je bila suradnik strane obavještajne službe, pripadnik kvinslinške vojske, i sudionik u genocidu, postaje zapovjednik prijelazne policije u Vukovaru. Na tom položaju bavio se švercom i krijumčarenjem.

BANKAR

Vlasnik jedne od prvih privatnih banaka u Zagrebu, 1991. godine bavio se utjerivanjem dugova i za to imao posebno obučene utjerivače. Iste je godine maltretirao jednu sutkinju koja je stanovala na Ribnjaku. Prijetio je da će joj, ako u sporu protiv njegovih utjerivača ne donese oslobađajuću presudu, baciti bombe kroz prozor u stan. Kako je nesretna žena imala stan u prizemlju zgrade, morala je stalno imati spuštene rolete na prozorima.

Starije ljude koji nisu imali bliže rodbine izbacivao je iz stanova, prisiljavajući ih da potpišu kako mu poklanjaju stan i slično. Nitko iz vlasti nije bio zainteresiran zaustaviti pomahnitalog Bankara. Dvojica njegovih djelatnika, Zdravko Mihaljević i Rizah Ališić, bili su bivši časnici JNA, nekad zaposleni u zagrebačkoj „Maršalki“. Tako je KOS i tu imao svoje ljude. Možda je banka u kojoj su radili bila samo paravan za druge „operacije“. Muslimani su od početka uživali posebne povlastice. To je trajalo godinama, sve dok nije dobio posao da kroz njegovu banku prođe 10 milijuna dolara za Sarajevo.

U Sarajevo je stiglo 7 milijuna, a 3 su „nestala“. Bankar je tvrdio da je i dobio samo 7 milijuna dolara. Na kraju je Sarajevo poslalo ubojice, bivše pripadnike Armije BiH iz Bihaća, da „srede“ Bankara. On je više puta javno govorio da će ga netko ubiti, ali nitko mu nije vjerovao. Ili nikoga nije bilo briga.

Grupa za likvidaciju dočekala ga je na ulazu u njegov stan. Bankar je pao mrtav pod kišom metaka. Međutim, jedan se odbio i ranio jednog od ubojica u nogu. Stoga nisu mogli odmah otputovati preko Izačića u Bihać.

Skonili su se u jedan stan u Buličevoj ulici, koji je inače bio iznajmljen djelatniku Veleposlanstva BiH. Putovnice su im bile kod Rine koji ih je kupio od Mede. U stanu su bili nekoliko dana, dok se rana na bedru ubojice nije malo smirila. Metak mu je bio izvađen pa se nije inficirala. Dobio je antibiotike i bio spreman za povratak u Bihać. Sve se to odvijalo u ogranizaciji Veleposlanstva BiH.

Vrana je predao prikupljene podatke o smrti Bankara. Rekli su mu da je sve to izmišljotina. I još su mu savjetovali da je najbolje da se bavi svojim poslom u arhivi, a ne da bezveze troši vrijeme, i zatvorili dosje OA „Jarun“.

Vrana je došao u posjed jednog faksa upućenog Veleposlanstvu BiH, iz kojeg se moglo zaključiti da je vlasnik stana u Buličevoj ulici, a koji je bio iznajmljen djelatniku Veleposlanstva Emiru, pronašao oružje, bombe i maskirne odore. Javio se Veleposlanstvu s molbom da mu plate 7 mjeseci stanarine, koliko mu je njihov djelatnik ostao dužan, a on zauzvrat neće obavijestiti policiju o svom pronalasku.

Vrana ubrzo poziva vlasnika stana na obavijesni razgovor u PP Medveščak. Došao je sa suprugom. Najprije je sve negirao, da bi potom, na nagovor supruge, sve priznao. Još je dodao, kako je po oružje i odore službenim vozilom došao djelatnik Veleposlanstva BiH, i odvezao sve u Veleposlanstvo. Vrana ih je zamolio da ga odvedu u stan.

U stanu na trećem katu nije bilo puno namještaja. Na ulazu u smočnicu bio je natpis „Pazi eksploziv“. Vlasnik je tvrdio da tu nema nikakvog eksploziva. Vrana je ušao u smočnicu i u kutu ugledao dvadesetak kutija za cipele.

Brzo je ustanovio da je svaka puna plastičnog eksploziva „Samtex“. Vlasnik i njegova žena bili su iznenađeni i prestrašeni. Ispod dasaka u podu, Vrana je još pronašao i skrivene pištolje i noževe.

- Da ovo eksplodira, kaže im Vrana, ode čitava zgrada u zrak. Za sedam stanarina, vi njima vraćate ilegalno oružje, bombe i maskirne odore?! Dobili ste „judine srebrnjake“. Novac ispred ljudskih života i nacionalne sigurnosti. Bitno da je lova u džepu, sa gnušanjem konstatira Vrana.

Poslije je došla policija iz Đorđijane, sve poslikala i zapisala. Djelatnik Veleposlanstva BiH nije se više vraćao u stan.

Sa svim prikupljenim dokazima u pisanom obliku iz stana u Bulićevoj, Vranu su poslali kod ministra Očenašeka. Kada je sve pročitao, rekao je Vrani da će, unatoč tome što je to slučaj državnog terorizma od strane BiH, ostaviti sve za neko drugo vrijeme, jer sada nije povoljan trenutak da se to procesuiru.

Vrana je ostao bez riječi. Koliko li je samo novca za to dobio od BiH, pitao se. Ovako nešto u svijetu se ne bi toleriralo. U Hrvatskoj se apsolutno sve može raditi. Naravno za novac.

OČENAŠEK

Pričalo se o njemu da je loš čovjek, a znalo se i da enormno zarađuje. Navodno je svoju kuću svu iznutra „obukao“ u crnu lamperiju. To je drvo iskopano iz zemlje, koje još nije postalo ugljen. Vrlo skupo, a za Očenašeka, prava sitnica.

Vrana je od jednog pouzdanog svjedoka dobio podatak, da jedna te ista firma dobiva poslove na uređenju Veleposlanstava Hrvatske u Beogradu, Bratislavi, Beču i Sarajevu. Šefica računovodstva u MVP, namještala je natječaje za posao, pa je ponuda uvijek istog izvođača, bila par stotina kuna niža od ostalih. Sve je to vidljivo u službenim dokumentima.

Nakon što bi dobio milijunski posao, izvođač bi evidentirao veće troškove za izvođenje radova od njihove stvarne vrijednosti. Razlika je završila u džepovima Očenašeka, šefice računovodstva i izvođača radova.

Vrana je sve to predočio šefovima. Nitko ništa, kao i obično, nije poduzimao. Vrana tada nije mogao do Predsjednika, i tako se sve zataškalo. Nikada se neće saznati, zašto je jedan od radnika poginuo na uređenju Veleposlanstva u Beogradu. Izgleda da je previše znao.

Za vrijeme Domovinskog rata, Očenašek je kao „dobar diplomata“ pokušao razmjenjivati dijelove hrvatskog teritorija za srpske u BiH. Javnost je uvjerio da sve radi po uputama Predsjednika. Tako je plasirano da je Predsjednik prodao Bosansku Posavinu. A istina je da je KOS to dobro odradio. Unio je nemir među hrvatske postrojbe pa se nitko nije želio ići boriti u Bosansku Posavinu. Postrojbe su odbijale ići na to bojište. Kako Hrvatska u to vrijeme nije imala brojnu vojsku, koja bi mogla zamijeniti određene postrojbe, dana je zapovijed

za povlačenje iz Bosanske Posavine, kako bi se ostali iz tog dijela Bosne mogli izvući. Nitko nije spominjao da su Srbi u Bosanskoj Posavini imali strašne gubitke. U Banja Luci je bilo zabranjeno lijepiti osmrtnice na javnim mjestima, jer više nije bilo jednog slobodnog centimetra na zgradama, stupovima, drveću, izlozima...od osmrtnica poginulih u Bosanskoj Posavini.

Očenašek je dobro surađivao i sa Sarajevom. UDBA nije mogla imati boljeg čovjeka na takvom mjestu.

I dalje uživa u blagostanju novca koji je zgrnuo na račun Hrvatske, u svojoj „kućici“ obloženoj crnom stolarijom...

NOGOMETAŠ

Pinjo, nogometaš iz BiH, stigao je 1994. u Zaprešić, i odmah zatražio trajno nastanjenje. Vrana odlazi u tamošnju PP obaviti sa njim razgovor. „Mali arhivar“ nije u zadnje vrijeme dobivao baš neke atraktivne zadatke.

Doznao je da je Pinjo, za vrijeme rata između Hrvata i Muslimana, bio u jednoj poluprivatnoj postrojbi „Mećetovi“. On i još trojica ubili su Danicu Gašo, suprugu načelnika SIS-a HVO-a u Novom Travniku. Ustvari je plan bio ubiti šefa SIS-a, ali su se pred njegovim vratima stana uplašili. Čim su pozvonili odmah su pucali, pa je tako nastradala nesretna žena. Potom su pobjegli.

Po okončanju sukoba Muslimana i Hrvata prebačen je u Zenicu, gdje trenira u nogometnom klubu „Čelik“. Nisu ga mobilizirali, kao ni druge nogometaše „Čelika“ koji su imali jake veze u SDA.

Neki su kao Senad, Admir, Ekrem i Nermin, poput Pinja dolazili iz Zenice u Zagreb, Rijeku i Osijek gdje bi nastavljali svoje nogometne karijere, unatoč tome što su bili pripadnici „Mečetova“ i drugih vojnih postrojbi.

Pinjova supruga Ajla radila je u UNPROFOR-u kao prevoditeljica. Bila je ljubavnica engleskog časnika, pa je imala i veliku slobodu kretanja. Preko veza u UNPROFOR-u uspjela je prebaciti supruga, a potom i sebe u Hrvatsku. Papire za trajno nastanjenje dobili su preko žene načelnika PP Zaprešić.

Trebao je prijeći i u zagrebački „Dinamo“ u kojem su neki „Mečetovi“ već bili prvotimci, a igrali su i za „Rijeku“ i „Osijek“. Nitko ih nije provjeravao. Dovoljno je bilo da znaju igrati nogomet i da imaju preporuku nekog iz policije.

Njegova supruga, iako manje pričljiva, ipak je razotkrila obavještajne „pipke“ hobotnice MI6 u UNPROFOR-u.

Unatoč opsežnom Vraninom izvješću, nitko iz Službe ili policije nije reagirao. U nogometu se vrti prevelik novac, pa ovakve „sitnice“ ne igraju nikakvu ulogu.

Pinjo je poslije završio u Austriji, u jednom njihovom nogometnom klubu. Namjera mu je bila otići igrati u Izrael. Tko zna gdje je sada.

PLAN – Z4

Puno se pisalo o tom famoznom planu koji bi definitivno podijelio Hrvatsku, i dao Srbima „kotare“ koji bi zapravo funkcionirali kao država. Kao što je to danas Republika Srpska. Hrvatska je bila stjerana u kut i nije imala puno manevarskog prostora.

Netko kuca na vrata Vranina ureda. Ulazi tamnokosa, klasično obučena mlada žena.

- Vi ste Vrana? Ja sam iz Ureda Predsjednika. Ako me se sjećate, bila sam vaš vodič za noćne susrete s Predsjednikom. Poslao me po vas. Rekao je da je bolje da žena ide po vas, manje je sumnjivo. Morate odmah krenuti, ja ću vas odvesti. Ako vas netko pita, mi smo u vezi.

Krenuli su na glavni izlaz koji vodi na Savsku. Manje prometan a i manje se pazilo tko ide van ili u zgradu. Izlaz na Vukovarsku svi su gledali i pazili tko kamo ide. Na pločniku su pričekali vozilo koje je kružilo, kako ga dežurni policajci ne bi evidentirali.

Stigavši na Pantovčak, ulazi u sobu koja je korištena za odlaganje nepotrebnih dijelova namještaja i uredske opreme. Žena odlazi, da bi se ubrzo vratila s Predsjednikom.

- Oprostite što se ovdje nalazimo. Moram se skrivati od mikrofona i kamera. Ovdje ih nema. Zatim Predsjednik prelazi na stvar:

- Imam veliki problem. Čuli ste i čitali da se sprema sastanak u Briselu, za potpisivanje plana Z4. Ja nemam pojma kakve će karte staviti pred mene i što će me pitati.

Moji savjetnici ništa mi ne mogu, a možda i ne žele pomoći. Možete li mi vi pomoći? Ne meni, nego ovom našem jadnom i napaćenom narodu.

Vrana je razmišljao nekoliko trenutaka.

- Trebao bih odmah krenuti za Munchen. Tamo bih možda mogao dobiti odgovore na vaša pitanja. Znam da imam malo vremena, jer svega su tri dana do odlaska u Brisel.

- To nije problem! Moj avion će vas čekati na Plesu. Kada krećete?

- Odmah.

Na „Plesu“ ga je čekao predsjednički avion. Uz put su nosili organe za presađivanje za pacijente u Munchenu. To je bilo odlično pokriće za let.

U Munchenu ga je na aerodromu čekala crna limuzina. Vozač je bio šutljiv, nije znao koga vozi. U hotelu je zatražio dvokrevetnu sobu, ne preskupu, da ne bude zamijećen. Otuširao se i sjeo uz telefon. Naziva osobu za koju nije bio siguran je li još uopće živa. Telefon dugo zvoni. Konačno se javlja muški glas:

- Ovdje Josef. Tražim Hansa zbog Olimpijade.

S druge strane tišina. A onda začuje pitanje:

- Koja godina?

- 1972.

- Marienplatz, u 14 sati. Crveni kišobran, odgovara muški glas i spušta slušalicu.

Bio je točan kao sat. Dobri stari Hans. Sjeli su u obližnji restoran i naručili pivo i kobasice. Hans je pričao da se sprema u mirovinu. Dobro je izgledao za svoje godine. Nijemci ne pitaju za godine, već možeš li raditi.

Zato i napreduju. Hans je dugo bio u BND-u. Vrana mu je rekao gdje radi. Hans se od srca nasmijao kad mu je ispričao kako glumi malog arhivara i gdje ima ured. Naposljetku mu kaže zašto ga ustvari hitno treba. Hans nije dugo razmišljao. Znao je da MI6 želi taj plan Z4 kako bi uništio Hrvatsku. A on je mrzio MI6.

...dvadeset i nešto godina ranije...

Sve je počelo 1972. Hans je bio mladi operativac BND-a. Saznao je da MI6 pomaže palestinskim teroristima da se ubace na Olimpijadu i otmu izraelske sportaše. Vlada Kancelara nije bila raspoložena pooštriti kontrolu u Olimpijskom selu. Bile su to prve Olimpijske igre u Njemačkoj nakon Hitlera. Britanci nisu htjeli Nijemcima priuštiti to zadovoljstvo, da im igre prođu bez problema. Zato su trebali stradati Židovi, kao u doba Hitlera. Prije toga su, zahvaljujući Britancima koji su se umiješali, izbačeni sportaši Južnoafričke Republike, zbog rasne diskriminacije u toj državi. Paradoksalno je da su slične, ako ne i gore uvjete za život, crnci u to vrijeme imali na Američkom jugu. To nije nikome smetalo.

Vrana je tada bio sedamnaestogodišnjak, koji se, kao sin uglednog generala, došao malo provesti na Olimpijadi. U pivnici susreće Hansa. Nakon mnogo rundi, Hansu popuštaju kočnice i svi obrambeni mehanizmi, pa mladom Vrani sve to ispriča.

Vrana je sam otišao u Olimpijsko selo. Po noći je bilo lako ući. Međutim, Palestinci su već tamo bili i zatočili sportaše. Vrana je uspio ubiti dvojicu Palestinaca i osloboditi iz jedne sobe nekoliko Izraelaca. Potom pada ranjen. Kako je krvario iz glave, Palestinci su mislili da je mrtav pa su ga ostavili.

Srećom, metak mu je samo okrznuo glavu. Probudio se u bolnici. Otac je stajao uz krevet. Ovog puta nije vikao. Bio je ponosan na sina. U novinama o tome ništa nije izašlo.

Dok se oporavlja u bolnici, posjećuje ga jedan muškarac srednjih godina u pratnji Hansa. Bio je to predstavnik

Mossada, koji mu je došao izraziti zahvalnost izraelske Vlade. Predložio mu je da dođe u Izrael, jer ga Premijerka želi upoznati.

Susret je izgledao kao da je došao u posjetu svojoj teti. U obiteljskoj kući, najmoćnija žena Izraela, u jednostavnoj haljini poput obične kućanice. Vranu je ta jednostavnost jako dojmila. Ljubazno ga je primila. Dugo su razgovarali.

Njihov razgovor rezultirao je Vraninim ostankom u Izraelu. Krenuo je na obuku u njihovim službama. Na kraju višegodišnje obuke, bio je među najboljima.

Hans mu je rekao da mora obaviti nekoliko telefonskih razgovora, i da ga nazove u 22 sata. Vrana je tako i učinio.

- Sutra u jutro u 9 sati na istom mjestu.

Sutradan u jutro, Hans je izgledao umorno, ali zadovoljno. Dao je Vrani veliku kovertu. Unutra su bile karte koje će pokazati Predsjedniku, kao i pitanja koja će mu postavljati, a i neki drugi materijali.

- Ovo ti je poklon od tvojih trenera. Nisu te zaboravili.

Pozdravili su se uz obećanje da će se ponovo naći u Munchenu. Vrijeme je „curilo“, Vrana je hitno morao za Zagreb.

Netko je opozvao predsjednički avion. Sigurno Broj Jedan ili netko od srpskih špijuna, proletjelo je Vrani kroz glavu. Kako nije imao nikakvu vezu s konzulatom, niti sa bilo kime u Zagrebu, jer kada radite nešto važno za Predsjednika onda ste sami, mogao se obratiti jedino Hansu. Hans mu je pomogao da iznajmi automobil na račun BND-a. Hoće li Vrana stići na vrijeme u Zagreb? Predsjednik danas putuje.

Vrana je krenuo autom prema Zagrebu. Možda je tako i najsigurnije izbjeći Broj Jedan ili nekoga od njegovih.

Možda bi ga ubili na izlasku iz aviona, možda bi i srušili avion, rojile su mu se misli, dok je vozio pazeći da ne prekorači dozvoljenu brzinu. Ovaj put ga ne smije ništa zaustaviti. Put je dug i monoton. Vrana pojačava radio da mu ne oslabi pozornost.

Konačno stiže u Zagreb. Juri prema Plesu. Mora nekako doturiti kovertu Predsjedniku. U zgradi aerodroma nalijeće na tamnokosu ženu iz Ureda Predsjednika.

Monika je iznenađena, no Vrana joj sve brzo objasni i pokaže kovertu.

- Kasno je Vrana, avion već rula, samo što nije poletio.

- Javite odmah Predsjedniku da stanu. Autom ću doći do aviona, neka samo dovezu stepenice. Vi ćete mu odnijeti kovertu.

Monika naziva mobitelom. Ubrzo avion prestaje rulati, otvaraju se vrata i dovoze stepenice. Vrana s Monikom sjeda u automobil i kreće prema pisti. Uzalud ga dežurni policajci pokušavaju zaustaviti. Ipak, netko im dojavljuje da obustave potjeru. Monika čvrsto drži kovertu. Vrana zaustavlja automobil kod aviona a Monika istrčava van i već se hitro penje u avion. Ubrzo se vraća, nasmiješena, bez koverte. Mogli su krenuti prema Zagrebu.

- Možda ovo bude sudbonosno za Hrvatsku, zaključiti zadovoljno.

PUKOVNIK LAKI

Pukovnik Laki je početkom stvaranja hrvatske države bio jedan od glavnih djelatnika oružja pobunjenim Srbima. Bio je zbog toga i uhićen, ali je Broj Jedan vrlo brzo ishodio njegovo puštanje iz zatvora u Zagrebu. Laki je otišao u Banja Luku i postao šefom Obavještajne službe Republike Srpske. Nakon „Oluje“ pa mirne reintegracije, dolazi u kontakt sa Brojem Jedan, i 1997. dobiva u Vukovaru sve hrvatske dokumente. To mu je ishodio osobno načelnik PU Vukovarsko-Srijemske, koji je kasnije nagrađen mjestom načelnika PUZ-a.

Kako nije produžio oružni list za pušku koju je imao još za vrijeme Jugoslavije, za Lakijem je bila raspisana tjeratica. Vrana je o Lakiju sve napisao i predao odgovornom načelniku, ali ništa se nije poduzelo. Tjeratica mu je ukinuta 2007., nakon čega Laki dolazi u Zagreb i nastanjuje se kod rođaka na Črnomercu. Tjeralicu mu je ukinuo ravnatelj policije, inače dobar prijatelj s mafijaškom braćom Idrizi.

S Lakijem nitko nije obavio razgovor. Vranino pisanje o njemu uzburkalo je mnoge duhove. Na površinu je izbio podatak da su Broj Jedan i još neki iz vlasti štitili Lakija i kontaktirali s njim za vrijeme Domovinskog rata. Bila je to dobro poznata „razmjena podataka“. A „mali arhivar“ opet im se našao na putu...

SLOVENCIMA

Vrana je za vrijeme Domovinskog rata, među mnogobrojnim suradnicima, imao i jednog Slovenca kojeg je zvao Muzičar. Živio je kod Krapine, gdje mu je supruga imala trgovinu mješovite robe. Muzičar je bio poznat u Sloveniji, jer je u suradnji s još nekim muzičarima objavio nekoliko kasete sa svojim pjesmama. Bio je prava „knjiga podataka“.

Podučavao je djecu slovenskih političara i viđenijih osoba iz javnog i kulturnog života, i tako dolazio do mnogih korisnih podataka. Stavljao bi im „bubice“ u stanove, dok bi Vrana negdje parkiran u blizini, iz svog automobila snimao razgovore.

Jednom je, po Vraninom nalogu, otišao u Celje snimati Srbe, inače slovenske državljane, koji su se opijali u lokalnoj birtiji „Beton“. To je bilo četvrtkom oko ponoći, kada su autobusima preko Mađarske odlazili u Bosnu kao „vikend-četnici“. U petak bi u Bosni dobili odore i oružje, da bi do nedjelje haračili po hrvatskim i muslimanskim selima. Vraćali bi se nedjeljom navečer. Tim istim autobusima, Muslimani su svojim rođacima slali pakete, uz novčanu naknadu od 5-50 njemačkih maraka, ovisno o veličini paketa. Paketi su bili uredno dostavljeni. Rat ne može bez trgovine.

Ako bi netko bio ranjen za vrijeme borbi u Bosni, liječio bi se u Sloveniji. Nitko nije pitao za porijeklo rana od gelera ili metaka. Nitko nije pitao zašto Srbi, slovenski državljani, od posljedica ranjavanja u Bosni odlaze u slovensku mirovinu.

Muzičar je dolazio podnositi izvješća u Zagreb. Kako Služba nije bila zainteresirana za stanje u Sloveniji i uopće ih nije bilo briga što oni rade, Vrana ga je prepustio srpskoj Službi. Oni su bili jako zainteresirani za Slovence. Tako je muzičar promijenio stranu. Možda ih i danas slušaju.

Slovinci su unatoč embargu trgovali sa Srbijom. Njihovi brodovi i trajekti prevozili su kamione s robom za srpsko tržište. Brodovi bi pristajali u luci Drač i kamioni bi krenuli put Srbije. U Srbiji bi nakon istovara slovenske robe ukrcali srpsku robu i uputili se natrag na brodove, pa u Sloveniju. Vozili su i cijevi za topove proizvedene u Sloveniji i mnoge druge stvari koje nisu bile prehrambene. Međunarodna javnost je zažmirila. Slovenija je i inače, još od kraja II svjetskog rata, imala poseban status u međunarodnoj zajednici. Štitila ih je Engleska. U Jugoslaviji su bili „država u državi“. Imali su veća politička prava i bolje su živjeli od ostalih naroda unutar Jugoslavije.

Njima se nije spočitavalo što su bili sastavni dio III Reicha, što je Hitler posjetio Magdenburg (Maribor) kao sastavni dio Reicha. I nakon raspada Jugoslavije imali su povlašteni status. Nitko nije znao da je Janša projekt KOS-a, nešto kao Paraga u Hrvatskoj.

Paraga je po nalogu KOS-a održao i govor u američkom Senatu, kao hrvatski nacionalista. Tako je bilo i sa Janšom. On je stvorio „Mariborsku aferu“ sa međunarodnim teroristom Al Hassaneinom i trgovao oružjem koje je bilo za Al Qaidu.

To je KOS odlično odradio. Odnosi Hrvatske i Slovenije bili su pogoršani, jer se govorilo da je oružje bilo za Srbe. Zna se i da je prije smjene u Vladi Republike Slovenije, dobio veliki novac od Waltera Wolfa.

ADOLF

Na stol u Vraninom uredu često su stizali faksovi na kojima su se mogli pročitati krajnji rezultati pojedinih mjera Službe. Većina djelatnika takve je faksove bacala u koš, jer su bili prelijeni da ih čitaju. Bilo je zanimljivo čitati prepiske koje su jedan drugom slali japanski predstavnik UN-a u Sarajevu Sušena Riba i general Mac Kantica. Najviše informacija razmjenjivali bi, kada su Muslimani granatirali Srbe iz minobacača postavljenih na krovovima bolnica. Kada bi Srbi odgovorili na položaje minobacača, Muslimani bi odmah izvjestili javnost kako Srbi granatiraju bolnice. Mac Kantica je psovao Muslimane, pitajući Sušenu Ribu, je li ikada vidio išta slično, i što bi se moglo poduzeti protiv Muslimana, koji očito ne biraju sredstva kako bi napakostili Srbima, pritom ne razmišljajući koliko će ljudi stradati. Granatiranje tržnice u Sarajevu, general Mac Kantica isto je pripisivao Muslimanima, a Sušena Riba nije bio u to sasvim siguran. Ipak, činjenica da su unesrećenima stradavale noge do koljena, što je upućivalo na mine, navela je Sušenu Ribu da se prikloni mišljenju generala Mac Kantice.

Između hrpe sličnih faksova, Vrana nailazi na jedan koji ga je odmah zaintrigirao. Izvjesni Adolf, bivši časnik njemačke vojske iz II svjetskog rata, uputio je Veleposlanstvu BiH ponudu za kupnju oružja, i najavio svoj dolazak u Hrvatsku, u koju je uskoro i doputovao. Odsjeo je u hotelu „Plitvice“. Sobu mu je Vrana odmah dao pregledati i ozvučiti. Pratlja je bila postavljena, igra je mogla početi.

Adolf se najprije sastao s Prženim, vojnim atašedom Veleposlanstva BiH u jednom lokalnu na Trešnjevci. Ubrzo im se pridružuje i Janjac, bivši ađutant Velikog Vezira. Poznato je da je sudjelovao u akciji „Nereva 93“, zajedno sa „Zulfikarima“, paravojnoj postrojbi Ališpage Zulfikara i financijera iz Švicarske Zulfikarpašića. Akcija je imala za cilj čišćenje doline Neretve od Hrvata. Janjac je tada bio časnik u HV-u.

Posao je dogovoren. Sve je snimljeno, audio i video. Nakon dogovora, Adolf, Prženi i Janjac lažnim taksijem odlaze u Gajnice, gdje nalaze skladišni prostor za oružje u jednoj privatnoj garaži.

Ubrzo Vranu zovu kod načelnika Špire. S njim u uredu je i Bugi-Vugi. Vrana odmah primjećuje da su oba „pod gasom“. Oduzimaju Vrani posao oko Adolfa i osobno ga nadalje preuzimaju.

Jasno je da Vrana ne smije saznati kako će se sve završiti i tko će koliko zaraditi na tome poslu.

Na kraju su pobrali sve zasluge i „okitili se lovorovim vijencem“ za uspješno okončanu akciju.

Janjac je i dalje bio u HV. Kasnije je umirovljen. I Prženi je nastavio obnašati svoju dužnost vojnog atašea Veleposlanstva BiH u Zagrebu, sve do 2008. godine, kada na njegovo mjesto dolazi Šeta Šuajb.

MIRANDA

Miranda je bila ataše za kulturu u Veleposlanstvu BiH u Zagrebu. Stanovala je na Pantovčaku s majkom, koja je imala hrvatsko državljanstvo. Povod razgovoru s Vranom bila je njezina molba za primitak u hrvatsko državljanstvo.

Nije bila neka ljepotica, ali je Vrana ubrzo saznao da je odlična u krevetu. Voljela je izlaske na koncerte i u kazalište. Vrana joj je sve to rado priuštio. Međutim Sinek I i njegov HIS, procijenili su da takva osoba nije podobna za dobivanje hrvatskog državljanstva, usprkos tome što je bila odličan suradnik. Miranda je otišla iz Zagreba i iz Vraninog života. Vratila se u Sarajevo.

Razmišljajući o Mirandi, Vrana se prisjetio jedne epizode s početka rata, kada je Veselom predao domovnicu i putovnicu za Groznog, ukrajinskog gangstera broj 1 u svijetu, koji je bio odličan dobavljač oružja. To je bilo u redu, jer kada branite goli život, ne pitate tko vam pomaže. Tako su mnogi kriminalci, špijuni i bivši UDB-aši iz drugih republika Jugoslavije dobivali hrvatsko državljanstvo. Miranda to nije mogla. Možda zato što je spavala samo s Vranom.

TKO JE OVDJE POŠTEN

U sjedištu Službe, u jednom od ureda, Vrana u prolazu slučajno „snimi“ nepoznatu grupu muškaraca kako s načelnicima piju viski. Zovu i njega da nešto popije, a on nikada ne odbija ponuđeno piće. Promatra nepoznate muškarce, bili su nekako drugačiji od ovih koje svakodnevno sreće. Ipak, jednoga prepoznaje. Bio je to Bagarić.

Dobar prijatelj sa Guzonjom, još iz doba Jugoslavije. S pojedincima iz Službe je surađivao, kako poslovno tako i privatno. Guzonji je, naprimjer, bio dobavljač heroina. U zahvalnost, donirao je Centru Zagreb 300.000 njemačkih maraka. Novac su naravno podijelili Veliki Buda, Špiro, Kinez, Kevin, Pile, Laprdalo i možda još koji „podobni“, koji je sudjelovao u poslovima s Bagarićem.

Svi su oni kasnije napredovali u Službi. A neki su i danas nezamjenjivi.

PILE

Pile je došao u Službu kao UDB-aški rekvizit. Odmah su mu dali u obradu Veleposlanstvo SAD-a. Kako nije bio naročito nadaren za ovaj posao, drugi su mu planirali i donosili rezultate. Galbraitha su pratili preko njegovog

kuhara. U pismenim izvješćima je stajalo da je sve to Pile odradio. Tako je Pile postao i načelnik, a dolaskom SDP-a na vlast, postaje veza u Uredu za odnose s Haagom. Sve što je bilo na štetu Hrvatske, završilo bi u novinama. Pile je uvijek, „ni kriv ni dužan“ bio pri vrhu, jer otac mu je bio milicijski načelnik, a k tome je bio i hercegovački zet.

Prepotentni, umišljeni, prijetvorni, lažni „veliki“ katolici poput Pileta, mogli su napredovati i krojiti tuđe sudbine. Kao načelnik je za svoje podređene odredio da mogu imati po 10 suradnika. Kako je imao 20 ljudi, to je bilo 200 suradnika. Naravno izmišljenih.

Evidenciju troškova sastanaka vodio je on osobno. Za jednog „suradnika“ po jednom sastanku obračunavao je od 50 – 100 kuna. Ako je svaki „suradnik“ bio dva puta mjesečno sa operativcem, moglo se inkasirati od 10.000 – 20.000 kuna. Dovoljno za mali nogomet i čašćavanja u „Trnjanki“ i „Skenderici“. Pile je kasnije napredovao, pa je samim tim i njegov unosan posao okončan.

KEVIN

Gledano iz današnje perspektive, Kevin je bio jedan vrlo moderan i „avangardan“ lik. Naime volio je isti spol i imao istospolne partnere. Iako službeno samac, dobio je stan, valjda za neke posebne zasluge. Volio je popiti, ustvari, uvijek je bio „na nečemu“. Sony-Boy ga je „odguzio“ u mirovinu. Ali takvi se uvijek vraćaju.

Spadao je u one operativce koji nisu puno radili, ali su bili uvijek hvaljeni i nagrađivani. Na stolu je, kao „pravi desničar i ustaša“ držao sliku Jure i Bobana, što bi naivce

ohrabrilo da u njegovom društvu pričaju ono što inače ne bi javno govorili. Kevin bi to uredno „otkucavao“ onome, tko bi mu ponudio promaknuće.

Jednom prilikom je molio Vranu da mu preda sve što je prikupio o humanitarnim organizacijama u RH, što je Vrana i učinio.

Njegova veza, gospođa Lisica ispričala mu je što je doznala na međunarodnom skupu humanitarnih organizacija u Tuzli. Jedna od tih organizacija bavila se trgovinom djece, podrijetlom iz BiH. Nakon rata ostalo je puno djece bez jednog ili oba roditelja, što je iskoristila „humanitarna organizacija“ da bi slala djecu u inozemstvo na posvajanje, naravno za novac. Na žalost, mnoga su završila kao „dobrovoljni“ davatelji organa. Leševe bi potom uništili i nitko ih više nikada nije našao.

Mora se priznati da se takve stvari u vrijeme bivše države nisu mogle događati, a da vlast ne reagira. I danas se događa da mlade i zdrave osobe odu od kuće i zauvijek nestanu.

Kevin je sve te podatke pokupio od Vrane i odnio Garavom, kao svoje djelo. Naravno da je bio pohvaljen i nagrađen. Kasnije je i Kevinov cimer Pile, koji je u međuvremenu postao nekakav načelnik, pokušao nešto iskamčiti od Vrane, ali Vrana mu nije ništa dao. Bilo je najjednostavnije reći da nema ništa. Onakvu grešku više nikada nije napravio.

ŽAC

Još jedna dobro ugrađena UDB-aška figura, koja je za vrijeme Jugoslavije bila u rezervnom sastavu milicije. Legenda je, da mu je otac bio u zatvoru kao Domobran nakon 1945. Kao takav, slovio je za hrvatskog nacionalistu, da bi se infiltrirao u određene „neprijateljske“ krugove u Zagrebu. Dolaskom demokratski izabrane vlasti u Hrvatskoj, brzo se, uz pomoć UDB-e ubacio u SZUP. Novac je za „cinkanje“ dobivao od Velikog Bude.

Pio je i čašćavao po kafićima, poticajući različite teme razgovora, da bi potom odlazio k Velikom Budi da mu sve referira. Dobivenim novcem vraćao bi se u kafić, koji je bio u neposrednoj blizini Centra SZUP-a i nastavio svoju ulogu. Vrana ga je brzo pročitao i maknuo se iz njegovog vidokruga. Žac je bio uvrijeđen jer ga je Vrana ignorirao, a i nije imao šta cinkati, pa je počeo okolo širiti priče kako je Vrana sin onog generala, da je on ustvari Jugoslaven koji nikada nije želio Hrvatsku i slične gluposti.

Inače je bio i kockar, a kako je često gubio na kartama, zbog neplaćenih računa u stanu njegove obitelji, povremeno je bila isključena struja, voda, plin, telefon... Bio je mnogima dužan, ali je ipak, što cinkarenjem što kreditima, uspijevao nekako vraćati dugove.

Desetak godina je uživao u mirovini, a onda je umro od srčanih tegoba. Božja pravda, ponekad je spora ali dostižna.

JARAK

Jarak je bio doseljenik iz Rame. „Plav“ po prsima od busanja da je „veliki Hrvat“. Živio je u sv. Ivanu Zelini. Otac i majka su mu bili vrijedni i poštenu ljudi. Došao je u Službu po preporuci izuzetno zgodne UDB-ašice Cice. Jarak je tvrdio da nema pojma zašto ga je Cica preporučila. Ustanovilo se kasnije da je cinkao za novac.

Takva „Hrvatina“ nije htjela ići u rat. Jer u rat trebaju ići Hrvati iz Hrvatske, rezonirao je. Zato je bio dobar u štancanju djece. Imao ih je četvero. To mu je bila samo-reklama. Pravio se važan pričajući kako su njegovi Ramci donijeli Sinjsku Gospu u Sinj. A donijeli su je bježeći iz Rame pred Turcima. Sada su pobjegli iz Bosne pred Srbima. Ali ovaj put nisu donijeli Gospu, već svoju „kulturu“, pa su morali naučiti kako se ide u normalan WC, a ne u poljski ili još jednostavnije, u šumu. Sada su saznali i da prozori imaju rolete. Još je samo preostalo da kaže kako su njegovi Ramci pokrstili i Dalmaciju, pa da priča stvarno bude potpuna.

Jarak je pomalo napredovao u Službi. Ne zbog svoje sposobnosti, nego zato što nije znao misliti. Služba je takve trebala za izvršavanje svega što bi im se zapovijedilo. Ostao je na nivou malog seljančića iz Rame.

GUZONJA

Guzonja je bio kadar iz bivše Jugoslavije. Zараđивао je na raznim ilegalnim poslovima. Dolaskom Hrvatske države, postaje glavni u Centru Zagreb. Za početak, istjerao je jednu staru žensku osobu iz njezinog stana i smjestio je u dom za stare i nemoćne, prethodno ju prisilivši da mu prepíše svoj stan. Tada se useljava sa svojom obitelji. Jedan kum mu je bio Bagarić a drugi Jamar, glavni šef državnog inspektorata. Glavni u Centru Zagreb bio je sve do svog odlaska u Jamarov inspektorat 1998. godine. Dvije godine ranije, operativac Lazar napisao je opširno izvješće o tome, kako Guzonja daje sve podatke Bagariću, te sa njim sudjeluje u utjerivanju dugova. To izvješće Guzonja je dobio od Velikog Bude i pokazao ga Bagariću.

Lazar je ubrzo bio otpušten iz SZUP-a i premješten u PP Maksimir u Zagrebu.

Dvije godine poslije su ga umirovili.

Guzonji je i dalje išlo dobro u životu. Konačno je 2006. vratio značku SZUP-a, odnosno POA-e i otišao u mirovinu. Novcem od prodaje heroína, kojeg možda i danas prodaje, odlično živi. Zbog veza u podzemlju mnogi ga se boje, jer znaju da on nema milosti. Sve uklanja brzo i bez tragova.

ŠTRBAC

Došao je u SZUP 1992. godine, a radio je kao zamjenik drugu Šakiću za ONO i DSZ u tvornici „Rade Končar“ u Zagrebu. Sjedište im je bilo na Fallerovom šetalištu. Štrbac je svoj položaj koristio za odvođenje tek pristiglih mladih službenica u krevet. Ako bi odbile, morale su dati otkaz.

U SZUP-u je bio analitičar, čije su analize uvijek morale biti provjeravane, s obzirom da mu je zvijezda petokraka još uvijek bila jedini simbol koji je priznavao i štovao. Godine 2008. zapošljava i sina u SOA-i. U to su vrijeme mnogi podobni zapošljavali svoju djecu u Službi, tako da se komotno mogla zvati i „Samo Obiteljska Agencija“.

Vrana je imao svoja dva analitičara koja su pisala njegova izvješća za informacije Službe, koja se kasnije šalju u arhivu. Vrana je kao arhivar mogao kontrolirati svoja izvješća, kako ne bi bili „frizirani“ drugačijim podacima.

Štrbac i njegov kolega Max bili su suradnici Mozga. I danas se mnoge informacije slijevaju u Mozgovu memoriju.

MRŠAVI I DEBELI

Bivši zatvorski čuvari, jugonostalgicari, sada operativci SZUP-a, radili su malo ili ništa. Uz opijanje po lokalima, glavni zadatak im je bio špijuniranje za Velikog Budu i utjerivanje dugova. Ucjenom su se dočepali kuća u koje su skrasili svoje obitelji. Daktilografi su im morali sastavljati pismena, jer nisu znali ništa suvislo sročiti. Ali zato su bili nezamjenjivi kada je trebalo nekoga isprovocirati ili prebiti.

Vrana, koji je inače imao dobre živce, puno je puta gotovo nekontrolirano reagirao na njihove provokacije. Obećao si je da će im to kad-tad naplatiti. Sjetio se svoje bake koja je bila zatočena u konc-logoru u Njemačkoj za vrijeme II svjetskog rata. Kada su je upitali, kako je preživjela sve te strahote, rekla je da se nije htjela previše uzrujavati, jer je znala da će Bog na kraju donijeti svoj sud za sve počinitelje tih strašnih zločina. Naučila je kako ih ne mrziti. Tako je Bogu ostavila prostor za djelovanje. Vrana je tek tada shvatio što je baka mislila. To mu je donijelo potreban mir.

STARI UDBAŠI

Za veliku većinu koja je ostala u Službi, može se reći da su profesionalno obavljali svoje zadaće. Manji dio njih, koji se nisu mogli pomiriti sa dolaskom hrvatske države, bio je umirovljen. Mnogi su u MUP-u pristali i na niže rangirana radna mjesta, kako bi mogli špijunirati za protivničku stranu.

Jednom je prilikom, 1991. godine, ministar MUP-a, i sam bivši suradnik UDB-e, kodnog imena Srećko, sišao u dvorište MUP-a i osobno čuo jednog radnika - vulkanizera, kako razgovara s Beogradom i prenosi nedopuštene informacije. Vulkanizer je nakon toga bio otpušten.

Dolazi 1995. i taj isti vulkanizer se nakon „Oluje“ vraća u Zagreb. Vraćaju ga na staro radno mjesto, a dobiva i sve zaostale plaće od 1991. – 1995. Vrana ga je susreo godinu dana kasnije kako se s jednim svojim kolegom istomišljenikom smije i priča o događajima iz Mirkovaca. On je bio samo jedan od brojnih primjera onih koje je hrvatska vlast vraćala na radna mjesta i isplaćivala im zaostale plaće, unatoč tome što su se aktivno borili protiv Hrvatske. Neki su odmah dobivali i mirovinu. Vrana je često razmišljao kako je Bog ipak bio milostiv prema Hrvatima, unatoč svim izdajama i apsurdima. Valjda zato jer su se Hrvati borili sa oružjem u rukama ali i s krunicom oko vrata.

Vrana nije nikada gledao i procjenjivao ljude prema nacionalnosti ili boji kože. Dijelio ih je na dobre i loše. U svom su radu stari UDB-aši, srpske i drugih nacionalnosti, bili pošteniji i profesionalniji od novopridošlih „velikih Hrvata“, od kojih su mnogi zapravo bili moralni talog izbačen na

površinu. Pod okrilje Službe došli su prvenstveno zbog straha od odlaska na bojišnicu, a kasnije zbog stjecanja vlastite materijalne koristi. Služba im je služila kao alat za bogaćenje. Malo je bilo onih koji su došli u Službu kao istinski domoljubi. Isto je bilo i u policiji. Da je stari, dobro obučeni kadar ostao na strani Hrvatske, u Zagrebu se ne bi razvio takav kriminal, u kojem policija i kriminalci usko surađuju, pogotovo u trgovini drogom.

Vrana nikada nije bio na strani tih novih Hrvata u Službi. I šef kadrovske slovio je za „nacionalistu“, a zapravo je bio suradnik UDB-e iz bivše Jugoslavije.

Od smrti prvog Predsjednika, vlast je na sve moguće načine uništavala SZUP, kasnije POA-u i naposljetku SOA-u, kako bi dokrajčila jedinu službu koja je trebala postojati kao Služba za zaštitu nacionalne sigurnosti.

Sadašnja Služba, pod patronatom Engleza, domaćih i stranih interesa, ne može čuvati nacionalnu sigurnost. Vrani se sve zgradilo. Tolike godine rada.... Srećom da je većina zaboravila na „malog arhivara“ ispod drvenih stepenica.

UDB-a je svojevremeno odlično organizirala nadzor nad građanima. Svaka stambena zgrada imala je jednog ili više „domara“ koji su znali sve što se događa, ne samo u zgradi, nego i u stanovima te zgrade. Znali su tko koga posjećuje, političku orijentaciju pojedinih stanara, čiji muževi varaju žene i obratno, i još mnoštvo drugih privatnih podataka. Kada bi pripadnici UDB-e, kasnije SDS-a dolazili po neke informacije u zgradu, točno bi znali kod koga idu i gdje će dobiti najviše podataka.

Još više podataka nalazilo se u dosjeima radnika u poduzećima. Svako je poduzeće tada imalo svoje

službe za ONO i DSZ (općenarodnu obranu i društvenu samozaštitu) koji su skupljali podatke o svakom radniku, njegovoj obitelji, obitelji bračnog partnera. Ostale podatke dobivali su na općinama gdje je prebivala osoba za koju se vršila provjera. Tamo su se mogli naći i podaci, da li je osoba odslužila vojni rok, kako se ponašala za vrijeme boravka u JNA, je li moralno-politički podobna, da li se bavila kriminalom i za to bila osuđivana.

Na taj se način u vrlo kratko vrijeme mogla sakupiti većina podataka o životu jedne osobe.

Vrana je svemu tome svjedočio kada je sa starim djelatnicima UDB-e vršio brze provjere za određene osobe.

U tvrtkama se danas jedva dobije na uvid i radna knjižica. Susjedi više nisu razgovorljivi. Nema diskrecije, kriminalci sve odmah doznaju. Ako netko i ima kakvu spoznaju o mogućem počinitelju krivičnog djela, nema šanse da to prijavi, jer mu se ovaj sutra može pojaviti na kućnom pragu. Nitko ga neće zaštititi, kao ni članove njegove obitelji. Zato mnogi žale za „onim sistemom“, jer je ipak bila veća sigurnost građana, učinkovitija policija i tajne službe. Danas u novinama i portalima možete pročitati sve o nekom „zaštićenom svjedoku“. Na sve moguće načine se diskreditira rad policije. Stječe se dojam da je uglavnom neučinkovita i korumpirana. Tako se kriminalcima ostavlja slobodan prostor za djelovanje, a za neke Hercegovce, to je pravo carstvo u kojem oni vladaju.

Takvim zaključcima, Vrana nije bio jugonostalgicar, samo je uočavao razlike. Milicajci su mogli biti svakakvi: polupismeni, glupi, debeli, brkati. Ali su ipak dobro radili svoj posao. Jugoslavenska milicija bila je druga na svijetu po broju riješenih kaznenih slučajeva. Hrvatska policija je, tko zna na kojem mjestu. Tajne službe su imale puno više novca i mogućnosti za djelovanje.

Godine 1998. čak su zabranili vanjske telefonske linije agentima SZUP-a, pa su mogli zvati jedino mobitelima ili iz javne govornice. Telefonima se moglo komunicirati jedino unutar Službe. Vanjsku liniju za službene razgovore moglo se tražiti jedino preko tajnice odjela. Tako se sve kontroliralo da ne bi, ne daj Bože, netko nešto doznao a da Služba to ne čuje.

Kontrolirali su rad djelatnika na računalima, znali su koje se tipke koriste na tastaturi. Štedjelo se na papiru za kopiranje, gorivu za automobile, sve je išlo ka tome da se Službi „podrežu krila“, a da se Hrvatsku i njezine građane servira „na tanjuru“ svima koji to mogu platiti. Takva Služba danas nikome ni za što ne služi. Sramota je najblaža riječ.

To je počelo 1998. s ravnateljem Brzim, a njegovim stopama nastavili su i drugi. Međutim, Tupi ih je sve pretekao. Najgori ikada u Službi. Dolaskom Tupog moralo se pisati i kada se misli ići na teren, a kada je predviđen povratak. Ne daj Bože da se pogriješilo u vremenskoj procjeni. Nisu se plaćali ni štitili suradnici Službe, nije ih se nikako nagrađivalo za informacije koje bi dostavljali Službi. Totalni raspad sistema.

Vranu je oduvijek zanimalo, kako bi situaciju u Hrvatskoj komentirali pripadnici stranih službi. Uskoro je dobio priliku saznati. U Njemačkoj su se na jednom tajnom skupu, kojem je prisustvovao i Vrana, sastali pripadnici tajnih službi iz mnogih svjetskih zemalja. Kada je Vrana završio svoje izlaganje, u dvorani je nastao tajac. Svi su bili šokirani.

Tako je Hrvatska definitivno bila izbrisana sa popisa zemalja koje imaju tajnu službu.

GENERAL GROM

General Grom bio je jedan od najmoćnijih gangstera u Hrvatskoj, kojeg su se svi pomalo bojali. Bio je jedan od rijetkih koji je mogao nenajavljeno kod Predsjednika. Tvrtka mu je odlično poslovala. Njegove šlepere carina i policija nisu smjele zaustavljati na državnoj granici. Kupovao je oružje za Hrvatsku, istisnuvši svu konkurenciju. SIS ga nije smio istraživati. Poslovao je sa svim lopovima u Hrvatskoj. Švercao je i oružje za BiH. U svakom humanitarnom konvoju za BiH, bila su barem dva „njegova“ kamiona. To je radio u suradnji sa Šetom, pomoćnikom vojnog atašea Veleposlanstva BiH. Posebno su se istakli u programu „Opremi i obučić“ za Armiju BiH, koju su pokrenuli Amerikanci, a od kojih su i dobili opremu i oružje.

Šeta je sa Gromom, preko nećaka generala obavještajne službe Srbije Vasiljevića, pronašao način da se 40% američkog oružja namijenjenog Armiji BiH, otpremi Al Qaidi preko Srbije. Amerikanci sigurno nešto znaju o tome, ali šute. Tko zna zašto. Prodaja oružja teroristima inače je kažnjiva. Ali, izgleda da to ne vrijedi za sve jednako. Sve ovisi o višim interesima.

Šeta, kao pomoćnik vojnog atašea u Veleposlanstvu BiH u Zagrebu, posredstvom ministra obrane BiH, postao je 1994. glavni logističar Armije BiH, s glavnim zadatkom nabavke oružja za Armiju BiH. Tako je, surađujući s Krojačem Salimom, Faraonom i Šemsom T., mogao nesmetano švercati oružje sa generalom Gromom.

Grom je bio opasno narcisoidna osoba. Stručnjaci u određenoj ustanovi bi za takve osobe rekli da se njihova

inteligencija temelji na želji za moći, mržnji prema ocu i grubošću prema ženama. Naziv za takvu osobu mogu dati samo psihijatri.

Prije Domovinskog rata bio je geometar, sposoban samo za postavljanje crveno-bijelih stupića. Nedruštven, malo se sa kim družio. Onda se odnekud pojavio sa 1000 komada pištolja TT, koji su tada vrijedili 2000 njemačkih maraka po komadu, sa okvirom za streljivo. Tako je počeo njegov poduzetnički uzlet.

Za njega se pričalo da je vanbračni sin Predsjednika i njegove tajnice iz vremena bivše Jugoslavije. To se moglo i provjeriti DNK analizom. Na to upućuje i činjenica da ga Predsjednik nikada nije ni ukorio, a radio je šta je htio. Vrana je to čuo od njegove polusestre. Njegova je majka naime, rodila troje vanbračne djece, a ovu kći je imala s nekadašnjim predsjednikom Trgovačkog suda u Zagrebu.

Za „zasluge“ tijekom Domovinskog rata, okitio se svim raspoloživim odlikovanjima. Njegovoj gramzivosti nije bilo kraja. Preko svoje tvrtke prevezio je i uvezio sve što drugima nije bilo dopušteno. Njegove kamione nitko nije zaustavljao niti pregledavao.

Vranu su prije Gromova uhićenja zvali sa graničnog prijelaza sa Slovenijom. Morao je krenuti, jer je Grom prilikom ulaska u RH imao krivotvorenu putovnicu na ime Kristijan Horvat, istu onu koju je kasnije koristio general Gotovina. Stigavši na granični prijelaz, Vrana je vidio uplašene carinike i policajce. Zapovjedio im je da privedu Groma u prostorije policije. Grom je bio ljut.

- Znate li vi tko sam ja?

- A znate li vi tko sam ja?

- Ja ću to brzo saznati, a onda vam pada glava.

- Bez brige, puno jači od vas su mi prijetili. Njih više nema a ja sam još tu. Imate putovnicu na tuđe ime. Očito vam je postalo tako „vruće“ u inozemstvu, da si niste

stigli nabaviti vlastitu putovnicu. Znao da ću vas pustiti, ali prije toga ćete s nekim razgovarati, kaže mu Vrana, utipkavajući broj na svom mobitelu. Kratko priča s nekim na hebrejskom, pa pruža mobitel iznenađenom Gromu. Ovaj uzima mobitel i ozbiljnog lica, nekoliko trenutaka sluša glas s druge strane. Tada vraća mobitel Vrani.

- Toliko da znate tko sam ja. Je li jasno „druže“ Grom?

Ovaj nešto promrmlja da se ispričava i da nije znao. Vrana pozove policajce da puste Groma. Otišao je do svog automobila, gdje ga je čekao vozač.

Vrana je u međuvremenu „snimio“ jednu zgodnu djelatnicu na carini. Pozvao ju je na kavu. Pristala je. Vidjela je dobru priliku za napredovanje u poslu, a s druge strane, Vrani je trebao netko tko će za njega paziti, ako Grom ponovo prijeđe državnu granicu. Tako su spojili ugodno s korisnim.

Kasnije se Grom, kada je konačno završio u zatvoru, sastao sa Bradonjom. Sklopili su savez da sve ostane izvan suda i medija, tako da mnoge afere neće nikada biti dostupne pravosuđu i javnosti, a Gromu se ništa neće dogoditi u zatvoru. I Grom je, poput Bradonje imao sat s posvetom Putina.

Krajem rujna 1995. bio je registriran susret generala Groma i Shimona Naora, predsjednika „Corona Development Group“. Oni koji znaju, shvatit će zašto Vrana nije o tome puno pričao.

MAFIJA

Ratnim stanjem u Hrvatskoj, mafiji su cvjetali mnogi poslovi. Šverc je bio glavni izvor velike zarade.

U Zagrebu su u to doba kafići radili po čitavu noć. Prepuni izbjeglica i kriminalaca svih vrsta. Nitko o tome nije vodio računa. Zajednički interesi spojili su mafiju i SDS. Jedni su imali informacije a drugi novac. Mnogi su tada mafijaški „bossovi“ završili s mecima u tijelu, i to obično od strane bivših policijskih specijalaca.

Tako je stradao Šakota. Kako je nosio pancirku, što je ubojica znao, kao i smjer njegovog kretanja, ustrijeljen je u grlo. Stradao je kod lokala „Kvak“ u Martićevoj ulici, u kojem je Glavonja često viđan u društvu osoba iz kriminalnog miljea.

Ubijen je i Špejtim Tači. Za njega je bila organizirana „pratnja“, pa je atentator obavješten o smjeru njegovog kretanja u automobilu. Ustrijeljen je na križanju Selske, Magazinske i Zagorske. Njegovom automobilu prišao je motor sa dvije osobe, od kojih je jedna pucala u Tačija. Tači je inače surađivao s Mozgom.

Obadvojica bi „previše pričala“ kada bi popili ili „bili na bijelom“, pa je izdan nalog za njihovu likvidaciju. Tako su mnogi kriminalci poginuli, a njihove ubojice nikada neće biti pronađeni. U tisku se moglo čitati o „međusobnim obračunima zagrebačkog podzemlja“.

Poslije 2000. godine, kriminalci su za određenu sumu mogli kupovati svoje dosje iz Đorđijane, a njihova kriminalna djela bila bi brisana iz informacijskog sustava MUP-a RH. Tako je Rino za svoj dosje platio 100.000 EUR-a. Nakon toga, bio je „čist kao suza“.

Javnosti dobro poznato, bilo je ubojstvo Vjeke Sliška na Cvjetnom trgu. A nepoznato, da on nije bio primarna meta, već njegov ubojica Kapiu. Kako je za vrijeme rata bio u HVO-u, drogiran je prijetio da će sve što zna ispričati u javnosti.

Zato Vjekin tjelohranitelj nije odmah reagirao, nego je tek nakon Vjekine pogibije, pucao u Kapiua i ubio ga. Jednim udarcem su bile ubijene dvije muhe.

Vjekina supruga se kasnije udala za Velikog, koji je bio građevinski poduzetnik. Sa braćom Saladin prao je novac zarađen prodajom heroina. Gradio je po Istri vile i hotele, a u Zagrebu na Markuševcu i Svetom Duhu. Kada ga je policija potražila, pobjegao je u Banja Luku. O braći Saladin ga sigurno nitko ništa ne bi ni pitao. Svi su ih se bojali. I onda i sada.

BRAĆA SALADIN

Braća Saladin su bili među najvećim trgovcima heroinom u EU. Nitko ih nije smio „dirati“. Čak su u Njemačkoj isposlovali da nitko bez valjanih dokaza ne smije o njima negativno pisati. To je na svojoj koži osjetio jedan zagrebački novinar, koji je dosta pisao o njihovom kriminalnom djelovanju. Ubrzo su ga nepoznati prebili metalnim šipkama. Imao je sreće da je ostao živ. Kasnije su braća radila sa visokim hrvatskim diplomatom kojeg su upoznali u Turskoj. On im je bio kurir, prenoseći drogu u diplomatskoj pošti.

Vrana je to saznao od jednog svog prijatelja koji je nekada radio za američku DEA. On je živio u Zagrebu, pa je u dogovoru s Vranom poslao svog rođaka u SAD. Taj je stupio u kontakt s nekim osobama u SAD-u, koje su o svemu obavijestile američke vlasti. Nakon što je FBI obavio istragu, visoki diplomat se morao vratiti u Hrvatsku. Po povratku je dobio visoko mjesto u uredu Bradonje, koje se ugasio odlaskom Bradonje u mirovinu.

Vrana je uživao čitajući novine u svom uredu. Napisali su sve suprotno stvarnim događajima. Ipak, zvijezda protjeranog hrvatskog diplomata je nepovratno potamnila.

U tom krugu ljudi bio je i Badžo, Albanac koji je morao otići iz Švicarske, nakon što je Carla del Ponte, tada država tužiteljica Švicarske, otkrila da „pere“ novac sa kćerkom ruskog predsjednika Jeljcina. On je radio na obnovi Kremlja, koju je završio na Jeljcinov rođendan.

Badžo je htio u Svetom Ivanu Zelini graditi hotele i golf igrališta, ali to mu nije uspjelo. O tome je pisao i hrvatski tisak. Namjera mu je bila naseljavanje Muslimana i gradnja

džamije u Svetom Ivanu Zelini. Htio je stvoriti centar za daljnji transport heroina u EU. Poslije je osnovao stranku na Kosovu, ali pokazalo se da su Amerikanci ipak jači na Kosovu od jednog Badže. Njemu i njegovom bratu Selimu Bradonja je poklonio hrvatske putovnice.

Badžo je surađivao i sa Ramadanijem, vlasnikom tvrtke za trgovinu naftom „Salbatring“ u Sloveniji. Svrha suradnje je bilo financiranje naseljavanja Muslimana u Sloveniju, što im je i uspjelo u mjestu Jesenice.

Muslimani u Jesenicama, financirani od Badže i „Salbatringa“, nastojali su stvoriti čvrstu bazu za svoje širenje. A plan je bio daleko veći – naseljavanje Muslimana od srpske do austrijske državne granice. To se srećom nije dogodilo, jer Badžo nije uspio sa bazom u Svetom Ivanu Zelini.

Velikom i braći Saladin smetao je Vjekin brat, kojeg su dali ubiti ispred njegovog hotela u blizini Autobusnog kolodvora u Zagrebu. Prišla su mu dvojica u civilu i pokazali mu policijske značke. Kada ih je pitao što žele, jedan je izvadio oružje s prigušivačem i likvidirao ga. Tako je Veliki imao slobodne ruke za daljnje djelovanje. Kupovao je zemljišta na Markuševcu, gradio vile na Svetom Duhu u Zagrebu. Vlast je sve znala, ali ništa nije poduzela. Jedan od ubojica je 2012. završio u Remetincu. Preko svojih prijatelja upozorio je određene ljude iz vlasti, da će progovoriti o svemu ako ga ne puste iz zatvora. Nije prošlo mjesec dana, a sud je donio odluku o njegovom puštanju. Toliko o neovisnom sudstvu.

Istra je bila raj za gangstere, perače novca. „Poslu“ se uskoro priključio i Andrija, šef albanske mafije u Londonu. Gradili su kuće, vile za odmor, hotele, kupovali poljoprivredna zemljišta, koja bi ubrzo nakon kupovine postajala građevinska. Zarade milijunske, u EUR-ima.

Za jednog od svojih rijetkih posjeta Centru u Gruškoj, Vrana na centrali spazi od nekud poznato lice. Saznavši da je riječ o Albancu koji je radio kao inspektor u Istri, u Poreču, malo se raspitao o njemu. Saznao je da je Albanac, zvan Bumbar, bio suradnik jednom od braće Saladin. Davao mu je sve podatke do kojih je mogao doći, radeći u policiji u Poreču. Netko ga je preporučio za djelatnika SOA-e, i on je već raspoređen u Pratinju.

Za početak je neko vrijeme trebao raditi na centrali u Centru. Netko je očito primio novac da se Bumbarova provjera uljepša. Tako je, uz preporuku koja se nije mogla odbiti, Bumbar već sjedio u Centru.

Vrana je svoju zabilješku o Bumbaru poslao načelniku Milenom, koji je vjerovatno poludio kada je Bumbara morao vratiti u Poreč.

Vrana je puno toga napisao, ali su mnoga takva pismena završavala u rezalici za papir.

Vranu je jako pogodilo Ivanino ubojstvo. Prekrasna mlada odvjetnica spetljala se s odvjetnikom suprotne strane u sudskom postupku. Kako se suprotna strana pobojala da bi ona mogla nešto doznati od njihovog odvjetnika, donijeta je odluka o njezinoj likvidaciji.

Kada je prelazila cestu na „zelenom valu“, ubojica je krenuo za njom. Bio je to mlađi čovjek tridesetih godina, bivši policajac zaposlen u poznatoj zaštitarskoj tvrtki. Ivana je ušla u zgradu i počela se penjati stepenicama.

Ubojica je tiho ušao za njom. Na odmorištu između katova je zastala i okrenula se, a potom nastavila s penjenjem. Ubojica je ubrzao. Na katu na kojem se nalazi njezin stan ponovo se okrenula, i u tom trenutku on je

pucao. Dva metka. Ona je pala, a on potrčao niz stepenice i izašao iz zgrade. Vidjela ga je jedna stanarka, čiji je iskaz policija proglasila nevjerodostojnim a nju ludom. Ubojica je na sebi imao svjetlu jaknu. Viđen je da bježi prema Trgu bana Jelačića. Policija koja je stigla, na prvom očevidu nije vidjela nikakve čahure, da bi, kada su ponovo došli, našli dvije čahure na daski od prozora na stubištu, jednu pored druge.

Kasnije je za to ubojstvo uhićen beskućnik iz Zaprešića. Tajna je, kako je pristao da bude optužen za ubojstvo koje nije počinio. Suđenje je bilo čista farsa. Mafija je ponovno pobijedila.

„Mali arhivar“ je svoja izvješća predavao pod šiframa, kako ne bi i on stradao. U krajnjem slučaju, uvijek je mogao napustiti Hrvatsku.

GOSPODIN HUDI

Vrana se u svom radu često susretao sa dosjeima bivših suradnika SDS-a. Na žalost, u toj su se kategoriji, osim ljudi iz javnog, političkog, sportskog, i kulturnog života, našli i mnogi novopečeni tajkuni.

Poznato je da u Hrvatskoj ima 240 multimilijunaša, od kojih je svaki „težak“ preko 50 milijuna USA dolara. Svi su na neki način povezani sa UDB-om i SDS-om. Prema posljednjim podacima CIA-e, iz Hrvatske je „izvučeno“ preko 50 milijardi USA dolara.

Kada bi ljudi samo znali kolika su mnoga, danas ugledna lica koja im se smiješe sa TV ekrana i naslovnica novina, bila suradnici UDB-e, prokazvali „nepodobne“ koji bi završavali na dugogodišnjim robijama, gubili poslove, imovinu, obitelji. Koliko su samo ljudi uništili, te „velike Hrvatine“. Ali njihovi suradnički dosjei nisu uništeni.

I dalje su „na vezi“.

Mnogi današnji tajkuni, prije Domovinskog rata bili su puki siromasi u podstanarskim sobama, obični vozači autobusa i kamiona. S početkom rata, UDB-inim su novcem kupovali tvrtke, namjerno ih uništavali i enormno se bogatili.

Jedan od takvih, kojeg se mora spomenuti zbog podebljeg kriminalnog dosjea još iz vremena bivše države je gospodin Hudi, trgovački pomoćnik iz Ivanca, Hrvatsko Zagorje. Prema podacima iz kaznene evidencije, bio je osuđivan zbog silovanja i napada na službenu ovlaštenu osobu. Tako je u prosincu 1987. godine na osobito podmukao i ljigav način silovao devetnaestogodišnju studenticu pedagogije. Namamio ju je u svoj stan, nudeći

joj iznajmljivanje podstanarske sobe u ulici Vijenac u Zagrebu, u kojoj je tada živio. Prilikom uhićenja, pružio je otpor djelatniku SJS Centar, inspektoru Gojiću, na način da mu se suprotstavio uporabom noža. Za počinjeno kazneno djelo, u travnju 1988. godine, osuđen je na Okružnom sudu u Zagrebu po sutkinji Ivanki Maletić na kaznu zatvora u trajanju od četiri godine. Kaznu je u rujnu 1988. godine potvrdio i Vrhovni sud SRH. Prethodno je, u veljači 1975. godine, zbog istog kaznenog djela osuđen na dvije godine i tri mjeseca zatvora, a 1978. godine na jednu godinu i šest mjeseci zatvora. Sve te kazne izrečene su mu na Okružnom sudu u Zagrebu.

Krajem 1990. godine izlazi iz zatvora Stara Gradiška i nastanjuje se u jednoj napuštenoj, staroj i derutnoj kući na Tuškancu u Zagrebu. Živi kao klošar i pustinjač, namajući sredstava za život. Povremeno mu pomažu njegovi zatvorski prijatelji. Jedan od njih ga i privremeno zapošljava kod poznatog švercera, Srbina, koji je inače živio u Beču, ali je povremeno dolazio u svoju vilu na Zelengaju, dovozeći jeftinu kinesku tehničku robu, radio prijemnike, kalkulatore i slično.

Kako je gospodin Hudi ranije bio stalni suradnik UDB-e odnosno SDS-a, javlja se na Zrinjevac 7, sjedište SDS-a Zagreb, i stupa u kontakt s bivšim nalogodavcima. Kao provjereni kadar, odmah ga angažiraju kao suradnika. Sa takvom reputacijom dolazi u kontakt s pukovnikom KOS-a Imrom Agotićem, koji je u to vrijeme bio poznat javnosti kao pregovarač sa generalima JNA, Adžićem i Rašetom. Kasnije je i sam Agotić dobio čin generala.

Preko Agotića, koji mu kasnije postaje i kum, gospodin Hudi ulazi u Glavni Stožer HV-a i započinje nabavku oružja i ratne opreme za avione i raketni sustav, kojeg tada u Hrvatskoj nije bilo.

Od novca kojeg je stekao kao ratni profiter, kupuje nekoliko kuća na Tuškancu. Od Kovačevića, tadašnjeg vlasnika i direktora izdavačkog poduzeća „Mladost“, kupuje poslovnu zgradu na Gupčevoj zvijezdi. Kovačević, inače povratnik iz SAD-a, uz pomoć tadašnjeg predsjednika Sabora Vlatka Pavletića, kupio je poduzeće „Mladost“ koje nije nikada do kraja isplatio. S obzirom da je gospodinu Hudiju prodao imovinu poduzeća koje još nije bilo njegovo vlasništvo, završio je u zatvoru. Kada je bio pušten da se brani sa slobode, pobjegao je natreg u SAD. Nikada se više nije vratio.

Tvrtka gospodina Hudija „Air Hemerson“ imala je pravo zastupanja ruske tvornice helikoptera „MIL“ i proizvođača zrakoplova „Antonov“. Opskrbljivao je HV rezervnim dijelovima za letjelice navedenih proizvođača, koje su bile otete JNA. „Air Hemerson“ zastupao je i izraelsku državnu kompaniju „IAI“ koja je dobila posao modernizacije borbenih migova HV-a.

Na tim i sličnim poslovima je gospodin Hudi stekao enormnu materijalnu korist koju je pretočio u kupnju poduzeća i dvoraca u Hrvatskoj.

Apetit gospodina Hudija bio je ogroman. Pokupovao je najatraktivnije firme u Hrvatskom Zagorju, od kojih je većina propala, a ljudi ostali bez posla.

Tako je kupio „Zagorjeplet“ u Lepoglavi, koje je od profitabilnog poduzeća sveo na jednog zaposlenog, i to čuvara. Sa suprugom je kupio „Varaždinku“ iz Varaždina, čijim je radnicima sustavno smanjivao plaće. Na rješenju o plaći je navodno svakom radniku spajalicom zakvačio sliku Predsjednika i Pape. Postao je i vlasnik najpoznatijih toplica u Hrvatskom Zagorju u kojima se, ubrzo nakon njegovog preuzimanja, u bazenu utopilo dijete, jer bazen nije imao zaštitnu rešetku. Zbog toga je tadašnji direktor toplica osuđen na zatvorsku kaznu, koju je izdržao

tek 2010. godine u zagrebačkom zatvoru Vukomerec. Gospodinu Hudiju se naravno, ništa nije dogodilo. Način na koji je preuzeo hotel „Matija Gubec“ bio je zastrašujući. Oko 4 sata u jutro poslao je četrdesetak zaštitara u hotel s naredbom da uzmu ključeve hotela i zabrane tadašnjem direktoru hotela Zdenku Pošteku ulaz u hotel. Primjer kojeg se ne bi posramila ni neka diktatorska afrička država.

Tako se i gospodin Hudi, u stilu velikog diktatora, volio voziti u vojnom helikopteru MI, pa je u njemu odlazio na piće u Trakošćan, ili do svog dvorca Šaulovca, nekada poznatog restorana a sada privatne rezidencije gospodina Hudija. Oko dvorca je posjekao višestoljetno drveće, kako bi imao bolji pogled na eventualne nepoželjne posjetitelje. Podatak da je navedeni dvorac spomenik nulte kategorije, a da ga je gospodin Hudi preuredio po svom ukusu, nikoga nije smetao. Kao što u ostalom nikoga nije smetao način na koji je stekao toliku imovinu.

Osim dvorca Šaulovec, kupio je i dvorac Križovljan-grad. Oba je dvorca sam sebi prodao za trostruko nižu cijenu od njihove stvarne vrijednosti, budući ih je kupio od poduzeća „Varaždinka“ kojeg je bio vlasnik.

U trgovini oružjem posebno je iskoristio prijateljstvo s gospođom Mananom Museridze-Prišlin. Gospođa Manana, rođena Gruzijka, doselila je u Hrvatsku 1983. godine i zaposlila se u Zagrebu, na Klinici za infektivne bolesti. Preko svog supruga Duška Prišlina upoznala je i gospodina Hudija. Godine 1992. ostaje udovica. Gospodin Hudi preko njezinih poznanstava u Gruziji, a upoznala ga je i s predsjednikom Gruzije, nabavlja helikoptere za Hrvatsku. Podrazumijeva se da je kao ratni profiter i tu mnogo zaradio, a gospođi Manani Museridze-Prišlin, nikada nije isplatio njen dio. Kada ga je zatražila novac

koji joj pripada, pokušao ju je silovati. Poslije joj je prijetio ubojstvom.

Dosje gospodina Hudija u arhivi je među stotinama sličnih. Kao i obično, vlast povezana s UDB-om i kriminalcima, šuti. UDB-a ima informacije na kojima ovakvi kriminalci zarađuju novac, postaju lokalni šerifi i rade što hoće. Dokle god je tako, nema ozbiljnih investicija, Hrvatska ne može ići naprijed. Niti jedna vlast u Hrvatskoj do sada nije imala ni snage a ni volje rješavati ovakve probleme.

KATEDRALA DUHA

Arhiva bivše Službe državne sigurnosti krila je mnoge tajne. Jednu od njih otkrio je Vrana, naletjevši na snimku razgovora između poznatog menadžera jednog nogometnog kluba u Zagrebu i njegove ljubavnice Nade B, inače djelatnice KOS-a. Razgovor se vodio 1992., nakon priznanja Hrvatske od strane međunarodne zajednice.

Menadžer je i danas poznat u svijetu sporta. Deklarira se kao „veliki Hrvat“, a u suštini je Jugoslaven, dobro povezan s Brojem Jedan i njegovom organizacijom. Niti jedna optužnica, na sudu mu nije naudila. Aroganciju i bahatost koju mu je omogućavao njegov materijalni status, demonstrirao je napadajući i vrijeđajući sve i svakoga, bez ozbiljnih posljedica.

Konstantno je bio u centru medijske pozornosti hrvatske „katedrale duha“, a i u Beogradu su ga dočekivale TV postaje i novinari kojima je spremno davao intervjue, a koje su ovi objavljivali u udarnim terminima. Stalno se

gurao oko Predsjednika. Nije zapisano da je ikada prestao raditi za KOS.

Direktor „katedrale duha“ jedno je vrijeme bio i jedan predsjednikov „prijatelj“, „veliki Hrvat“, uvaženi sportski djelatnik, ali i suradnik SDS-a. Naime, prema arhivi SDS-a, on je osobno, još za vrijeme bivše Jugoslavije, ozvučio kuću u kojoj je Predsjednik živio. Nije mu bilo neugodno, nekoliko godina kasnije, stalno se „slikati“ uz Predsjednika kao veliki domoljub. Takvi su eto likovi putem „katedrale duha“ kreirali javno mišljenje u Hrvatskoj.

Vrana je odavno došao do zaključka da Predsjednik nema istinskih prijatelja u svojoj blizini. Svi oko njega glumili su prijateljstvo, a to ga je silno ljutilo a istovremeno žalostilo. Prave prijatelje Hercegovci su udaljili od njega ucjenom, kompromitiranjem i podmetanjem izmišljenih kaznenih djela. Pod takvim pritiskom, lagali su Predsjedniku i polako se udaljavali od njega. Svjestan što se oko njega događa a nemoćan da to spriječi, znao se povjeriti Vrani za vrijeme njihovih ponoćnih susreta, u rijetkim trenucima kada nije bio opterećen raznim nametnutim državnim dužnostima.

Često bi spomenuo da će se nakon Domovinskog rata povući u mirovinu i baviti proučavanjem povijesnih dokumenata i pisanjem knjiga. To na žalost nije dočekaao.

SMRT PREDsjedNIKA

Vranin posljednji susret s Predsjednikom dogodio se u bolničkoj sobi zagrebačke bolnice na kraju grada. U sobu, u kojoj je na smrtnoj postelji ležao Predsjednik, uvela ga je njegova supruga, koju Vrana nije ranije upoznao.

Razišli su se nakon završetka rata. Vrana je tada Predsjedniku donio nepobitne dokaze o švercu i manipulacijama državnim novcem od strane pojedinih Hercegovaca i drugih suradnika UDB-e, koji su preplavili Pantovčak. Rat je netom završio, a čelnik jedne veće stranke sa svojim je zamjenikom već pohitao u Pariz na dogovor s Borivojem Vukobratom, o tome što će biti sa Hrvatskom, s obzirom da je Predsjednik najavio povlačenje.

Dogovor je bio – vraćanje „na staro“, ali da izgleda kao novo. Činilo se da su ova dvojica samo posrednici, jer zbog svojih liberalnih stavova, nikome nisu bili sumnjivi.

Predsjednik je doslovno pobjesnio. Vikao je na Vranu. Glasnik loših vijesti uvijek prvi „nadrapa“. Kao i obično, sastali su se oko ponoći, u sobi bez kamere i mikrofona, jer je šef osiguranja mogao u bilo kojem trenutku gledati i slušati što se događa u kojoj od soba na Pantovčaku. Zato su UDB-aši i htjeli svog čovjeka na tom mjestu.

Ubrzo će Predsjednik smirenijim tonom:

- Uskoro će i u ovu sobu doći kamere. Više se nećemo moći sastajati. Okružili su me, prijete da će srušiti državu ako saznaju da radim mimo njihove volje. Teško mi je, nemam sa kime raditi. Ako ja odem, sve će se raspasti.

Od sada radite sami. Oni ne znaju za vas a to vam je jedina sigurnost da ćete ostati na životu. Meni je sve ovo uništilo zdravlje, ali moram se boriti do kraja, jer će ovi

sve rasprodati i uništiti. Vi me nemojte zvati, ja ću već naći način da se sastanemo.

- Uvijek sam se snalazio, Predsjedniče, pa ću i sada, kada treba braniti opstojnost ove naše mlade države. Sve ću pokušati da vam svojim radom olakšam. A povijest će pokazati koliko su vaši kritičari bili loši u procjeni vašeg rada.

Sada, sjedeći nasuprot smrtno bolesnom Predsjedniku, riječi mu zapinju u grlu dok mu naviruće suze peku oči i lagano klize niz lice. Ne pokušava ih prikriti. Gleda čovjeka koji je za ovu državu sve žrtvovao, obitelj, stranku, svoje zdravlje.

S gorčinom razmišlja kako su ga samo ismijavali u novinama, podmetali mu salвете na kojima je tobože crtao podjelu Bosne..., a sada se svojski trude uvjeriti javnost da ga treba mrziti jer je on ustvari kriv za sve nedaće. Sjetio se Vrana i kako je novcem od dijaspore plaćao srpskim generalima da odu iz Hrvatske. Dobili su milijune njemačkih maraka na račune u švicarskim bankama da se sa vojskom povuku iz Hrvatske. Predsjedniku nisu bili važni milijuni, važni su bili ljudski životi, s obje strane. Dijaspora je, s političarima ljevice na čelu tražila odgovor, kamo je otišao njihov novac. A dogovor sa srpskim generalima je bio da se to nikada ne sazna. Što bi danas rekli Vučić, Dačić, Nikolić, Jeremić, o „junaštvu“ svojih generala.

Sjetio se i kada su Predsjedniku izradili bansku krunu i nagovarali ga da se okruni za hrvatskog Bana. Sva sreća da, tada već bolesni Predsjednik, nije pristao na takvu glupost. Vrana je vidio fotografiju te banske krune. Pokazao mu je jedan zagrebački zlatar koji ju je potajno snimio.

Sada sluša predsjednikov slabašan, bolešću iscrpljeni glas:

- Htio sam vas vidjeti, možda i posljednji put. Vi ste jedna od rijetkih osoba koja me uvijek kritizirala, ali pozitivno, i uvijek ste imali pravo. Većina oko mene, uključujući i moju obitelj, ponašala se prema meni kao sredstvu za stjecanje osobne koristi. Supruga mi je bila na vezi s ruskim obavještajnim službama još od bivše države. Ostavljam ovu državu sa osam i pol milijardi dolara vanjskog duga, što i nije tako puno s obzirom na sve što smo prošli. Vrana, obećajte mi da nećete odustati od Hrvatske. Još vas molim samo jednu stvar. Ako Hrvatska bude u opasnosti, napišite sve što znate. Istina mora jednom izaći na vidjelo.

- Vi znate Predsjedniče, da sam radio i da ću uvijek raditi za Hrvatsku. Za mene ne brinite. Ako Hrvatska bude u opasnosti, napisat ću sve što znam.

Prišao je postelji i poljubio mu mršavu ruku.

- Zbogom Predsjedniče, nađite mir tamo gdje idete.

Izašao je u hodnik. Bio je prazan, nije više bilo ni osiguranja. Već su ga otpisali...

U to začuje tihi ženski glas:

- Tko ste vi? Nikada vas prije nisam vidjela. Što je moj muž htio od vas?

Ostavite svoja pitanja za nekog drugog. Zaboravite da ste me ikada vidjeli, odgovori joj Vrana i nestane u gužvi predvorja bolnice.

BUSH

U Zagreb je dolazio predsjednik SAD-a. Svi su se ustrčali. Vrana nije imao pristup Gruškoj, bio je nepoželjan. Posao oko provjera i sličnih zadataka davali su bivšima iz prijašnjeg sustava, a i mnogima kojima Vrana ne bi dao da mu čuvaju parkirano vozilo. Srećom su američke službe obavile većinu posla. Tri dana uoči dolaska američkog predsjednika, Vrani je zazvonio telefon. Nije ni slutio da će doznati nešto što nije smio znati.

Zvao ga je prijatelj sa recepcije hotela „Jadran“ u Zagrebu i rekao da je tu odsjela ženska osoba koja ima diplomatsku putovnicu SICG, a ta država više ne postoji. Pitao je Vranu da li takva putovnica vrijedi. Vrana ga je pitao, da li je još netko s njom, na što mu prijatelj odgovara da je, jedna mlađa muška osoba. Nakon što mu je dao podatke obje osobe, Vrana je počeo istraživati u različitim informativnim sustavima. Tako je došao do podatka da je Interpol registrirao mušku osobu kao agenta Srpske obavještajne službe, dok je ženska osoba u više navrata posjećivala Hrvatsku sa nevažećom diplomatskom putovnicom. I to nitko nije primjetio. Obje osobe su u informativnom sustavu MUP-a RH bile prijavljene u hotelu „Central“. Očita suradnja iznutra. Vrana je preko svojih izraelskih prijatelja obavijestio Amerikance o tome. Oni su pokrenuli akciju i eventualni atentat je bio spriječen. Međutim, hrvatske vlasti su dozvolile da muškarac pobjegne u Bosnu. Na zamolbu Amerikanaca bio je uhićen u Republici Srpskoj, ali ga puštaju po zapovijedi srpske obavještajne službe.

Potvrdu tih navoda Vrana je dobio od svog starog suradnika koji je otišao u BiH i tamo pronašao prijatelje, bivše djelatnike Saveznog SDS-a. Oni su došli do podataka o mladom atentatoru, koje je Vrana proslijedio Amerikancima. Ženska osoba je pobjegla u Srbiju. S njom su obavili samo kratki razgovor. U Hrvatsku je došla na poziv drugarice Adele iz jedne političke stranke, koja ima predstavnike u Saboru RH.

GENERAL KUKU

Bilo je vrijeme uoči Božića. Mnogi u službi su već planirali odmore, skijanja i slično. Morala se napraviti hitna provjera za generala Kuku koji je trebao ići za Bruxelles, u sjedište NATO-a. Nitko nije mogao tamo ući bez sigurnosnog certifikata. Kako nije bilo nikoga na raspolaganju, netko se sjetio „malog arhivara“. Pozvali su ga u Centar. Vrana je gledao poznate hodnike, ali sasvim nova lica. Ušao je u načelnikovu sobu. Stajao je ispred stola za kojim je sjedio Mileni. Obrijane glave i tijesnog odijela, posprdnim pogledom gledao je u Vranu:

- Sjednite. Vidim, od početka ste u Službi, pa kako ste kao arhivar sudjelovali u radu Službe?
- Trebalo je ljudi jer je bilo puno posla, pa sam uskakao tamo gdje je bilo najpotrebnije, odgovara mu Vrana.
- Ovdje je zahtjev za provjeru, pa odmah počnite s radom. Imate tri dana.
- U redu, krećem odmah.

Izašao je iz sobe i brzo se uputio na parkiralište. Sjeo je u svoj automobil i zaputio se u MUP. U svom je uredu najprije pročešljao podatke iz informacijskih sustava. Nakon toga silazi u podrum, u arhivu. S obzirom da je bio „arhivar“ nisu mu trebale posebne dozvole za uvid u podatke arhiva. Nikome nije rekao što traži. Šefica arhive ga je pitala da li mu treba nešto posebno. Vrana joj odgovori da gleda neke stare podatke iz bivše države. Kako to više nije bilo značajno, pustila ga je na miru.

Uspio je prokrijumčariti dosje u svoj ured. Tamo je u miru mogao čitati podeblji dosje, na početku kojeg je odmah uočio da je pročitao i potpisan

General Kuku je za vrijeme Domovinskog rata napredovao munjevitom brzinom. Tako je u jutro dobio rješenje da je satnik, a popodne je već bio bojnik. Na ratištima su njegovi pljačkali i otimali sve vrijedno i potom transportirali u njegovo rodno mjesto. Njegova rodbina se, od prodaje otetih stvari, naglo obogatila. Postao je vlasnik dvaju sportskih klubova, čiji su se djelatnici vodili kao djelatnici MORH-a i primali plaću od MORH-a. Liječnici, poznanici generala, izdavali su lažne nalaze ljudima koji nisu nikada bili na bojišnici, a zahvaljujući kojima su dobivali status 100% HRVI. Organizirao je lov za strane diplomate, sve na račun MORH-a. Izjavio je da se ne bi protivio povratku Jugoslavije, naravno pod uvjetom da mu ne oduzmu sve što ima. Diplomirao je na Fakultetu prometnih znanosti u Zagrebu, sa smiješnom radnjom za diplomski.

Vrana nije mogao vjerovati kada je pročitao temu njegovog diplomskog rada – „Vođenje čamaca s jedne na drugu obalu“. Ministarstvo RH mu je prethodno priznalo šest mjeseci tečaja u Rajlovcu kod Sarajeva, koji je položio još za vrijeme Jugoslavije, kao završenu Višu školu. Na osnovu toga je mogao upisati Fakultet, koji je nakon dosta

godina i završio. Generalski čin je protuzakonito stekao prije završetka fakulteta.

Od MORH-a je dobio veliki stan u Zagrebu, a njegovo rodno mjesto darovalo mu je zemljište na kojem je sagradio veliku kuću. Bio je poznat po tome što je volio djevojke od 16 godina. Obožavao je i „pevaljke“. Znao se tako „raspametiti“ da bi gol do pasa plesao po stolovima.

Vrana je sve to napisao, potkrijepljeno novim podacima koje je dobio od svojih starih veza iz Domovinskog rata. Treći dan je imao 15 strana pisanog materijala. Provjeru je e-mailom poslao načelniku Milenom.

Uskoro je zazvonio telefon. Mileni je naredio da se momentalno nacрта kod njega u uredu. Vrana nije mogao ni sanjati što će tamo doživjeti. Načelnik se pjenio, urlao na Vranu, pitao ga je li uopće normalan. Tražio je od Vrane izvore tih informacija. Vrani nije palo na pamet da mu ih da. Rekao mu je da je sve našao u arhivskoj građi. Mileni je istu zatražio na uvid, pa kad je na vrhu spisa vidio potpise, malo se stišao.

Provjera je slijedećih 20 dana bila u Centru na uljepšavanju. Međutim, Vrana je Amerikacima prosljedio pravo stanje stvari o generalu Kuki. Kada je uljepšana provjera stigla u Bruxelles, odmah je stigao i odgovor da imenovani general nije poželjan u sjedištu NATO-a.

Mnoge takve provjere načelnik Mileni je uljepšavao, kako bi kasnije te osobe mogao ucjenjivati. To su bili kandidati za rad u raznim ministarstvima, sudovima i raznim državnim institucijama, uključujući i administraciju u Saboru. Što je provjera bila negativnija, to je kandidat brže dobivao posao. Tada bi se pojavio Mileni s pravom provjerom, a osoba, ne želeći izgubiti posao, radila je sve što bi Mileni tražio.

FUKI

Fuki, vlasnik tjednika „Fuk“, znao je tajne mnogih političara i kriminalaca u Zagrebu. Čuvao ih je u svom trezoru. Mnogi su mu davali velike novce da njihove tajne ne objavi u svojim novinama. Fuki je međutim ipak ubijen.

Izdala ga je njegova ljubavnica Lela, koja je imala muža hercegovačkog gangstera. Lela je taj dan bila od jutra s Fukijem. Mobitelom je, SMS porukama javljala Fukijevo kretanje. Tako im je javila kada je Fuki krenuo u redakciju. Pripremili su sve za detonaciju i čekali da Fuki izađe iz redakcije i krene prema svom automobilu. Tako su se mogli na vrijeme postaviti i u pravo vrijeme aktivirati eksploziv.

Dobavljač eksploziva Ero, bio je Lelin muž, ali nisu zajedno živjeli. Za vrijeme rata bio je vojnik u Tutinoj kažnjeničkoj bojni, a uz put je trgovao heroinom i oružjem. Eksploziv je Ero nabavio u Bosni i donio ga u Zagreb. Nakon uspješno izvedenog atentata, pobjegao je u Beograd, gdje je već bio poznat u njihovim mafijaškim krugovima. A bio je i u srodstvu sa osobom iz Obavještajne zajednice RH.

Fuki ga je jedno vrijeme ucjenjivao, a kada je Ero prestao plaćati „reket“, objavio je o njemu poveći članak u svom tjedniku.

Policija je prilikom očevida zaplijenila sadržaj njegovog sefa. Nije bilo zapisnika o tome što je sef sadržavao, pa se ne zna ni gdje je završio. Možda kod Garavog. Pričalo se da je nalogodavac atentata na Fukija netko iz vrha vlasti RH. Netko koga je ucjenjivao. Njegova smrt rezultirala je promjenom u vrhu MUP-a. Mnogi su odahnuli, ali ne za

dugo. Navodno je Garavi nastavio tamo gdje je Fuki stao, samo na drugi način, tiho, diskretno i bez tiska.

Kako je Fuki vodio lagodan život, tako je u jednom trenutku poželio riješiti se vlastite supruge. Inscenirao je pred kamerama njezino „ludilo“ i silom ju otpremio u Vrapče. U dogovoru sa Fukijem, tamo su je trebali trajno preparirati lijekovima i napraviti zombija od nje. Nesretna žena jedva se izvukla. Kako mu nije bilo druge, dočekao ju je, opet pred kamerama, u maniri „brižnog supruga“ i odveo doma.

Nitko nikada nije pitao od kuda Fukiju novac za silne nekretnine koje je pokupovao. U ovoj državi kada imaš novac nitko te ništa ne pita, jer novac je moć.

Također su, samo na drugi način, likvidirani mnogi poznati „zelenashi“ kao Pokrovac i Krasnići. Posuđivali su novac, najviše „društvenoj eliti“, sportašima, političarima, estradnim „zvijezdama“, manekenkama, poslovnim ljudima i sličnima. Svi su odahnuli nakon „sačekuša“ koje su izveli profesionalci sa vojnim ili policijskim iskustvom.

Mnogi su se našli u dužničkoj krizi, a zna se da „zelenashi“ ne praštaju. S obzirom da mogu postati za mnoge jako nezgodni, donese se odluka da ih se likvidira. Zna se da istraga neće polučiti nikakve rezultate.

Vrana je bio uvjeren da bi Bradonja o tome mogao nešto znati. Način likvidacije Fukija predstavlja određeno iznenađenje, s obzirom na način planiranja ubojstva i njegovo izvršenje. Bitno je da se nikada neće pronaći nalogodavac za ovo, kao ni za ostala ubojstva.

POŠTA

U Hrvatskoj pošti se, još za života prvog Predsjednika, razmišljalo o unapređenju poslovanja, u vidu osnivanja Poštanske banke i moderniziranja postojećeg kompjutorskog sustava. Za to je trebalo zaposliti kvalitetne stručnjake.

Uskoro je njih dvanaest promovirano na novim radnim mjestima. Vranin prijatelj pokušao je osporiti izbor stručnjaka, jer su trojica bili pripadnici JNA, koji su te, 1994. godine došli u Zagreb iz Beograda, iako su prije živjeli u Zagrebu. Plan je bio da se osnivanjem Poštanske banke uđe u njen sustav i da je se kontrolira. Beograd je inače kontrolirao sve banke u Hrvatskoj, a one s nacionalnim predznakom kao Croatia banka, Glumina banka i druge, sustavno su uništavali, uz pomoć pojedinih članova Hrvatske Vlade, namještanjem raznih izmišljenih afera. U tome su uspijevali, potpomognuti jugoslavenskim novinarima iz hrvatskih medija. Kada je Vranin prijatelj već izgubio sve bitke, a i svaku nadu da će moći išta učiniti, obratio se Vrani.

Vrana, shvativši o čemu se radi, odlazi Velikom Budi i predočava mu životopise trojice problematičnih stručnjaka.

Veliki Buda ga šalje u MUP, načelniku Žaretu. Susretljiv i za suradnju spreman Žare, odmah je zapovijedio prisluškivanje telefona, a ostale radnje prepustio je Peri, načelniku iz PUZ-a. Pero, bivši milicajac, za vrijeme Juge bavio se sitnim kriminalom, prostitucijom, ilegalnim kockanjem i sličnim „muljažama“.

Mjesec dana od sastanka u MUP-u, Vrana je ustanovio da Pero nije obavio niti jedan od dogovorenih zadataka, pa je akcija „Pošta“ i nadalje bila bez pravih rezultata. Podnosi izvješće Velikom Budi, koje ga jako razljuti. Ponovo zove Žareta i najavljuje Vranu, koji se ubrzo pojavljuje u njegovom uredu u MUP-u. Žare mu predaje na uvid papire, čiji je sadržaj bio prilično kompromitirajući za Peru.

Iz onoga što je Vrana mogao vidjeti, Perina glavna zanimacija bila je zaštita prostitutki od kojih je ubirao postotak. Kada su jednom prilikom policajci jedne PP u Zagrebu uhitili nekoliko prostitutki, šef smjene ih je nagovorio da odu s „damama“ na Sljeme i malo se provedu. One su svoj „posao“ odradile, ali i prijavile načelniku Peri, koji o tome obavještava Unutarnju kontrolu. Sve je rezultiralo otpuštanjem policajaca, dok je šef smjene kazнено gonjen. Još su mu ustanovili da ima krivotvorenu diplomu.

Osim postotka od prostitutki i ilegalnog kockanja, dosta je zarađivao i na prodaji deviza „na crno“. To je bilo vrijeme početka stvaranja Hrvatske države, kada su Albanci po Trgu bana Jelačića i Staroj Vlaškoj masovno mijenjali hrvatske dinare u stranu valutu i obrnuto.

Svi podaci o Peri završili su kod ministra MUP-a, a Pero postaje savjetnik u MUP-u, kako bi se prikrija njegova smjena. Ubrzo je poslan u mirovinu. Dolaskom Bradonje na vlast, postaje njegov šef osiguranja. Ostaje u službi nekoliko godina, ali ga zbog pretjerane sklonosti alkoholu, vraćaju u mirovinu.

Kako se stvari sa Hrvatskom poštom nisu odvijale u željenom smjeru, u zaštitu „stručnjaka“ morao se uključiti i Broj Jedan osobno. U svom je stilu organizirao otmicu zamjenika direktora HPT-a, koji je živio u Samoboru.

Vrana je, saznavši šta se sprema, ušao u vlak kojim se zamjenik direktora vraćao s posla. U istom vagonu u koji je ušao Vrana, bilo je dosta putnika, među kojima i trojica otmičara. Identificirani su pomoću svojih mobitela. Vrana je mirno sjedio i pravio se da drijema. Na stanici u Samoboru su izašli i diskretno krenuli za čovjekom, da bi mu potom pristupili, zgrabili ga i odvucli u pripremljeni kombi. Vranu su u automobilu već čekali djelatnici Pratzje. Krenuli su za kombijem. Na pustom dijelu ceste naglo su ubrzali. Pretječući kombi, Vrana je izvadio svoj „UZI“ i ispalio rafal prema vozaču. Kombi se zanio i sletio s ceste. Istrčali su iz automobila i zapucali prema otmičarima koji su u panici bježali iz kombija. Izvukli su otetog zamjenika direktora, koji je uplašen i lagano ošamućen sjeo na zemlju. Vrana je preko „motorole“ pozvao „ekipu za čišćenje“, koja je pokupila tijela otmičara i odnijela ih zajedno sa slupanim kombijem.

Pratzja koja je s Vranom sudjelovala u ovoj akciji nije bila iz Hrvatske. Sve se odvalo u režiji međunarodne zajednice. Zašto je njima bila važna sudbina HPT-a, to samo oni znaju. Vrana je pomoć iskoristio i stavljena je točka na taj slučaj. Čak ni Veliki Buda ništa o tome nije pitao. Broj Jedan je mogao upisati jedan od rijetkih poraza. Ipak je međunarodna zajednica bila prejak protivnik. A nakon svega, ekipa za čišćenje je tako dobro sve „počistila“ da ništa nije dospjelo u javnost.

DŽEP

Hodajući od parkirališta u Gruškoj ulici prema Centru SZUP-a, Vrana svraća u kafić „Romana“ poznat još iz doba bivše države, po zgodnim i sisatim šankericama. Za jednim od stolova sjedi tamnokosi muškarac srednjih godina, u društvu zgodne brinete. Kada je brineta ustala od stola i otišla u prostorije privatne tvrtke koje su bile pokraj kafića, muškarac se iznenada diže i prilazi stolu za kojim sjedi Vrana.

- Oprostite, vi radite ovdje u Centru?

Vrana na tren ostaje iznenađen, nije očekivao ovakvo pitanje. Razmišljao je šta da odgovori.

- Da, ovdje radim.

Čekao je što će muškarac reći i što uopće smjera. Muškarac sjeda za stol i počne:

- Ja radim u ovom predstavništvu, a vas sam primjetio kako povremeno dolazite u Centar. Vidio sam i druge iz Centra, ali oni se opijaju u ovom kafiću, pa mi ne izgledaju baš kao osobe od povjerenja. Vi mi djelujete ozbiljno, nekako ste drugačiji od ostalih.

Vrana je samo slušao, bez riječi. Muškarac je nastavio:

- Pored mog predstavništva nalazi se jedna privatna tvrtka. Ima samo jednu prostoriju. Izgleda mi kao jedna od onih koje samo formalno postoje. U njoj radi jedan Musliman, zovu ga Džep. Primjetio sam da ga posjećuju neke sumnjive osobe. Vjerovatno se bavi nekim kriminalom, ali to ne mogu reći policiji, jer bi me ismijali. Ne bih govorio ni vama da nisam vidio jednog čovjeka koji tu dolazi a kojeg znam još iz Bosne.

Dok su razgovarali, iz Džepovog ureda izlazi muškarac. Vranin sugovornik signalizira da je to upravo čovjek o kojem govori. Vrana ga odmah prepoznaje. Bio je to Prženi, vojni ataše Veleposlanstva BiH u Zagrebu, koji nikada nije dobio agreman od Vlade RH, da može obavljati tu dužnost. Unatoč tome, on je stalno radio u Zagrebu i nitko o tome nije vodio računa. Švercao je oružje, bavio se špijunažom u korist Armije BiH. Sve je to Vrana već dokumentirao, ali ministar Očenašek se silno trudio da spriječi bilo kakvu neugodnost za Prženog.

Muškarac iz predstavnništva primjetio je način na koji Vrana gleda Prženog, pa je zaključio da je imao pravo sumnjati u Džepa. Tada vadi nešto iz svog džepa i pruža Vrani.

- Evo vam ključ od Džepovog ureda, nabavio sam duplikat, pa ga možete iskoristiti.

Vrana je još neko vrijeme razgovarao s muškarcem te mu obećao da će se javiti. Potom se digao od stola i krenuo prema Centru. Odmah se javlja Budinoj tajnici s molbom da ga najavi Budi, ako ga može primiti. Tajnica provjerava telefonom i odgovara Vrani da može ući.

Ulazeći u ured Vrana se iznenadi ugledavši kutije, neke već pune, a neke u fazi punjenja.

- Selim se u MUP, veselo će Budo. Dobio sam mjesto savjetnika Ravnatelja Službe. Budite dobri pa ove kutije stavite na kolica i odite do rezača za papir. Sve to izrežite, u vas jedino imam povjerenja. Kada završite, vratite se da popijemo jednu za rastanak.

Vrana je otišao s kolicima u podrum i uključio veliki rezač za papir koji su donijeli iz starog prostora sa Zrinjevca. Rezao je dokumente, nije ih htio čitati. Kada je završio, vratio se do Bude. Viski je već bio natočen u dvije velike kristalne čaše. Kada su ispraznili bocu viskija, Buda mu veli da dolazi novi načelnik, a dok on ne dođe,

zamjenjivat će ga Tupi. Još mu je naglasio da može doći do njega ako mu bilo šta zatreba, tim više jer su sada obojica u istoj zgradi.

Vrana nije bio raspoložen za razgovor s Tupim. Napisao je izvješće o Džepu, izostavljajući identitet izvora, jer Tupom nije bilo za vjerovati. Prošlo je nekoliko dana kada ga je Tupi nazvao i kratko mu objasnio da se drži svog posla, a ostalo neka prepusti pravim i sposobnim ljudima, te da se kao arhivar ne miješa u operativne poslove. Što se tiče Džepa, to su za njega obične gluposti.

Za Tupog su to možda i bile gluposti, ali činjenice su govorele suprotno.

Džep je završio fakultet i bio je inženjer kemije. Bio je samostalni stručni suradnik za komercijalne i marketinške poslove „Bosnalijeka“. Bio je i član Društva prijateljstva Hrvatske i BiH, kojeg je predsjednik bio Bradonja. Pojedini članovi tog Društva bili su u evidencijama SZUP-a.

Njegov brat Mahumet bio je pomoćnik ministra za izbjeglice i socijalnu politiku BiH. To mu je bila odlična pozicija za ilegalne poslove.

Rođak Fahrudin bio je novinar u listu „Ljiljan“ preko kojeg je plasirao informacije protiv Hrvatske. Među Muslimanima u Zagrebu bio je utjecajan član Nadzornog odbora u Merhametu, a bio je i u Odjelu za ratne zločine u Merhametu. Supruga Dženana bila je voditelj računovodstva u „Kontinental-prijevozu“, pa su pošiljke za šverc mogle slobodno putovati. Često se sastajao sa Faraonom.

Vrana je bio bez teksta. Odlučio je da će se sam pozabaviti Džepom. Naravno da Tupom nije spomenuo da ima ključ Džepovog ureda. Jedne se noći, oko dva sata iza ponoći, dovezao do Gruške ulice. Parkirao se i polako otišao do „Romane“ koja je bila u mraku. Tiho je otključao Džepov ured. Kako je sve bilo u totalnom mraku a nije

htio paliti svjetlo, polako je, sa baterijskom lampom, „češljao“ Džepov stol i nezaključane ladice. Džep je očito bio presiguran da ga nitko neće posjetiti dok njega nema u uredu, pa je sve držao nepospremljeno.

Bilo je tu narudžbi za oružje, za koje se kasnije ispostavilo da je išlo za Al Qaidu. Bilo je puno imena raznih osoba povezanih sa švercom oružja. Čitava knjiga novih i korisnih saznanja. Vrana nije imao foto aparat kojim bi to sve snimio, pa je pokupio dokumente koji su mu bili važni i odnio ih do ulaza u Centar. Tamo je probudio usnulog policajca, otišao do fotokopirnog aparata i sve dokumente fotokopirao. Nakon toga je iste vratio, pa uzeo novi snop koji je isto fotokopirao, i sve na kraju vratio u Džepov ured, onako kako je i našao. Između ostalog, našao je i neke fotografije djelatnika Centra SZUP-a na kojima se vidi kako sjede u „Romani“ i piju. Džep ih je izgleda uredno snimao i fotografije davao Prženom. Vrana se sjetio da je Prženi imao pod rukom veliku kovertu kada je izlazio iz Džepovog ureda. A Tupi kaže da su to sve gluposti. Tiho je zaključao vrata ureda i otišao kući s punim rukama fotokopiranih dokumenata.

Na posao je došao oko podneva. Morao se dobro naspavati. Nitko ga nije kontrolirao niti je tko primjetio da je došao ovako kasno. Velikog Bude nema, pa ga nitko neće zvati. Nazvao je Kontakt svojih izraelskih prijatelja.

Sastali su se u „Palainovki“, daleko od očiju i gradske gužve. Vrana je analizirao sve podatke iz dokumenata i identificirao sva imena. Napisao je sve podatke do kojih je mogao doći, u svezi osoba koje su švercale oružje i eksploziv za Al Qaidu. Predao je Kontaktu i zadužio ga da sve to čim prije dobije Mossad.

Sada je mogao mirno sjediti u svom uredu i čekati daljnji razvoj događaja. Ubrzo ga je nazvao Kontakt i dogovorio sastanak na istom mjestu.

Sa Kontaktom u društvu bila je zgodna Mossadova agentica. Krupnija crnka, duge valovite kose. Vrana nije mogao skrenuti pogled s njezinog bujnog dekoltea. Kontakt mu je predstavio Rebeku, koja mu je odmah, na hebrejskom, zahvalila u ime izraelske Vlade i samog Mossada, jer su Vranini podaci rezultirali zapljenom trgovačkog broda koji je bio pun raznog oružja i nekoliko tona eksploziva. Uhitili su i mnoge osobe sa Vraninog popisa. Kada je završila, Vrana ih pozove na ručak u jedan elitni restoran u Zagrebu, gdje su mogli u miru objedovati.

Vrana se morao kontrolirati da ne gleda stalno u Rebeku, premda je bilo očito da je njome opčaran. Na putu svojoj kući, Vrana je po tko zna koji put zaključio kako je glupo živjeti sam, bez vlastite obitelji. Sa ženama koje su njemu zanimljive, uvijek se dogodi samo kratak susret i ništa više.

Nije prošlo mnogo vremena, kad je do Vrane došla vijest da je Džep iznenada otišao iz svog ureda prethodno ga ispraznivši, te da ne izlazi iz svog stana na Malešnici. Prženi je otišao za Sarajevo i nije se više vraćao, kao ni njegovi pomoćnici.

KUĆA

Nakon posljednjih događaja, Vrana je sve više razmišljao o kupnji kuće u Sloveniji. Želio je biti što bliže šumi i zelenilu, kako bi konačno mogao uživati u miru i pjevu ptica. Dugo je tražio preko jedne agencije, sve dok nije pronašao upravo ono što je želio. Bila je to stara, oronula jednokatnica u okolici Celja, sa prekrasnim vrtom, okružena drvećem.

Na prvi pogled se moglo vidjeti da će tu trebati dosta ulaganja. Vrana je prethodno sve uredio sa bivšom vlasnicom, starijom gospođom koja je selila u dom za starije osobe, jer nije više mogla sama živjeti. Isplatio ju je u prisustvu odvjetnika, kako bi sve bilo po zakonu.

Postavši vlasnikom, našao je slovensku privatnu građevinsku tvrtku, pa su veliki građevinski radovi mogli početi. Usporedo s njima, postavljala se elektronika, kompjutori, ekrani, sigurnosne kamere, satelitske antene za TV i telefon.

Po završetku radova, bila je to prava elektronska utvrda osposobljena za komunikaciju s cijelim svijetom, a i nekim stranim službama. Sve je bilo dobro kamuflirano, a k tome je Vrana dao napraviti i posebnu ogradu oko kuće koja je, kao i sama kuća, bila opremljena senzorima pokreta, topline, kamerama i sl. Vrana je uvidio koliko je pametno bilo štedjeti i ulagati u dionice, da si je sada mogao priuštiti ovako skupu investiciju.

Vrana je imao namjeru trajno se nastaniti u Sloveniji. Svidjeli su mu se vrijedni i savjesni Slovenci. Namještaj za kuću je dao raditi po mjeri svake prostorije. U prizemlju je imao dnevnu sobu, kuhinju i jednu spavaću sobu. Iz

kuhinje se moglo izaći ravno u garažu. U sklopu garaže imao je radionicu s alatom. Na katu su bile tri sobe s kupaonicom. I na kraju uređeno potkrovlje, koje je u stvari bilo pravi kompjutorski centar sa svim ekranima, telefonima, radio stanicom. Sve je bilo dobro izolirano.

Savršena kuća, uređena baš po mjeri vlasnika, ali pusta. Vrana se sve češće hvatao u razmišljanju, kako bi bilo lijepo kada bi kućom odjekivali veseli dječji glasovi..., ali brzo se vraćao u stvarnost. Bio je svjestan da je teško imati obitelj i dobro obavljati svoj posao. Uostalom, koja bi to žena htjela imati muža koji bi odlazio bez najave i koji nikada sa sigurnošću ne bi znao kada se vraća. Jedino rješenje bilo je – mirovina. A tek tada može u potragu za majkom svoje buduće djece. Znao je da mora mnogo toga promijeniti kako bi bio dobar obiteljski čovjek. Možda baš ovdje u Sloveniji pronade ženu svog života.

I NA KRAJU...

Raspad bivše države uzrokovao je puno loših i strašnih događaja, a rezultirao stotinama tisuća ubijenih, mučenih, masakriranih, silovanih, i prognanih ljudi, porušenih i spaljenih sela i gradova.

Zato je mafija odlično poslovala. Svake sankcije nekoj državi donose veliku zaradu njezinoj mafiji, koja, udružena s tijelima vlasti i tajkunima, kroji političku vlast u državi.

Na kraju im ostaje Slovenija. Nju još nisu „pokorili“. Čekaju ulazak Hrvatske u EU, pa da se sav kriminal prelije preko državne granice, uništi ovu malu državu i stavi ju pod svoju kontrolu.

Vrana se povukao u Sloveniju. Otišao je neprimjetno u mirovinu, prethodno ispraznivši po noći svoj ured.

Policajci na porti u Vukovarskoj zažmirili su na oba oka, dok je Vrana iznosio stvari iz ureda. Kada je ured bio prazan, pouzdana teta Klara sve je počistila. Dobila je i podeblju kovertu. Za lojalnost, šutnju i zaborav.

Vrana je zaključao vrata ureda i izašao iz zgrade. Bacio je ključ u otvor od kanalizacije.

Vrana je odlučio čekati. Mogao je birati gdje će se konačno skrasiti. Izabrao je Sloveniju, iz inata. Odlučio je sve svoje sposobnosti i veze iz svijeta špijunaže iskoristiti

da pomogne Sloveniji. Nema predaje. Sada će braniti nešto, što smatra svojom domovinom, naročito ako tu zasnuje obitelj. Zavolio je Celje i njegovu okolinu. Polako se priprema braniti državu koju već osjeća svojom.

Negdje u okolici Celja, sjedi Vrana i čeka...

POGOVOR

Kao bivši časnik JNA, obnašao sam dužnost načelnika za kriptozastitu veza, iz koje sam kao Hrvat, 1990. godine dobrovoljno prešao u - za mene jedinu moguću opciju - stvaranje Hrvatske vojske i stvaranje Hrvatske vojne obavještajne službe SIS. Sa zadovoljstvom sam prihvatio zamolbu autora ove knjige da napišem svoj osvrt – recenziju.

Sve priče koje su u ovoj knjizi napisane ističu događaje koje su činili ljudi, a ti ljudi imaju svoje ime i prezime. Iako su gotovo sva prava imena u ovim pričama skrivena tj. zamijenjena izmišljenim imenima, dovoljno se i razgovjetno vidi lik i karakter svakog od njih ponaosob. Evidentno je što i kako su radili, kako su se prije svega vodili imperativom poriva za ostvarivanje političkih ciljeva koji su im omogućavali visoke položaje s kojih su bjesomučno pljačkali ovu malu, još nezrelu Hrvatsku državu, čineći je time još slabijom.

U pohodima pojedinih sudionika ovih priča proizlazi zaključak da su bili vođeni neizmjernim osjećajem ovisnosti o predstavnicima pojedinih obavještajnih stranih sila i država, a koje su imale interes da se država Hrvatska nikada ne ostvari, te ako se kojim slučajem ostvari i nastane, da bude što slabija. Stoga su uništavali sve što je bilo kvalitetno i vitalno u Hrvatskoj a u tom pohodu su očigledno i uspjeli. Uništili su bogatstva i tvornice u kojima su radili ljudi, koji su svojim radom ostvarivali sredstva za kruh i svakodnevni život.

Beskrupuloznim nastupom i pohlepnim pohodom aktera ovih priča nameće se nedvojbeni zaključak da su

se silno trudili uništiti svu vitalnu imovinu u Hrvatskoj a koja je u bivšoj državi predstavljala najmoćniju privrednu silu. Ljudi ostaju bez posla, gladuju i tuguju, dok im tvornice u kojima su privređivali očigledno i postupno propadaju izložene udaru i sudbini vremena, neumitno postaju staro željezo koje još jedino bjesomučno i požudno čekaju lešinari da ih razmontiraju i prodaju u staro željezo u otpad.

Takvu je nažalost sudbinu doživjela naša država, koju su razni domaći mešetari i gangsteri uspjeli uništiti u svim elementarnim porama, podređeni i vođeni moćnicima stranih sila, a sve u cilju sustavnog uništavanja svega hrvatskog.

U svojoj dugogodišnjoj praksi i proteklom životnom i radnom vijeku na poslovima u kojima je bio imperativ čuvanje i štíćenje ustavnog poretka jedne države i jednog naroda, i osobno sam svjedočio sličnim događajima i situacijama koje se mogu poistovjetiti s opisanim u ovoj knjizi.

U Zagrebu, listopad, 2014.

Drago Frančišković
brigadir HV

*Zahvaljujem svojoj obitelji na strpljenju,
potpori i beskrajnoj ljubavi*

Autor

KAZALO POJMOVA

- AID** – bosanska vojna obavještajna agencija
Amnesty International – neovisna, nevladina i neprofitna organizacija koja poduzima akcije u cilju zaštite i promicanja ljudskih prava
Agreman – privola, pristanak države da prihvati akreditiranog predstavnika
BBC – British Broadcasting Corporation – najveća svjetska korporacija za emitiranje radijskog i televizijskog programa
BND – njemačka obavještajna agencija
Baterija N. korpusa – vojna jedinica, bitnica
Bezbednjak – djelatnik Uprave državne sigurnosti
Birtija – krčma, gostionica
Cajke – turbo folk muzika
Cinkaroš – (žarg.) tužibaba, izdajnik
CIA – Central Intelligence Agency – Centralna američka obavještajna služba
Češka zbrojevka – model pištolja
Čafira – (ar.) onaj koji ne priznaje Boga, nevjernik
DEA – američka policijsko-obavještajna agencija za suzbijanje droge
DORH – Državno odvjetništvo Republike Hrvatske
Dossiera – dosje, zbirka podataka i dokumenata o pojedinoj osobi
Delati – raditi
Đordijana – Đorđićeva ulica u Zagrebu, sjedište policije
FBI – Federal Bureau of Investigation – Savezna kriminalističko-istražna i obavještajna agencija ministarstva pravosuđa SAD-a
Fajrunt – kraj radnog vremena ugostiteljskog objekta
HDZ – politička stranka Hrvatska demokratska zajednica

„Hrvatsko proljeće“ – kulturno-politički pokret; ranih 1970.-tih tražio pripadajuća prava Hrvatske u okviru SFRJ

Hidžab-veo ili marama, konzervativno odijevanje žena u islamu, pokrivanje

HIS – Hrvatska izvještajna služba – služba unutar Ureda za nacionalnu sigurnost sa zadaćom obavještajnog rada

HVO – Hrvatsko vijeće obrane, (služb.) oružane snage Hrvatske Republike i Herceg-Bosne, glavne oružane snage hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini

HOS – hrvatske obrambene snage, među prvim organiziranim (para)vojnim jedinicama u Domovinskom ratu

* **HRVI** – Hrvatski ratni vojni invalid

* **Islamic Relief** – Internacionalna humanitarna organizacija

JNA – Jugoslavenska narodna armija

Juga – skraćenica za bivšu državu Jugoslaviju

KOS – jugoslavenska vojna obavještajna služba

KGB – ruska obavještajna služba

Kvazi – skoro, donekle, otprilike...

„Labrador“ – teroristička i obavještajna grupa osnovana od strane KOS-a koja je djelovala na prostoru Hrvatske s namjerom diverzantskog djelovanja

Milicajac – bivši naziv za policajca

MI6 – britanska obavještajna služba

Marica – vozilo za prijevoz uhićenika

Merhamet – muslimansko dobrotvorno društvo

Mossad – Izraelska obavještajno-sigurnosna agencija

Mudžahedin – naoružani borac koji podržava islamističku ideologiju; El Mudžahedin – paravojna skupina islamista, djelovala tijekom rata u BiH

Mešihat – najviši vjerski i administrativni organ u Islamskoj zajednici

Nagra-prislušni uređaj, uređaj za snimanje
NDH – Nezavisna država Hrvatska (1941. – 1945.)
OA – obavještajna agencija
POA – Protuobavještajna agencija; planirala i provodila protuobavještajno djelovanje u zemlji
PP – policijska postaja
PTSP – posttraumatski stresni poremećaj
Pederuša – mala muška torba koja se nosi oko struka
Peglati – (žarg.) zlostavljati
Pevaljka – srpska folk pjevačica
PUZ – Policijska uprava zagrebačka
Reket – iznuđivanje
Sačekuša – zasjeda
Satisfakcija – zadovoljenje, nadoknada štete
SDA – Stranka demokratske akcije; islamistička konzervativna politička stranka u BiH, pučanske orijentacije
SDS – Služba državne sigurnosti za vrijeme SFRJ
SIV – Savezno izvršno vijeće; predstavljalo Vladu SFRJ
SUP – Sekretarijat unutrašnjih poslova za vrijeme SFRJ
SDB – (srp.) Služba državne bezbednosti za vrijeme SFRJ
SOA – Sigurnosno-obavještajna agencija u Hrvatskoj
SZUP – Služba za zaštitu ustavnog poretka u Hrvatskoj
SIS – Sigurnosno-informativna služba Min. obrane RH
SAS – Special Air Service, dio britanskih specijalnih vojnih snaga
SICG – bivši savez Srbije i Crne Gore
SUV – oznaka terenskog vozila
Stojadin – marka vozila „Zastava 101“
TO – teritorijalna obrana
TWRA – strana novinska agencija
TT – pištolj M57 TT
UDBA – Uprava državne bezbednosti (hrv. sigurnosti), zloglasna tajna policija za vrijeme SFRJ

UNPROFOR – United Nations Protection Force, zaštitne snage Ujedinjenih naroda

Udbaški aparatčik – izvorni izraz iz ruskog jezika za partijskog dužnosnika

Udbaška žgadija – neugledna društvena skupina, gore od gadije, bagre

UZI – vrsta automatskog oružja

VMA – Vojno-medicinska Akademija u Beogradu

„Vanceov plan“ – prijedlog mirovne operacije UN-a u Jugoslaviji nazvan prema američkom diplomatu Cyrusu Vanceu

Zelenaši – lihvari, kamatari